

Турецкий язык с улыбкой

Книгу составила и адаптировала **Алла Кельменчук**

Метод чтения Ильи Франка

Genel Fıkralar (общие анекдоты)

Karadeniz Fıkraları (черноморские анекдоты).

Deli Fıkraları (анекдоты о сумасшедших).

Gerzek Fıkralar (анекдоты о придурках).

Sarhoş Fıkraları (анекдоты о пьяницах).

Avcı Fıkraları (анекдоты об охотниках).

Cimri Fıkraları (анекдоты о скупцах).

Gelin — Kaynana Fıkraları (анекдоты и невестках и тещах).

Tarihî — Politik Fıkralar (историко-политические анекдоты).

Doktor Fıkraları (анекдоты о врачах).

Öğrenci Fıkraları (анекдоты об учениках).

GENEL FIKRALAR

ОБЩИЕ АНЕКДОТЫ

1— Yalan yarışı (состязание во лжи)

Geçmiş bir zamanda (в прошлые времена) padişahın biri (падишах один) "yalan yarışı" açmıştı («состязание во лжи» открыл; *yalan* — ложь, *yarış* — состязание, соревнование). Kim (кто) inanılması mümkün olmayan (поверить в

нее возможной не являющуюся) bir yalan söylerse (ложь сказал бы если) yarış o kazanacak (состязание он выиграл) ve padişah tarafından (и падишахом = падишаха со стороны) bin altınla (тысячью золотых) ödüllendirilecekti (награжден был бы; *ödül* — награда; *ödüllendirmek* — награждать; *ödüllendirilmek* — быть награжденным). Ülkenin en usta yalancıları (страны самые умелые лжецы) marifetlerini göstermeye başladılar (способности свои показывать начали).

Bir tanesi (один; *tane* — штука) şöyle dedi (так сказал):

— Padişahım (падишах мой), ben gökyüzüne merdiven kurdum (я до неба лестницу построил). Padişah karşılık verdi (падишах ответ дал):

— Olabilir (быть может), mümkündür (возможно).

Bir başkası (другой) şu palavrayı sıktı (эту небылицу сочинил; *palavra* — выдумки, вранье, похвальба; *palavra sıkmak* — привирать, сочинять небылицы, хвастать):

— Padişahım (падишах мой), ben okyanusun üzerine köprü kurdum (я над океана поверхностью мост построил). Padişah buna da (падишах на это тоже):

— Olabilir (быть может), mümkündür (возможно), diye karşılık verdi (говоря, ответ дал).

Daha bir çok usta yalancı (еще множество умелых лгунов) usturuplu yalanlar söylediler (искусную ложь сказали). Ama padişah hepsine (на падишах всем) "mümkündür, olabilir" (возможно, быть может) dedi (сказал). Hiçbirine "olamaz" demedi (ни одному: «Быть не может», — не сказал). Ama akıllının birisi (но умный один) padişahı kendi silahıyla (падишаха его собственным оружием) tongaya düşürdü (в ловушку завлек: «упасть заставил»):

— Padişahım (падишах мой), sizin merhum pederinizin (у вашего покойного отца), benim merhum pederime (моему покойному отцу) bin altın borcu vardı (тысяча золотых долг был), deyinse (сказал только) padişah yerinden fırladı (падишах с места своего вскочил):

— Olamaz, dedi (быть не может, — сказал).

Böylece adam yarış kazanmış oldu (таким образом, человек состязание

выигравшим стал).

1— Yalan yarışı

Geçmiş bir zamanda padişahın biri "yalan yarışı" açmıştı. Kim inanılması mümkün olmayan bir yalan söylerse yarışı o kazanacak ve padişah tarafından bin altınla ödüllendirilecekti. Ülkenin en usta yalancıları marifetlerini göstermeye başladılar.

Bir tanesi şöyle dedi:

— Padişahım, ben gökyüzüne merdiven kurdum. Padişah karşılık verdi:

— Olabilir, mümkündür.

Bir başkası şu palavrayı sıktı:

— Padişahım, ben okyanusun üzerine köprü kurdum. Padişah buna da:

— Olabilir, mümkündür, diye karşılık verdi.

Daha bir çok usta yalancı usturuplu yalanlar söylediler. Ama padişah hepsine "mümkündür, olabilir" dedi. Hiçbirine "olamaz" demedi. Ama akıllının birisi padişahı kendi silahıyla tongaya düşürdü:

— Padişahım, sizin merhum pederinizin, benim merhum pederime bin altın borcu vardı, deyince padişah yerinden fırladı:

— Olamaz, dedi.

Böylece adam yarışı kazanmış oldu.

2— Gevezelik (БОЛТЛИВОСТЬ)

Bizim başbakanlardan biri (из наших премьер-министров один) Çin'e resmî bir ziyarete gitmiş (в Китай с официальным визитом поехал). Akşamleyin onuruna yemek verilmiş (вечером в честь его ужин: «еда» подан был). Yemek esnasında (ужина во время) günün anlam ve önemini belirten (дня значение и важность определяющий) bir konuşma uyarı sırasında gelince (разговор начинать время пришло когда) paniğe kapılmış (панике поддался он). Yanında oturan ABD'den getirttiği danışmanına dönmüş (рядом с ним сидящему из США привезенному консультанту обратился):

— Eyvah ne yapacağım (эх, что делать буду)? Tek kelime Çince bilmem (ни одного слова по-китайски не знаю)...

— Önemli değil efendim (не важно, эфенди: «господин мой»). Ellerinizi bacaklarınıza bitiştirin (руки на ноги положите: «соедините») ve eğilerek başınızla selamlayın (и поклонившись, головой приветсуйте). Konuşma yerine geçer (разговора вместо пройдет).

Başbakan denileni yapmış (премьер-министр сказанное сделал). Korkunç bir alkış kopmuş (бешеные аплодисменты раздалась). Dış ülkelerde (в зарубежных странах) sevmekten pek hoşlanan başbakan (любимым быть очень полюбивший премьер-министр), alkışı görünce (аплодисменты увидев) oturduğu yerden kalkmış (с места, где он сидел, поднялся), bu kez (на этот раз) dört tarafı aynı şekilde (на четыре стороны так же образом) ikişer kez selamlamaya devam etmiş (по два раза приветствовать продолжил; *devam* — *продолжение*).

Ancak biraz önceki alkıştan eser yok (однако от прежних аплодисментов следа нет). Bu duruma bozulan başbakan (на это положение рассердившийся премьер-министр) yine danışmanına dönmüş (снова к консультанту повернулся):

— Yahu ne oldu (эй, что случилось)?

— Fazla gevezelik ettiniz (много болтали вы), tadı kaçtı (вкус свой потерял = изюминки не осталось).

2— Gevezelik

Bizim başbakanlardan biri Çin'e resmî bir ziyarete gitmiş. Akşamleyin onuruna yemek verilmiş. Yemek esnasında günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yapma sırası gelince paniğe kapılmış. Yanında oturan ABD'den getirttiği danışmanına dönmüş:

— Eyvah ne yapacağım? Tek kelime Çince bilmem...

— Önemli değil efendim. Ellerinizi bacaklarınıza bitiştirin ve eğilerek başınızla selamlayın. Konuşma yerine geçer.

Başbakan denileni yapmış. Korkunç bir alkış kopmuş. Dış ülkelerde sevimliden pek hoşlanan başbakan, alkışı görünce oturduğu yerden kalkmış, bu kez dört tarafı aynı şekilde ikişer kez selamlamaya devam etmiş.

Ancak biraz önceki alkıştan eser yok. Bu duruma bozulan başbakan yine danışmanına dönmüş:

— Yahu ne oldu?

— Fazla gevezelik ettiniz, tadı kaçtı.

3— Ne karışyorsun (зачем вмешиваешься)

Adamın biri (человек один) köpeğinin tasmaından tutmuş (за собаки поводок держащимся) yolda giderken (по дороге шел когда), hoşlanmadığı bir komşusuyla karşılaştı (с не нравящимся ему соседом встретился). Komşu sordu (сосед спросил).

— Bu eşekle nereye gidiyorsun (с этим ослом куда идешь)?

— Yahu bu köpek be (эй, это собака же). Köpekle eşeği birbirinden ayıramıyor musun (собаку и осла друг от друга не отличаешь разве)? diye tersledi (говоря, возразил).

Komşu, aldırış etmeden (сосед, внимания не обращая):

— Ben köpekle konuşuyorum (я с собакой разговариваю). Sen ne diye söze karışyorsun (ты чего ради в речь вмешиваешься)?!

3— Ne karışyorsun

Adamın biri köpeğinin tasmaından tutmuş yolda giderken, hoşlanmadığı bir komşusuyla karşılaştı. Komşu sordu.

— Bu eşekle nereye gidiyorsun?

— Yahu bu köpek be. Köpekle eşeği birbirinden ayıramıyor musun? diye tersledi.

Komşu, aldırış etmeden:

— Ben köpekle konuşuyorum. Sen ne diye söze karışyorsun?!

4— Havlayan köpek ısırılmaz (лающая собака не кусает)

Adamın biri (человек один) arkadaşını ziyarete gelmişti (друга своего навестить пришел). Bahçe kapısını açacakken (сада дверь открывал когда), ilerde havlayan bir köpek görünce (впереди лающую собаку увидел только) durakladı (остановился). Bunun üzerine (поэтому) yoldan geçen biri ona (по дороге проходящий один ему): — Korkmayın, dedi (не бойтесь, — сказал). "Havlayan köpek ısırılmaz (лающая собака не кусает)."

— İyi ama ya köpek bu atasözünü bilmiyorsa (хорошо, но собака эту поговорку не знает если)!

4— Havlayan köpek ısırılmaz

Adamın biri arkadaşını ziyarete gelmişti. Bahçe kapısını açacakken, ilerde havlayan bir köpek görünce durakladı. Bunun üzerine yoldan geçen biri ona: — Korkmayın, dedi. "Havlayan köpek ısırılmaz."

— İyi ama ya köpek bu atasözünü bilmiyorsa!

5— Yanlışlık (ошибка)

Patron (начальник), sekreterini çağırdı (секретаря своего позвал):

— Bu mektupta (в этом письме) bir yanlışlık var (одна ошибка есть).

Sekreter kız (секретарша: «секретарь — девушка») baktı baktı (посмотрела посмотрела), yanlış bulamadı (ошибку найти не смогла):

— Neresinde efendim (в каком месте, эфенди: «господин мой»)?

— Ben, iş mektuplarının hiçbirine (я деловых писем ни одно) "Saygıdeğer dostum" (уважаемый друг) diye başlamam (говоря, начать не могу). Böyle namussuzlardan (из таких подлецов; *namussuz* — подлец, бессовестный, бесчестный; *namus* — честь, достоинство) dostum yok benim (друзей нет моих).

— Nasıl başlayalım beyefendi (как начинать нам, бейэфенди: «господин»)?

— "Değerli meslektaşım" (дорогой коллега) diye başlayın (говоря, начинайте).

5— Yanlışlık

Patron, sekreterini çağırdı:

— Bu mektupta bir yanlışlık var.

Sekreter kız baktı baktı, yanlış bulamadı:

— Neresinde efendim?

— Ben, iş mektuplarının hiçbirine "Saygıdeğer dostum" diye başlamam.

Böyle namussuzlardan dostum yok benim.

— Nasıl başlayalım beyefendi?

— "Değerli meslektaşım" diye başlayın.

6— Uzunca liste (длинный список)

Adamın birini (человека одного) kuduz köpek ısırması (бешеная собака укусила). Ama adam çok ihmalcisi biri olduğu için (но человек очень небрежным был так как), bugün iğne olurum (сегодня укол сделаю: «стану»), yarın iğne olurum derken (завтра укол сделаю, говоря) iş işten geçmiş (случай был упущен: «дело из дела вышло»). Doktora başvurup da gerçeği anlayınca (к доктору обратившись и правду узнал как только) hemen bir kağıt kalem isteyip (сразу бумагу, ручку попросив) uzun uzun bir şeyler yazmaya başlamış (долго долго что-то писать начал). Doktor uzun süre beklemiş (доктор долгое время ждал), bir ara dayanamamış sormuş (потом выдержать не смог, спросил):

— Vasiyetnameniz bu kadar uzun mu (завещание ваше настолько длинное ли)?

— Vasiyetname falan hazırlamıyorum doktor bey (завещание какое-то не готовлю, господин доктор)... Ben ısıracağım kişilerin listesini yapıyorum (я тех, которых искусаю, людей список делаю)...

6— Uzunca liste

Adamın birini kuduz köpek ısırması. Ama adam çok ihmalcisi biri olduğu için, bugün iğne olurum, yarın iğne olurum derken iş işten geçmiş. Doktora başvurup da gerçeği anlayınca hemen bir kağıt kalem isteyip uzun uzun bir şeyler yazmaya başlamış. Doktor uzun süre beklemiş, bir ara dayanamamış

sormuş:

— **Vasiyetnameniz bu kadar uzun mu?**

— **Vasiyetname falan hazırlamıyorum doktor bey... Ben ısıracığım kişilerin listesini yapıyorum...**

7— **Azrail (Азраил)**

İki kafadar (два единомышленника) uçaklar hakkında konuşuyorlardı (о самолетах разговаривали). Biri şöyle ahkam kesti (один суждение высказал: «отрезал»):

— Bugün en emin vasıta uçaktır (сегодня самое надежное средство самолет). Korkacak hiç bir şey yok (бояться нечего). Eğer zamanın gelmişse (если время твое пришло) ve Azrail seni ararsa (и Азраил тебя ищет; Азраил — ангел смерти), yerde de olsan (и на земле будешь если), gökte de olsan (и на небе будешь если) bulur (найдет)...

Öteki cevap verdi (другой ответ дал):

— İyi ama (хорошо, но), ya Azrail canını almak için (если Азраил душу забрать чтобы) bir pilot arıyorsa (летчика ищет если), ben ne halt edeyim (мне какую глупость сделать)...

7— **Azrail**

İki kafadar uçaklar hakkında konuşuyorlardı. Biri şöyle ahkam kesti:

— **Bugün en emin vasıta uçaktır. Korkacak hiç bir şey yok. Eğer zamanın gelmişse ve Azrail seni ararsa, yerde de olsan, gökte de olsan bulur...**

Öteki cevap verdi:

— **İyi ama, ya Azrail canını almak için bir pilot arıyorsa, ben ne halt edeyim...**

8— Sana dokunmazlar (тебя не тронут)

Şakacı taşralının biri Kayseriliye sorar (шутник — провинциал один кайсерийца спрашивает):

— Kayserililer eşek etinden (жители Кайсери из ослиного мяса) pastırma

yaparlarmış (бастурму делают) doğru mu (правда ли)?

Kayserili cevap verir (кайсериец ответ дает):

— Kayseri'ye gidersen (в Кайсери поедешь если), hiç merak etme (вовсе не волнуйся), sana dokunmazlar (тебя не тронут).

8— Sana dokunmazlar

Şakacı taşralının biri Kayseriliye sorar:

— Kayserililer eşek etinden pastırma yaparlarmış doğru mu?

Kayserili cevap verir:

— Kayseri'ye gidersen, hiç merak etme, sana dokunmazlar.

9— Eşeği böyle boyarız (осла так перекрашиваем)

Kayseri'ye yeni gelen yabancı (в Кайсери недавно приехавший иностранец), ayakkabısını boyatırken (обувь свою красил когда) boyacıya (к красильщику и чистильщику обуви; *boya* — *краска*) takılmış (пристал):

— Siz Kayserililer (вы, кайсерийцы) eşeği boyayıp (осла перекрасив) babanıza satarmışsınız (отцу своему продаете). Nasıl yapılır bu iş (как делается такая работа)?

Boyacı (красильщик и чистильщик обуви), fırça sallamayı sürdürerek (щеткой махать продолжая):

— İşte, demiş, eşeği böyle boyarız biz (вот, — сказал, — осла так перекрашиваем мы)!

9— Eşeği böyle boyarız

Kayseri'ye yeni gelen yabancı, ayakkabısını boyatırken boyacıya takılmış:

— Siz Kayserililer eşeği boyayıp babanıza satarmışsınız. Nasıl yapılır bu iş?

Boyacı, fırça sallamayı sürdürerek:

— İşte, demiş, eşeği böyle boyarız biz!

10— Yarı ölü yarı diri (наполовину мертвый, наполовину живой)

Köylüler aralarında (крестьяне между собой) söz birliği etmişler (договорились = словесное единство сделали), köyün imamına (над деревенским имамом) bir şaka yapmayı (подшутить = одну шутку сделать) kararlaştırmışlar (решили). Numaradan köylünün biri ölmüş (в шутку крестьянин один умер), cenazenin yıkanması için (трупа омовения ради) hocayı çağırmışlar (ходжу позвали). Hoca cenazeyi yıkamak için (ходжа труп омыть чтобы) içeri girmiş (внутри вошел) kapıyı kapamış (дверь закрыл). Yarım saat geçmiş (полчаса прошло)... Bir saat geçmiş (один час прошел)... iki saat geçmiş (два часа прошло)... Herkesi bir merak sarmış (всех любопытство охватило)...

Her ölüyü (каждого мертвеца) 15 dakikada (за 15 минут) yıkaıır paklayan hocaya ne oldu (с моющим, чистящим ходжой что случилось)?

İkibuçuk saat sonra (два с половиной часа спустя) hoca efendi kan ter içinde (ходжа эфенди холодным потом обливаясь: «крови, пота внутри») dışarı çıkmış (наружу вышел). Hemen koşup sormuşlar (сразу побежав, спросили):

— Hocaefendi ne oldu (ходжа эфенди, что случилось)? Hoca kızgın (ходжа рассерженно):

— Yarı ölü (наполовину мертвых), yarı diri (наполовину живых) herifleri bana yolluyorsunuz (типов ко мне посылаете), işini bitirip (работу закончив), ruhunu teslim ettirinceye kadar (душу его отдать заставил пока; *ruhunu teslim etmek* — умереть, отдать Богу душу; *ruhunu teslim ettirmek* — понуд. — заставит умереть) sanım çıktı (измучился: «душа моя вышла»)!...

10— Yarı ölü yarı diri

Köylüler aralarında söz birliği etmişler, köyün imamına bir şaka yapmayı kararlaştırmışlar. Numaradan köylünün biri ölmüş, cenazenin yıkanması için hocayı çağırmışlar. Hoca cenazeyi yıkamak için içeri girmiş kapıyı kapamış. Yarım saat geçmiş... Bir saat geçmiş... iki saat geçmiş... Herkesi bir merak sarmış...

Her ölüyü 15 dakikada yıkaıır paklayan hocaya ne oldu?

İkibuçuk saat sonra hoca efendi kan ter içinde dışarı çıkmış. Hemen koşup

sormuşlar:

— **Hocaefendi ne oldu? Hoca kızgın:**

— **Yarı ölü, yarı diri herifleri bana yolluyorsunuz, işini bitirip, ruhunu teslim ettirinceye kadar canım çıktı!...**

11— **Gazetelerin yazdığı (газетами написанное)**

Üç soyguncu (три грабителя) bankayı soyduktan sonra (банк ограбили после того как) kaçır ormanda buluşmuşlar (сбежав, в лесу встретились). Biri (один):

— Şu paraları sayalım, demiş (эти деньги посчитаем давайте, сказал). İkincisi (второй):

— Boşver yahu (брось ты), nasıl olsa (как бы то ни было) yarın gazeteler yazar (завтра газеты напишут), öğreniriz, diye itiraz etmiş (узнаем, — говоря, возразил).

Üçüncüsü yerinden fırlamış (третий с места своего вскочил):

— Deli misiniz yahu (сумасшедшие ли вы, что ли), yarın her gazete ayrı ayrı şeyler yazar (завтра каждая газета разные вещи напишет), birbirimize gireriz (передеремся: *birbirine girmek — передраться, перессориться*)...

11— **Gazetelerin yazdığı**

Üç soyguncu bankayı soyduktan sonra kaçır ormanda buluşmuşlar. Biri:

— Şu paraları sayalım, demiş. İkincisi:

— Boşver yahu, nasıl olsa yarın gazeteler yazar, öğreniriz, diye itiraz etmiş.

Üçüncüsü yerinden fırlamış:

— Deli misiniz yahu, yarın her gazete ayrı ayrı şeyler yazar, birbirimize gireriz...

12— **Ne olacak (что будет)**

Adam parağan satın almak üzere (человек попугая купить чтобы) bir dükkâna girmişti (в одну лавку вошел). Bir ayağına başka (к одной лапе: «ноге» — одна), ötekine başka (к другой — другая) kurdele bağlanmış bir parağan görerek (с

ленточками привязанными попугая увидев), mağaza sahibine bunun nedenini sordu (у магазина хозяина этого причину спросил):

— Sağ ayağındakini çekerseniz (к правой лапе привязанную потянете если), "ingilizce" (по-английски), sol ayağındakini çekerseniz (к левой лапе привязанную потянете если) "türkçe" konuşur (по-турецки говорит).

Müşteri sordu (клиент спросил):

— Ya ikisini de çekersem (а обе же потяну если) ne olur (что будет)? Parağan dayanamayarak (попугай выдержать не сумев) lâfa karıştı (в речь вмешался):

—Ne olacak (что будет), düşerim salak (упаду, придурок)...

12— Ne olacak

Adam parağan satın almak üzere bir dükkâna girmişti. Bir ayağına başka, ötekine başka kurdele bağlanmış bir parağan görerek, mağaza sahibine bunun nedenini sordu:

— Sağ ayağındakini çekerseniz, "ingilizce", sol ayağındakini çekerseniz "türkçe" konuşur.

Müşteri sordu:

— Ya ikisini de çekersem ne olur? Parağan dayanamayarak lâfa karıştı:

—Ne olacak, düşerim salak...

13— En hızlı iletişim (самая быстрая доставка)

İki bacanak sohbet ediyorlar (два приятеля беседуют; *sohbet* — *беседа*). Bir ara (в один момент) biri diğerine soruyor (один другого спрашивает):

— Bir haberi (одну новость) en kısa zamanda (в самое короткое время) bir yere ulaştırmak için (в какое-либо место сообщить чтобы) kaç çeşit yol vardır (сколько видов путей есть)?

— Üç yol vardır (три пути есть): Telgraf, telefon ve bir kadın (телеграф, телефон и женщина)...

13— En hızlı iletişim

İki bacanak sohbet ediyorlar. Bir ara biri diğerine soruyor:

— **Bir haberi en kısa zamanda bir yere ulaştırmak için kaç çeşit yol vardır?**

— **Üç yol vardır: Telgraf, telefon ve bir kadın...**

14— Fark (разница)

Televizyon düşkünü biri ölmüş (к телевизору пристрастившийся один умер), cennete buyur etmişler (в рай пригласили). Cennette her şey güzel (в раю все прекрасно), düzenli (в порядке), gürültü patırtı yok (шума, грохота нет). Bir süre sonra (некоторое время спустя) televizyoncunun canı sıkılmış (телевизионщик заскучал: «душа его заскучала»), "şu cehennem de bir göreyim" demiş (на этот ад тоже посмотрю-ка, сказал).

Alıp cehenneme götürmüşler (взяли, в ад принесли), içeri girer girmez (внутри вошел только) bir de ne görsün (и что же видит)... Bir cümbüştür gidiyor (веселье идет), eğlence girila (развлечений уйма), şarkı, çalgı, oyun, güzel kızlar (песни, музыка, игры, красивые девушки)... Dünyada günah namına ne varsa (на свете грех под названием что есть только), cehennemde var (в аду есть).

Televizyoncu cennetten vaz geçmiş (телевизионщик от рая отказался), rica, minnet (просьбы, признательность), yalvar yakar (умолял), kaydını cehenneme aldirmiş (запись свою в ад перевел).

İşlemler tamamlanınca (дела завершены были как только), bir zebani (ангел, ввергающий грешников в ад) düşmüş önüne (появился: «упал» перед ним):

— Gel benimle (ступай со мной), yürü (шагай)!

İçeri girmişler (внутри вошли), tam bir cehennem (настоящий ад). Ateşler (огни), alevler (пламя), kaynar kazanlarda kaynayan insanlar (в бурлящих котлах кипящие люди)... Televizyoncu şaşırılmış (телевизионщик удивился):

— Burası neresi (это что за место)?!

— Cehennem burası işte (ад здесь, вот так).

— Ya daha önce gördüklerim neydi (а еще раньше увиденное мной что было)?

— Reklamları izlediniz (рекламу смотрели вы)!

14— Fark

Televizyon düşününü biri ölmüş, cennete buyur etmişler. Cennette her şey güzel, düzenli, gürültü patırtı yok. Bir süre sonra televizyoncunun canı sıkılmış, "şu cehennemi de bir göreyim" demiş.

Alıp cehenneme götürmüşler, içeri girer girmez bir de ne görsün... Bir cümbüştür gidiyor, eğlence gırla, şarkı, çalgı, oyun, güzel kızlar... Dünyada günah namına ne varsa, cehennemde var.

Televizyoncu cennetten vaz geçmiş, rica, minnet, yalvar yakar, kaydını cehenneme aldırılmış.

İşlemler tamamlanınca, bir zebani düşmüş önüne:

— Gel benimle, yürü!

İçeri girmişler, tam bir cehennem. Ateşler, alevler, kaynar kazanlarda kaynayan insanlar... Televizyoncu şaşırılmış:

— Burası neresi?!

— Cehennem burası işte.

— Ya daha önce gördüklerim neydi?

— Reklamları izlediniz!

15— Ne yer ne yedirir (не едят, не дают есть)

İki kurt aç kalmış (два волка голодными остались), kıvır kıvır yiyecek bir şeyler (кучерявое съедобное что-нибудь: т.е барана) arıyor (ищут). Biri görmüş geçirmiş tecrübeli (один повидавший, переживший, опытный), öteki genç ve asemî (другой молодой и неумелый)... Bir kayanın başına geliyorlar (к одной скалы вершине подходят), bakıyorlar ki (смотрят, что) altlarında kalabalık bir koyun sürüsü (внизу большое баранов стадо). Genç kurt (молодой волк), yaşlı olana dönüp (к старым являющемуся повернувшись) çoban köpeğini gösteriyor ve (пастушью собаку показывает и):

— Bak dayı (смотри, дядя), şurada bize benzeyen biri var (здесь на нас похожий некто есть). Gidip ondan iki koyun istesek (пойдем, у него два барана попросим если) vermez mi (не даст разве)? diyor (говорит).

Yaşlı kurt başını sallıyor (старый волк головой качает):

— Sen bilmezsin yeğenim (ты не знаешь, племянник), ona koyun iti derler (его бараньей собакой называют). Kitapsız (вероотступник: «без книги»), ne yer ne de yedirir (не ест и есть не дает)!...

15— Ne yer ne yedirir

İki kurt aç kalmış, kıvrır kıvrır yiyecek bir şeyler arıyor. Biri görmüş geçirmiş tecrübeli, öteki genç ve acemi... Bir kayanın başına geliyorlar, bakıyorlar ki altlarında kalabalık bir koyun sürüsü. Genç kurt, yaşlı olana dönüp çoban köpeğini gösteriyor ve:

— Bak dayı, şurada bize benzeyen biri var. Gidip ondan iki koyun istesek vermez mi? diyor.

Yaşlı kurt başını sallıyor:

— Sen bilmezsin yeğenim, ona koyun iti derler. Kitapsız, ne yer ne de yedirir!...

16— Lahana bölünürse (капусту разделить если)

Manava giden müşteri tezgahara rica etmiş (к зеленщику пришедший клиент продавца попросил; *rica* — *просьба*):

— Şu lahanayı bölüp bana yarısını verir misiniz (эту капусту разделив, мне половину дадите ли)?

— Bölemeyiz, demiş tezgahar (разделить не сможем, — сказал продавец).

— Neden bölemiyorsun (почему делить не можете), nasıl olsa (как бы то ни было) kiloyla satılmıyor mu (килограммами не продается разве)?

— Reyon şefimiz izin vermez, bölemeyiz (отдела начальник наш разрешение не даст, разделить не сможем)...

— Git kendisine sor bakalım (ступай, у него самого спроси, посмотрим) belki izin verir (может, разрешение даст).

Tezgahar hafif sinirli bir halde (продавец в немного раздраженном состоянии), koridorun ucunda oturan (в конце коридора сидящему) şefin yanına yürümüş (к

шефу: «к шефа стороне» пошел). Müşteri de peşinden (клиент же следом)... Ancak tezgahtar müşterinin arkasından geldiğini farketmemiş (только продавец то, что клиент за спиной у него идет, не заметил). Reyon şefine sormuş (отдела начальника спросил):

— Dangalağın biri lahanayı kes, yarısını ver diyor (тупица один капусту разрежь, половину дай, — говорит), ne yapayım (что мне делать)?

Tezgahtar sözünü bitirirken (продавец речь свою закончил когда) arkasında birisinin durduğunu hissetmiş (за спиной своей чье-то присутствие почувствовал). Bir de dönüp bakmış ki (и обернувшись, посмотрел, что) müşteri kendisini dinliyor (клиент его слушает)... Hafif kızarak devam etmiş (слегка покраснев, продолжил; *devam* — *продолжение*):

— Lahananın diğer yarısını da bu beyefendi istiyor (капусты другую половину же этот бейэфенди просит)!...

16— Lahana bölünürse

Manava giden müşteri tezgahtara rica etmiş:

— Şu lahanayı bölüp bana yarısını verir misiniz?

— Bölemeyiz, demiş tezgahtar.

— Neden bölemiyorsun, nasıl olsa kiloyla satılmıyor mu?

— Reyon şefimiz izin vermez, bölemeyiz...

— Git kendisine sor bakalım belki izin verir.

Tezgahtar hafif sinirli bir halde, koridorun ucunda oturan şefin yanına yürümüştü. Müşteri de peşinden... Ancak tezgahtar müşterinin arkasından geldiğini farketmemiş. Reyon şefine sormuş:

— Dangalağın biri lahanayı kes, yarısını ver diyor, ne yapayım?

Tezgahtar sözünü bitirirken arkasında birisinin durduğunu hissetmiş. Bir de dönüp bakmış ki müşteri kendisini dinliyor... Hafif kızarak devam etmiş:

— Lahananın diğer yarısını da bu beyefendi istiyor!...

17— Sonuç (результат)

Adamın biri (человек один) arkadaşına dert yanıyordu (другу своему на горе жаловался; *уаптак — страдать, сокрушаться*):

— Sorma başıma gelenleri, dedi (не спрашивай на голову мою пришедшее, сказал). Biliyorsun geçen yıl (знаешь, в прошлом году) trende bir kızla tanışmıştım (в поезде с одной девушкой познакомился). Bana pek yüz vermemişti (мне особо благосклонность не оказала: «лицо не дала»). Ben de her gün kendisine bir kart yolluyordum (я же каждый день ей одну открытку отправлял). Sonunda ne oldu biliyor musun (в конце что произошло, знаешь ли)?

— Ne oldu (что произошло)?

— Kız evlenmeye karar vermiş (девушка выйти замуж решила: «решение дала»).

— Öyleyse tebrikler (раз так, поздравления).

— Yok canım benimle değil (нет, дорогой, не за меня). Her gün kapısını çalıp, benim gönderdiğim kartları götüren postacı ile (за каждый день в дверь ее стучащего, мной отправленные открытки приносящего почтальона)...

17— Sonuç

Adamın biri arkadaşına dert yanıyordu:

— Sorma başıma gelenleri, dedi. Biliyorsun geçen yıl trende bir kızla tanışmıştım. Bana pek yüz vermemişti. Ben de her gün kendisine bir kart yolluyordum. Sonunda ne oldu biliyor musun?

— Ne oldu?

— Kız evlenmeye karar vermiş.

— Öyleyse tebrikler.

— Yok canım benimle değil. Her gün kapısını çalıp, benim gönderdiğim kartları götüren postacı ile...

18— Futbol merakı (футболом увлечение)

Futbol hastası (футбольные болельщики) iki arkadaş (два друга) aralarında konuşurlarken (между собой разговаривали когда) öteki dünyadan söz açılır (об

ином мире речь зашла: «открылась»). Birisi merakla sorar (один с любопытством спрашивает):

— Neyi merak ediyorum (чем интересуюсь), biliyor musun (знаешь ли), acaba öteki dünyada da futbol oynanıyor mu (интересно, в ином мире тоже в футбол играют ли)?

— Bilmiyorum ama hangimiz önce gidersek (не знаю, но кто из нас раньше уйдет если), bir yolunu bulup (способ найдя) diğere haber gönderelim (другому весть отправим).

Bu sözleşmeden bir iki ay sonra biri ölür (этого соглашения два месяца после один умирает). Diğeri bütün üzüntüsüne rağmen (другой на все расстройство несмотря) heyecanla haber beklemekten kendini alamaz (в волнении от ожидания вести себя удержать не может).

Bir gece yatağında yatarken (одной ночью в кровати спал он когда) kendisine seslenildiğini duyarak şaşırır (то, что к нему обращаются, услышав, удивляется). Daha sonra (позднее) arkadaşının sesi olduğunu anlayınca (что это друга голос понимает как только):

— Yahu en sonunda bir haber gönderebildin (эй, в конце концов весть отправить смог ты)...

— Evet, sana bir iyi, bir de kötü haberim var (да, для тебя одна хорошая, одна же плохая новость есть). Önce iyisi (сначала хорошая): Burada çekişmeli bir futbol ligi var (здесь противостоящая футбольная лига есть). Her pazar cennet-cehennem maçı yapıyoruz (каждое воскресенье рай — ад матчи проводим: «делаем»).

— Çok sevindim (очень обрадовался я), peki kötü haber ne (хорошо, плохая новость какая)?

— Önümüzdeki pazar günkü maç için (в следующее воскресенье для проводимого матча) cennet takımı kadrosuna alındın (райской команды в штат принят ты)...

18— Futbol merakı

Futbol hastası iki arkadaş aralarında konuşurlarken öteki dünyadan söz açılır. Birisi merakla sorar:

— **Neyi merak ediyorum, biliyor musun, acaba öteki dünyada da futbol oynanıyor mu?**

— **Bilmiyorum ama hangimiz önce gidersek, bir yolunu bulup diğerine haber gönderelim.**

Bu sözleşmeden bir iki ay sonra biri ölür. Diğeri bütün üzüntüsüne rağmen heyecanla haber beklemekten kendini alamaz.

Bir gece yatağında yatarken kendisine seslenildiğini duyarak şaşırır. Daha sonra arkadaşının sesi olduğunu anlayınca:

— **Yahu en sonunda bir haber gönderebildin...**

— **Evet, sana bir iyi, bir de kötü haberim var. Önce iyisi: Burada çekişmeli bir futbol ligi var. Her pazar cennet-cehennem maçı yapıyoruz.**

— **Çok sevindim, peki kötü haber ne?**

— **Önümüzdeki pazar günkü maç için cennet takımı kadrosuna alındın...**

19— **Pirenin ölüsü (блохи труп)**

Müşteri otelciyi çağırdı (постоялец сотрудника отеля позвал), duvarı göstererek (на стену указывая):

— **Hani odalarımız temizdir, demiştin (как же, комнаты наши чистые, — сказал ты). Hani pire falan yoktu (как же, блох таких не было). Вак şuraya (смотри сюда)...**

Otelci eğilip dikkatle baktı (сотрудник отеля нагнувшись, внимательно посмотрел):

— **Evet haklısınız (да, вы правы). Ama o pire ölü (но та блоха мертва).**

Bu cevap karşısında (на этот ответ в ответ) müşteri boynunu büktü (постоялец голову понурил), otelci de işinin başına gitti (сотрудник отеля же делами своими занялся).

Ertesi sabah otelci sordu (на следующее утро сотрудник отеля спросил):

— **Nasıl rahat uyudunuz mu (как, спокойно спали ли)?**

— Valla uyuyabilseydim (ей-богу, заснуть смог бы если) belki rahat ederdim ama (наверно, отдохнул бы, но)... Sizin şu ölü pire yok mu birader (вашей этой мертвой блохи нет разве, братец)...

— Ne olmuş ölü pireye (что стало с мертвой блохой)?

— Siz haklıymışsınız (вы прав были). Gerçekten ölüymüş o pire (действительно мертва была та блоха)... Ama cenaze töreni o kadar kalabalık oldu ki (но поминки ее настолько многолюдными были, что). Eşi (супруг ее), dostu (друзья), akrabası (родственники), bütün pireler hazırды törende (все блохи присутствовали на торжестве)...

19— Pirenin ölüsü

Müşteri otelciyi çağırdı, duvarı göstererek:

— Hani odalarımız temizdir, demiştin. Hani pire falan yoktu. Bak şuraya...

Otelci eğilip dikkatle baktı:

— Evet haklısınız. Ama o pire ölü.

Bu cevap karşısında müşteri boynunu büktü, otelci de işinin başına gitti.

Ertesi sabah otelci sordu:

— Nasıl rahat uyudunuz mu?

— Valla uyuyabilseydim belki rahat ederdim ama... Sizin şu ölü pire yok mu birader...

— Ne olmuş ölü pireye?

— Siz haklıymışsınız. Gerçekten ölüymüş o pire... Ama cenaze töreni o kadar kalabalık oldu ki. Eşi, dostu, akrabası, bütün pireler hazırды törende...

20— Maşallah ne çabuk büyümiş (молодец, как быстро вырос)

Adamın biri (человек один) Mahmutpaşa'dan aldığı tişörtü (на Махмутпаша купленную футболку) çocuğuna giydirdi (на ребенка своего надел). Eminönü'ne doğru yürüdüler (к Эминёню прямо направились). Biraz sonra yağmur başladı (немного погода дождь начался). Yağmurdan ıslanan tişört (от дождя намокшая футболка) hemen çekti (сразу села), neredeyse (того и гляди)

bir avuç bir şey oldu (с ладонь вещью стала). Adam çocuğu elinden tutup (человек ребенка за руку взяв) yeniden Mahmutpaşa'ya getirdi (снова в Махмутпаша привел). Satıcının yanına yaklaştı (к продавцу подошел), tişörtü işaret etti (на футболку указал: *işaret* — знак):

— Tanıdın mı (узнал ли)? Satıcı pişkin (продавец бесцеремонно):

— Maşallah maşallah! Dedi (молодец, молодец, — сказал). Ne de çabuk büyümüş (как же быстро вырос), delikanlı olmuş maşallah (юношей стал, молодец)!

20— Maşallah ne çabuk büyümüş

Adamın biri Mahmutpaşa'dan aldığı tişörtü çocuğuna giydirdi. Eminönü'ne doğru yürüdüler. Biraz sonra yağmur başladı. Yağmurdan ıslanan tişört hemen çekti, neredeyse bir avuç bir şey oldu. Adam çocuğu elinden tutup yeniden Mahmutpaşa'ya getirdi. Satıcının yanına yaklaştı, tişörtü işaret etti:

— Tanıdın mı? Satıcı pişkin:

— Maşallah maşallah! dedi. Ne de çabuk büyümüş, delikanlı olmuş maşallah!

21— Beş kuruşu yok (пяти курушей нет)

Damat adayı (в зятя кандидат), kayınpeder, kayınvalide ve müstakbel eşi ile birlikte otururken (с тестем, тещей и будущей женой своей вместе сидел когда), evin küçük oğlu çıkageldi (семья: «дома» маленький мальчик появился внезапно). Eniştesi olacak gence (зятем его станущего молодого человека):

— Amca, diye seslendi (дяденька, — говоря, окликнул). Bir on liranız var mı (десять лир у вас есть ли)?

Genç damat adayı (молодой в зятя претендент), derhal cebinden bir on liralık çıkarıp (сразу из кармана десятку вытащив), küçük çocuğa verdi (маленькому ребенку дал). Çocuk teşekkür ettikten sonra (ребенок поблагодарил после того как), babasına dönüp (к отцу повернувшись):

— Babacığım bak, dedi (папочка, смотри, — сказал). Bir de (а еще) bu amca için (об этом дяденьке = этого дяденьки для) beş kuruşu yok (пяти курушей у

него нет), ben o adama kız vermem (я за того человека дочь не отдам), diyordunuz (говорили вы)...

21— Beş kuruşu yok

Damat adayı, kayınpeder, kayınvalide ve müstakbel eşi ile birlikte otururken, evin küçük oğlu çıkageldi. Eniştesi olacak gence:

— Amca, diye seslendi. Bir on liranız var mı?

Genç damat adayı, derhal cebinden bir on liralık çıkarıp, küçük çocuğa verdi.

Çocuk teşekkür ettikten sonra, babasına dönüp:

— Babacığım bak, dedi. Bir de bu amca için beş kuruşu yok, ben o adama kız vermem, diyordunuz...

22— Fırsat (случай)

Otomobille yolculuğa çıkan karı-koca (на автомобиле в путешествие отправившиеся: «вышедшие» муж-жена), bir dalgınlık sonucu (рассеянности в результате) uçuruma yavarlanmış (в пропасть скатились). Tescüfen oradan geçen bir doktor (случайно там проезжавший доктор) baygın halde yatan kadını tokatlayarak (в обморочном состоянии лежащую женщину по щекам ударяя) ayıltmaya çalışınca (в сознание привести пытался когда) kocası dayanamamış (муж ее не выдержал):

— Aman doktor (Боже: «пощады, милости», доктор), bu işi bana bırak (это дело мне оставь), tam 20 yıldır bu fırsatın hayaliyle yaşıyorum, demiş (целых 20 лет о таком случае с мечтой: «такого случая мечтой» живу, — сказал).

22— Fırsat

Otomobille yolculuğa çıkan karı-koca, bir dalgınlık sonucu uçuruma yavarlanmış. Tescüfen oradan geçen bir doktor baygın halde yatan kadını tokatlayarak ayıltmaya çalışınca kocası dayanamamış:

— Aman doktor, bu işi bana bırak, tam 20 yıldır bu fırsatın hayaliyle yaşıyorum, demiş.

23— Kim haklı (кто прав)

Trafik kazasına (дорожного происшествия) sebebiyet verdiği için (причиной стал так как) yargılanan şoför, hâkime (обвиняемый водитель судье):

— Hâkim bey, dedi (господин судья, — сказал). Benim bu kazada hiç suçum yok (моей в этом происшествии совсем вины нет). Ben 10 yıllık şoförüm (я с десятилетним стажем водитель: «я десятилетний водитель»).

Kazaya uğrayan yaya derhal atıldı (в происшествие попавший пешеход сразу бросился):

— Ama hâkim bey (но, господин судья), ben de 45 yıllık yayaım (я же с сорокапятилетним стажем пешеход). Herhalde ben de mesleğimi biraz bilirim (вероятно, я тоже профессию свою немного знаю)?

23— Kim haklı

Trafik kazasına sebebiyet verdiği için yargılanan şoför, hâkime:

— Hâkim bey, dedi. Benim bu kazada hiç suçum yok. Ben 10 yıllık şoförüm.

Kazaya uğrayan yaya derhal atıldı:

— Ama hâkim bey, ben de 45 yıllık yayaım. Herhalde ben de mesleğimi biraz bilirim?

24— Gözlük lâzım (очки нужны)

Adamın biri (человек один) paldır küldür (с грохотом) yazıhaneden içeri girmiş (из приемной внутрь вошел):

— Aman doktor bey (помилуйте, господин доктор), gözünüzü seveyim (ну, пожалуйста; *gözünü seveyim — мой дорогой, любезный, умоляю тебя, пожалуйста!, ради Бога!, употребляется при настоятельной просьбе*) yardım edin bana (помогите мне; *yardım — помощь*), midemde şiddetli bir sancı (в желудке моем сильная резь), yanma var (жжение есть), geceleri gözüme uyku girmiyor (ночами уснуть не могу: «ночами в глаз мой сон не входит»). Ne yapmamı tavsiye edersiniz (что делать посоветуете; *tavsiye — совет*)?

— Öncelikle sigarayı ve alkollü içecekleri bırakın (сначала сигареты и алкогольные напитки бросьте). Fazla yağlı yemeyin (очень жирное не ешьте). Kızartmalardan uzak durun (от жареного подальше держитесь: «стойте») ve en önemlisi (и самое главное) kendinize hemen bir gözlük alın (себе немедленно очки купите).

Adam şaşkınlık içinde (человек удивленно: «удивления внутри»):

— Her şey iyi de doktor bey (все хорошо, но господин доктор), anlayamadığım bir şey var (не смог понять которую одна вещь есть), mide ağrısıyla gözlüğün alâkası ne (с желудочной болью очков связь какая)?

— Alâkası olmaz olur mu (связи нет, можно ли) beyefendi (бейэфенди: «господин»)? Ben avukatım (я адвокат), doktorun muayenehanesi üst kattadır (доктора смотровая на верхнем этаже).

24— Gözlük lâzım

Adamın biri paldır küldür yazıhaneden içeri girmiş:

— Aman doktor bey, gözünüzü seveyim yardım edin bana, midemde şiddetli bir sancı, yanma var, geceleri gözüme uyku girmiyor. Ne yapmamı tavsiye edersiniz?

— Öncelikle sigarayı ve alkollü içecekleri bırakın. Fazla yağlı yemeyin. Kızartmalardan uzak durun ve en önemlisi kendinize hemen bir gözlük alın.

Adam şaşkınlık içinde:

— Her şey iyi de doktor bey, anlayamadığım bir şey var, mide ağrısıyla gözlüğün alâkası ne?

— Alâkası olmaz olur mu beyefendi? Ben avukatım, doktorun muayenehanesi üst kattadır.

25— Kuş (птица)

Adam, sirk müdürünün odasına girerek iş istedi (человек циркового директора в комнату войдя, работу попросил).

— Ben çok güzel kuş taklidi yapabilirim (я очень хорошее птице подражание

делать могу). İstersiniz beni bir deneyin (хотите если, меня проверьте).

Sirk müdürü oralı olmadı (цирка директор местным не был).

— O da bir şey mi sanki, dedi (подумаешь, — сказал: «то тоже вещь ли, словно», — сказал). Herkes kuş taklidi yapabilir (каждый птице подражание делать может).

Adam ne kadar uğraştıysa (человек как не старался) bir türlü razı edemedi (никак не согласился он). En sonunda da sinirlendi (в конце тоже разозлился), dayanamadı penceriye açtı (не выдержал, окно открыл) ve uçup gitti (и улетел).

25— Kuş

Adam, sirk müdürünün odasına girerek iş istedi.

— Ben çok güzel kuş taklidi yapabilirim. İstersiniz beni bir deneyin.

Sirk müdürü oralı olmadı.

— O da bir şey mi sanki, dedi. Herkes kuş taklidi yapabilir.

Adam ne kadar uğraştıysa bir türlü razı edemedi. En sonunda da sinirlendi, dayanamadı penceriye açtı ve uçup gitti.

26— Kırk haramiler (сорок разбойников)

Adam, arkadaşına dert yanıyordu (человек другу своему жаловался):

— Sorma başıma geleni (не спрашивай на голову мою пришедшее): Bizim hanım üçüz doğurmasın mı (нашей жене тройню как не родить)? Ona her zaman söyledim (ей все время говорил), şu "Üç Silahşörler" romanını (этот «Три мушкетера» роман) okuya okuya bir gün üçüz doğuracaksın diye (читая, однажды тройню родишь, говоря)...

Arkadaşı (друг его):

— Eyvah yandık (Боже, пропали мы)! diye bağırır (говоря, вскричал).

— Ne oldu yahu (что случилось — то)?

— Daha ne olacak (еще что случится)! Bizim hanım da (наша жена тоже) bir kaç gündür (несколько дней) "Kırk Haramileri" okuyor («Сорок разбойников» читает)!

26— Kırk haramiler

Adam, arkadaşına dert yanıyordu:

— Sorma başıma geleni: Bizim hanım üçüz doğurmasın mı? Ona her zaman söyledim, şu "Üç Silahşörler" romanını okuya okuya bir gün üçüz doğuracaksın diye...

Arkadaşı:

— Eyvah yandık! diye bağırır.

— Ne oldu yahu?

— Daha ne olacak! Bizim hanım da bir kaç gündür "Kırk Haramileri" okuyor!

27— Yanlış kapı (неправильная дверь)

Kabadayı bara girdi (буян в бар вошел), barmenin yanına giderek (к бармену подойдя):

— İlanınız üzerine geldim, dedi (по объявлению вашему пришел, — сказал). Burada hır çıkmasına (сюда потасовок возникновению) engel olacak (препятствующего) birisini arıyormuşsunuz (человека ищите).

— Arıyoruz (ищем). Siz daha önce böyle bir işte çalıştınız mı (вы раньше на такой работе работали ли)?

— Çalışmadım ama, sizi ikna edebilirim (не работал, но вас убедить могу). Bakın şimdi (смотрите теперь)... Karşı masaya gitti (к противоположному столу пошел), orada tek başına (там в одиночестве) oturan adamı pataklayıp (сидящего человека поколотив) dışarı attıktan sonra (наружу выбросил после того как) geri geldi (назад пришел):

— Nasıl buldunuz (как нашли)?

— Güzel (прекрасно). Ben çok beğendim (мне очень понравилось). Ama patronla görüşmeniz gerekiyor (но с хозяином поговорить нужно).

— Nerde patron (где хозяин)?

— Kapının önünde (дверью перед). Biraz önce patakladığınız adam (немного

ранее поколоченный вами человек).

27— Yanlış kapı

Kabadayı bara girdi, barmenin yanına giderek:

— İlanınız üzerine geldim, dedi. Burada hır çıkmasına engel olacak birisini arıyormuşsunuz.

— Arıyoruz. Siz daha önce böyle bir işte çalıştınız mı?

— Çalışmadım ama, sizi ikna edebilirim. Bakın şimdi... Karşı masaya gitti, orada tek başına oturan adamı pataklayıp dışarı attıktan sonra geri geldi:

— Nasıl buldunuz?

— Güzel. Ben çok beğendim. Ama patronla görüşmeniz gerekiyor.

— Nerde patron?

— Kapının önünde. Biraz önce patakladığımız adam.

28— Aç sor (позвони, спроси)

Bir resmî dairede iki müdür (в одной государственной организации два начальника), birbirlerine odacılardan dert yanıyorlarmış (друг другу на курьеров жаловались), sonunda hangisinin odacısı daha aptal (в конце концов чей курьер более глупый), diye iddiaya tutuşmuşlar (говоря, пари заключили: «держали»)... Önce biri zile basmış (сначала один на звонок нажал), odacı girmiş (курьер вошел):

Müdür (начальник):

— Al şu elli lirayı (возьми эти пятьдесят лир), bana son model bir araba al gel (мне последней модели одну машины купи, приди)!

Arkadan diğer müdür (затем другой начальник), kendi odacısını çağırtmış (курьера своего позвать приказал):

— Git bizim eve (ступай в наш дом), bak bakalım (посмотри-ка), ben evde miyim, değil miyim, öğren (я дома ли, нет ли, узнай)!

— Baş üstüne efendim (как прикажете, эфенди: «господин мой»).

İki odacı kapıda karşılaşmışlar (оба курьера у двери встретились); birbirlerine

dert yanmaya başlamışlar (друг другу жаловаться начали):

— Yahu benim müdürüm çok aptal (послушай, мой начальник очень глупый), bana elli lira verdi (мне пятьдесят лир дал), git bir araba al gel, dedi (ступай, машину купи, приходи, — сказал). Bugün tatil (сегодня выходной), her yer kapalı (все: «каждое место» закрыто), nereden alacağım (где куплю)?

Diğer odacı üzüntülü şekilde başını sallamış (другой курьер грустным образом головой покачал):

— Sorma birader (не спрашивай, братец), benimki seninkinden daha aptal (мой твоего глупее: «более глупый»)! Git eve bak bakalım (ступай домой, посмотри-ка), ben evde miyim, değil miyim, öğren, diyor (я дома ли, нет ли, узнай, — говорит). Be aptal adam (вот глупый человек), önünde telefon var (перед тобой телефон есть), aç (позвони: «открой») sor (спроси)!

28— Aç sor

Bir resmî dairede iki müdür, birbirlerine odacılardan dert yanıyorlarmış, sonunda hangisinin odacısı daha aptal, diye iddiaya tutuşmuşlar...

Önce biri zile basmış, odacı girmiş:

Müdür:

— Al şu elli lirayı, bana son model bir araba al gel! Arkadan diğer müdür, kendi odacısını çağırtmış:

— Git bizim eve, bak bakalım, ben evde miyim, değil miyim, öğren!

— Baş üstüne efendim.

İki odacı kapıda karşılaşmışlar; birbirlerine dert yanmaya başlamışlar:

— Yahu benim müdürüm çok aptal, bana elli lira verdi, git bir araba al gel, dedi. Bugün tatil, her yer kapalı, nereden alacağım?

Diğer odacı üzüntülü şekilde başını sallamış:

— Sorma birader, benimki seninkinden daha aptal! Git eve bak bakalım, ben evde miyim, değil miyim, öğren, diyor. Be aptal adam, önünde telefon var, aç sor!

29— Vatan toprağı (родная земля)

Acemi erler (новобранцы; *aseti* — новенький, новичок; *er* — солдат), çavuşa (у сержанта):

— Biz bu çorbayı yiyemiyoruz komutanım (мы тот суп есть не можем, командир мой), içi kum dolu (внутри песком полон), dediler (сказали).

Çavuş öfkелendi (сержант разгневался):

— O nasıl söz (то что за слова)? Buraya yemek beğenmeye mi geldiniz (сюда в еде удовольствие находить ли приехали)? Buraya, vatan toprağını korumaya geldik hepimiz (сюда родную землю защищать приехали все мы)!

Erlерden biri atıldı (из солдат один высказался: «бросился»):

— Ama bu gidişle korunacak toprak kalmaz (но с этим подходом защищаемой земли не останется). Vatan toprağını yemiş bitirmiş oluruz (родную землю съевшими, уничтожившими станем).

29— Vatan toprağı

Acemi erler, çavuşa:

— Biz bu çorbayı yiyemiyoruz komutanım, içi kum dolu, dediler.

Çavuş öfkелendi:

— O nasıl söz? Buraya yemek beğenmeye mi geldiniz? Buraya, vatan toprağını korumaya geldik hepimiz!

Erlерden biri atıldı:

— Ama bu gidişle korunacak toprak kalmaz. Vatan toprağını yemiş bitirmiş oluruz.

30— Kravat benim (галстук мой)

Evin beyi, hizmetçiye çıkıştı (дома хозяин на прислугу набросился):

— Gördüm (я видел)... Nişanlın yine evin etrafında dolaşır duruyor (жених твой снова дома вокруг бродит постоянно).

— Ama efendim (но эфенди: «господин мой»). Siz nişanlımı nereden tanıyorsunuz (вы жениха моего откуда знаете)?

— Nereden olacak (как откуда: «откуда будет»). Kravatımdan (по галстуку моему)...

30— Kravat benim.

Evin beyi, hizmetçiye çıktı:

— **Gördüm... Nişanlın yine evin etrafında dolaşp duruyor.**

— **Ama efendim. Siz nişanlımı nereden tanıyorsunuz?**

— **Nereden olacak. Kravatımdan...**

31— Kandırmaca (зablуждение)

Küçük Ahmet'in annesi bebek beklemekteydi (маленького Ахмеда мать ребенка ждала). Babası, onu bu duruma alıştırmak için bir gün (отец его к этому положению приучить чтобы однажды):

— Farkında mısın oğlum? Dedi (замечаешь ли, сынок, — сказал). Annen bu günlerde oldukça şişmanladı (мама твоя в эти дни довольно потолстела)...

— Evet farkındayım (да, замечаю)...

— Eee, belki bugünlerde postacı sana bir hediye getirir (Эээ, может в эти дни почтальон тебе один подарок принесет)... Çocuk bir an sevindi (ребенок в один момент обрадовался), sonra üzülerek (потом огорчившись):

— İnşallah (даст Бог: «захочет Бог» /араб./) annem öğle uykusunda olduğu zaman (мама днем спит когда: «мама в дневном сне пребывает когда») gelmez, dedi (не придет, — сказал).

— Niye oğlum (почему, сынок)?

— Uykudayken (во сне она когда) kapı çalınırsa (в дверь позвонят если) belki korkar (возможно, испугается). Biliyorsun hamile (знаешь, она беременная)!...

31— Kandırmaca

Küçük Ahmet'in annesi bebek beklemekteydi. Babası, onu bu duruma alıştırmak için bir gün:

— **Farkında mısın oğlum? dedi. Annen bu günlerde oldukça şişmanladı...**

— Evet farkındayım...

— Eee, belki bugünlerde postacı sana bir hediye getirir... Çocuk bir an sevindi, sonra üzülerek:

— İnşallah annem öğle uykusunda olduğu zaman gelmez, dedi.

— Niye oğlum?

— Uykudayken kapı çalınırsa belki korkar. Biliyorsun hamile!...

32— Kayıp sayılmaz (потерянным не считается)

Küçük afacan babasına soruyor (маленький проказник отца спрашивает):

— Babacığım (папочка), insan bir şeyinin nerede olduğunu bilirse (человек одной вещи где находится она знает если) o şey kayıp sayılmaz (та вещь потерянной не считается), değil mi (не так ли)?

— Kayıp sayılmaz oğlum (потерянной не считается).

— Ohhh çok iyi babacığım (ох, очень хорошо, папочка). Biraz önce (немного раньше) saatimi denize düşürdüm de (часы свои в море уронил вот)...

32— Kayıp sayılmaz

Küçük afacan babasına soruyor:

— Babacığım, insan bir şeyinin nerede olduğunu bilirse o şey kayıp sayılmaz, değil mi?

— Kayıp sayılmaz oğlum.

— Ohhh çok iyi babacığım. Biraz önce saatimi denize düşürdüm de...

33— Tele-velet (теле-ребенок)

Kadın hastalanmış (женщина заболела), grip olmuştu (группом заболела: «стала»). İki günde iyileşip kalktı (за два дня вылечившись, поднялась) ama, sesi açılmadı bir türlü (но голос ее не восстановился: «не открылся» никак)...

Yataktan kalktığı günün akşamı (из постели поднялась она когда, вечером того дня) eve dönen kocası (домой вернувшийся муж ее), kapıda kendisini karşılayan küçük çocuşuna sordu (у двери его встретившего маленького ребенка спросил):

— Annen nasıl (мать твоя как)?

Televizyon meraklısı yavru güldü (телевизора любитель, ребенок засмеялся):

— Görüntü iyi (изображение хорошее) ama ses parazitli (но звук с помехами)...

33— Tele-velet

Kadın hastalanmış, grip olmuştu. İki günde iyileşip kalktı ama, sesi açılmadı bir türlü... Yataktan kalktığı günün akşamı eve dönen kocası, kapıda kendisini karşılayan küçük çocuğuna sordu:

— Annen nasıl?

Televizyon meraklısı yavru güldü:

— Görüntü iyi ama ses parazitli...

34— İdam kararıyla değil (не по смертному приговору)...

Komşu olan (соседями являющиеся) bir avukat ile bir doktor (один адвокат и один врач) birbirleriyle hiç geçinemiyorlardı (друг с другом никак не могли ужиться). Sürekli birbirlerini iğneleyici konuşmalar yaparlardı (постоянно друг другу колкости говорили: «колкие разговоры делали»; *iğne* — *иголка*). Bir gün avukat (однажды адвокат):

— Haydi anlat bakalım doktor (ну-ка, расскажи-ка, доктор), müşterileriniz yine ölüyorlar mı (клиенты ваши снова умирают ли)?

— Evet, fakat idam kararıyla değil (да, но не по смертному приговору)...

34— İdam kararıyla değil...

Komşu olan bir avukat ile bir doktor birbirleriyle hiç geçinemiyorlardı. Sürekli birbirlerini iğneleyici konuşmalar yaparlardı. Bir gün avukat:

— Haydi anlat bakalım doktor, müşterileriniz yine ölüyorlar mı?

— Evet, fakat idam kararıyla değil...

35— Kayserili (кайсериец)

Profesör, öğrencileriyle birlikte (профессор со студентами вместе) koğuşları

geziyormuş (палаты обходил). Bir ara (одно время) yüzü oldukça solgun (с лицом довольно бледным) bir hastanın önünde durmuş (перед больным стоял), öğrencilerden birine (из студентов одному):

— Koleralı olan hasta bu mu (холерным являющийся больной этот ли)? diye sormuş (говоря, спросил). Öğrencisinin cevap vermesine fırsat kalmadan (студенту ответ дать возможности не осталось) hasta yattığı yerden atılmış (больной с места, где он лежал, вскочил):

— Hayır doktor bey (нет, господин доктор), ben koleralı moleralı değilim (я не холерный-молерный). Özbeöz Kayseriliyim (настоящий кайсерийский я)!

35— Kayserili

Profesör, öğrencileriyle birlikte koğuşları geziyormuş. Bir ara yüzü oldukça solgun bir hastanın önünde durmuş, öğrencilerden birine:

— Koleralı olan hasta bu mu? diye sormuş. Öğrencisinin cevap vermesine fırsat kalmadan hasta yattığı yerden atılmış:

— Hayır doktor bey, ben koleralı moleralı değilim. Özbeöz Kayseriliyim!

36— Olamam (не смогу)

Kayserilinin biri Amerika'ya gitmiş (кайсериец один в Америку поехал). Yirmi yıldan beri (двадцать лет вот уж) Amerika'da oturan (в Америке живущего) hemşerisini arayıp bulmuş (земляка искал, нашел). Biraz lafladıktan sonra sormuş (немного поболтали после того как, спросил):

— Bunca yıl burada ne iş yapıyorsun (столько лет здесь чем занимаешься: «какую работу делаешь»)?

— Geldiğimden beri (с тех пор, как я приехал) aynı fabrikada çalışıyorum (на той же фабрике работаю). Türkiye'den gelen kızmış (из Турции приехавший рассердился):

— Yahu (ну и ну) insan yirmi yıldan beri çalıştığı fabrikanın sahibi olmaz mı (человек, двадцать лет где он работал, фабрики владельцем на станет разве)? Sen ne biçim Kayserilisin (ты что за кайсериец)?

— Olamam, olamam (не смогу, не смогу), bu fabrikanın sahibi olamam (этой фабрики владельцем стать не смогу)!

— Niye (почему)?

— Fabrikanın sahibi de Kayserili de ondan (фабрики владелец тоже кайсериец, вот поэтому)...

36— Olamam

Kayserilinin biri Amerika'ya gitmiş. Yirmi yıldan beri Amerika'da oturan hemşerisini arayıp bulmuş. Biraz lafladıktan sonra sormuş:

— Bunca yıl burada ne iş yapıyorsun?

— Geldiğimden beri aynı fabrikada çalışıyorum. Türkiye'den gelen kızmış:

— Yahu insan yirmi yıldan beri çalıştığı fabrikanın sahibi olmaz mı? Sen ne biçim Kayserilisin?

— Olamam, olamam, bu fabrikanın sahibi olamam!

— Niye?

— Fabrikanın sahibi de Kayserili de ondan...

37— Yumurtanın tazesini bayatı (яйцо свежее, несвежее)

Tanıdıklarından biri (из знакомых его один), yazdığı romanın müsveddelerini (написанного романа черновики) Neyzen Tevfik'e göstererek (Нейзену Тевфику показывая), fikrini sorar (мысли его спрашивает). Neyzen (Нейзен):

— Beğenmedim (не понравилось). Müsveddelerin yazarı (черновики автор):

— İyi ama siz hiç roman yazmadınız ki (хорошо, но вы никогда роман не писали ведь)! Deyince (сказал только), Neyzen Tevfik şu cevabı verir (Нейзен Тевфик этот ответ дает):

— Ben yumurtanın tazesini bayatını anlıyorum (я в яйцах свежих и несвежих разбираюсь) ama hiç yumurtlamadım ki (но никогда яиц не нес ведь)!

37— Yumurtanın tazesini bayatı

Tanıdıklarından biri, yazdığı romanın müsveddelerini Neyzen Tevfik'e

göstererek, fikrini sorar. Neyzen:

— **Beğenmedim. Müsveddelerin yazarı:**

— **İyi ama siz hiç roman yazmadınız ki! deyince, Neyzen Tevfik şu cevabı verir:**

— **Ben yumurtanın tazesini bayatını anlıyorum ama hiç yumurtlamadım ki!**

38— Karışan külahlar (перепутанные колпаки)...

Olay Osmanlı döneminde geçiyor (случай в османский период происходит)...

Adamın biri sıkışmış (человек один в стесненном положении был; *sıkışmak* — *быть в стесненном, затруднительном положении*), borçlarını ödeyemiyor (долги свои оплатить не мог). Ne uyaracağına şaşırılmış (что делать недоумевал)...

Bazı ahbabları çareler önermişler (некоторые друзья его способы советовали):

— Ayasofya'nın top kandili altında kırk sabah namaz kıalarsan (Айя-Софьи под круглым светильником сорок утренних намазов совершишь если) borcundan kurtulursun, demişler (от долга своего избавишься, — говорили).

O da ertesi sabah Ayasofya'ya koşmuş (он же на следующее утро а Айя-Софью побежал)... Otuz dokuz sabah, hiç aksatmadan namazını kılmış (тридцать девять утренних, совсем без задержки намазов совершил)...

Kırkıncı sabah da (на сороковое утро же), daha ortalık karanlıkken (еще кругом темно было когда) giderken (шел он когда), karşıdan gelen birine çarpmış (навстречу с идущим столкнулся). Başından külahı düşmüş (с головы его колпак упал).

Karanlıkta eğilip almış (в темноте нагнувшись, поднял: «взял»), Ayasofyanın top kandilinin altına gidip (Айя-Софьи под круглый светильник пройдя) namazını karanlıkta kılmış (намаз в темноте совершил). Namazı bitince (намаз его завешился только) oturup (сев) Tanrı'nın kendisini borçlardan kurtarmasını beklemeye başlamış (то, что Бог его от долгов спасет, ждать начал).

Camiden çıkanlar yanına uğrar (из мечети выходящие к нему подходили), para bırakır giderlermiş (деньги оставляли, уходили). Önünde epeyce para toplanmış (перед ним довольно много денег набралось).

Bu esnada caminin baş kaууumu yanına gelmiş (в это время мечети главный служитель к нему подошел):

— Kardeşim, demiş, paraları al da git (братец, — сказал. — деньги заberi и ступай). Allah imanını kabul etsin (Аллах принятие ислама твое примет пусть). Yalnız, sünnet olmadan önce (только, обрезанием перед) başlığını değiştir (головной убор смени). Müslümanların giydiği kavukla sarıktan al (мусульманами одеваемые кавук и чалму купи; *kavuk* — кавук, старинный головной убор, на который наматывалась чалма)...

Bu sözlerden bir şey anlamayan adam (из этих речей ничего не понявший человек), elini başına götürmüş (руку к голове поднес). Bir de bakmış, başında bir papaz külahı (и смотрит, на голове его поповский колпак)... Yolda çarpıştığı adam papazmış (на дороге человек, с которым столкнулся он, попом оказался), karanlıkta külahları değişmişler (в темноте колпаки их перепутались). Camiden çıkanlar da (из мечети выходящие же) papazın Müslüman olup namaz kıldığını zannetmişler (что поп, мусульманином став, намаз совершает, подумали), keselerine davranıp (к кошелькам обратившись) "sünnet akçesi" vermişler («на обрезание деньги» дали).

Bizimki ellerini göğe kaldırarak (наш руки к небу подняв):

— Tanrım, demiş (Бог мой, — сказал), buna da şükür (за это тоже благодарение)... Veriyorsun (даешь)... Veriyorsun ama (даешь, но), adamın başına papaz külahını da giydiriyorsun (человеку на голову поповский колпак также надеваешь)!...

38— Karışan külahlar...

Olay Osmanlı döneminde geçiyor...

Adamın biri sıkışmış, borçlarını ödeyemiyor. Ne yapacağını şaşırılmış...

Bazı ahbabları çareler önermişler:

— Ayasofya'nın top kandili altında kırk sabah namaz kıalarsan borcundan kurtulursun, demişler.

O da ertesi sabah Ayasofya'ya koşmuş... Otuz dokuz sabah, hiç aksatmadan

namazını kılmış...

Kırkinci sabah da, daha ortalık karanlıkken giderken, karşıdan gelen birine çarpmış. Başından külahı düşmüş.

Karanlıkta eğilip almış, Ayasofyanın top kandilinin altına gidip namazını karanlıkta kılmış. Namazı bitince oturup Tanrı'nın kendisini borçlardan kurtarmasını beklemeye başlamış.

Camiden çıkanlar yanına uğrar, para bırakır giderlermiş. Önünde epeyce para toplanmış.

Bu esnada caminin baş kayyumu yanına gelmiş:

— Kardeşim, demiş, paraları al da git. Allah imanını kabul etsin. Yalnız, sünnet olmadan önce başlığını değiştir. Müslümanların giydiği kavukla sarıktan al...

Bu sözlerden bir şey anlamayan adam, elini başına götürmüştü. Bir de bakmış, başında bir papaz külahı... Yolda çarpıştığı adam papazmış, karanlıkta külahları değişmişler. Camiden çıkanlar da papazın Müslüman olup namaz kıldığını zannetmişler, keselerine davranıp "sünnet akçesi" vermişler.

Bizimki ellerini göğe kaldırarak:

— Tanrım, demiş, buna da şükür... Veriyorsun... Veriyorsun ama, adamın başına papaz külahını da giydiriyorsun!...

39— Түкүрүк (плевок)

Adamın biri (человек один) tek başına durduğu gişenin önünde (в одиночку стоя перед кассой) tiren bileti istemiş (на поезд билет попросил). Satıcı "sıraya gir" demiş (продавец: «В очередь становись», — сказал). Adam bakmış, kendisinden başka kimse yok (человек посмотрел, самого него кроме никого нет). Tekrar istemiş (снова попросил) ve aynı karşılığı almış (и такой же ответ получил):

— Sıraya gir (в очередь становись)!

Dayanamayıp satıcının suratına tükürmüştü (выдержать не сумев, продавцу в лицо плюнул). Satıcı kızarak (продавец рассердившись):

— Neden, nasıl yaparsın bunu bana (почему, как делаешь это мне)! deyince, adam istifini bozmadan (сказал только, человек, невозмутимо: «порядка не портя»):

— Valla ben tükürmedim (ей-богу, я не плевал), arkamdaki adam tükürdü, demiş (за мной стоящий человек плюнул, — сказал).

39— Tükürük

Adamın biri tek başına durduğu gişenin önünde tiren bileti istemiş. Satıcı "sıraya gir" demiş. Adam bakmış, kendisinden başka kimse yok. Tekrar istemiş ve aynı karşılığı almış:

— Sıraya gir!

Dayanamayıp satıcının suratına tükürmüs. Satıcı kızarak:

— Neden, nasıl yaparsın bunu bana! deyince, adam istifini bozmadan:

— Valla ben tükürmedim, arkamdaki adam tükürdü, demiş.

40— Kırmızı ışık (красный свет)

Polis kırmızı ışıkta (полицейский на красный свет) geçen arabayı durdurarak (проехавшую машину останавливая):

— Görmedin mi (не видел разве)? Kırmızı ışık yanıyordu, demiş (красный свет горел, — сказал). Sürücü (водитель):

— Valla (ей-богу) kırmızıyı gördüm de, sizi görmedim (красный увидел, а вас не увидел).

40— Kırmızı ışık

Polis kırmızı ışıkta geçen arabayı durdurarak:

— Görmedin mi? Kırmızı ışık yanıyordu, demiş. Sürücü:

— Valla kırmızıyı gördüm de, sizi görmedim.

41— Akıllı satıcı (умный продавец)

Yaşlı kadın pazara çıktı (пожилая женщина на рынок пошла: «вышла»).

Mevsim sebzelerinden (из сезонных овощей) canının çektiğini (то, что захотела: «то, что душа ее притянула») aldı doldurdu filesine (взяла, наполнила авоську). Havuç, taze soğan, yeşil salata, biraz turfanda domates, limon (морковь, свежий лук, зеленый салат, немного ранних помидоров, лимон)... Birden gözü balıkçıya takıldı (внезапно взгляд ее за продавца рыбы зацепился). Çok taze görünmeyen palamutlar yatıyordu tezgâhta (очень свежими не выглядящие пеламиды лежали на прилавке)... Canı pilâki çekti (ей пиляки захотелось; *pilâki* — блюдо, приготовленное на растительном масле, приправленное мукой и лимоном) ve yanaştı balıkçıya (и приблизилась к продавцу рыбы):

— Balıkların taze mi oğlum (рыбы твои свежие ли, сынок)? diye sordu (говоря, спросила). Balıkçı, eline aldığı bir balığı kaldırarak (продавец, в руку взял которую рыбу, поднимая):

— Senin kadar hanım abla, dedi (как ты, госпожа сестрица).

— İyi, dedi yaşlı kadın (хорошо, — сказала пожилая женщина); ver öyleyse bir tane (дай, раз так, одну штуку).

41— Akıllı satıcı

Yaşlı kadın pazara çıktı. Mevsim sebzelerinden canının çektiğini aldı doldurdu filesine. Havuç, taze soğan, yeşil salata, biraz turfanda domates, limon... Birden gözü balıkçıya takıldı. Çok taze görünmeyen palamutlar yatıyordu tezgâhta... Canı pilâki çekti ve yanaştı balıkçıya:

— Balıkların taze mi oğlum? diye sordu. Balıkçı, eline aldığı bir balığı kaldırarak:

— Senin kadar hanım abla, dedi.

— İyi, dedi yaşlı kadın; ver öyleyse bir tane.

42— Ayar (точное время)

Küçük kasabanın belediye memuru (маленького городка муниципалитета служащий) ayda bir kere postaneye telefon ederek (в месяц один раз на почту позвонив) saati sormak adetindeydi (время спрашивать привычку имел: «в

привычке был»). O gün de aynı amaçla postaneye telefon açtı (в тот день также с той же целью на почту позвонил: «телефон открыл») ve saati sordu (и время спросил). Santraldaki kız (на коммутаторе девушка) dayanamayıp sordu (выдержать не сумев, спросила):

— Kuzum niçin bizden ayda bir kere saati sorarsınız (дорогой, почему у нас в месяц один раз время спрашиваете)? Memur izah etti (служащий объяснил: *izah — объяснение*):

— Belediye binasındaki saat kulesinin ayarı (на муниципалитета здании находящейся часовой башни настройка) benim görevlerim arasındadır (моих обязанностей среди). O saatin de dakikası dakikasına doğru gitmesi gerekir (те часы же минута в минуту правильно шли чтобы, необходимо).

— Ne kadar garip (как странно)!

— Niçin garip oluyor (почему странным становится)?

— Biz postanedekiler de saatlerimizi (мы и те, что на почте, часы наши) sizin saate göre ayarlarınız da (с вашими часами в соответствии подводим, вот)...

42— Ayar

Küçük kasabanın belediye memuru ayda bir kere postaneye telefon ederek saati sormak adetindeydi. O gün de aynı amaçla postaneye telefon açtı ve saati sordu. Santraldaki kız dayanamayıp sordu:

— **Kuzum niçin bizden ayda bir kere saati sorarsınız? Memur izah etti:**

— **Belediye binasındaki saat kulesinin ayarı benim görevlerim arasındadır. O saatin de dakikası dakikasına doğru gitmesi gerekir.**

— **Ne kadar garip!**

— **Niçin garip oluyor?**

— **Biz postanedekiler de saatlerimizi sizin saate göre ayarlarınız da...**

43— Adres (адрес)

Fıkra bu ya (анекдот такой); meleklerden biri öbür dünyada (из ангелов один в ином мире) bir Kayserili ile bir yahudiyi karşısına çağırarak (одного кайсерийца

и одного еврея к себе позвав):

— Bakın, demişler (смотрите, — сказал), "buradaki davranışlarınız hoşumuza gitti (ваше поведение здесь мне понравилось), sizi tekrar dünyaya göndereceğiz (вас снова на землю отправим). Hatta size bir de dilekte bulunma hakkını tanıyoruz (вдобавок за вами желание загадать право признаем). Ne istiyorsanız, söyleyin bakalım (что желаете, скажите, посмотрим-ка).

Yahudi hemen atılmış (еврей сразу бросился):

— Bana bol para ihsan edin (мне много денег подарите; *ihsan* — награда, подарок). Melek (ангел):

— Tamam, demiş, "sen ne istiyorsun (ладно, — сказал. — ты что хочешь)?"

Kayserili cevap vermiş (кайсериец ответ дал):

— Ben mi (я ли)? Bir şey istemem (ничего не хочу). Sadece şu arkadaşın adresini verin yeter (только этого товарища адрес дайте, достаточно), gerisini bana bırakın (остальное мне оставьте)!

43— Adres

Fıkra bu ya; meleklerden biri öbür dünyada bir Kayserili ile bir yahudiyi karşısına çağırarak:

— Bakın, demişler, "buradaki davranışlarınız hoşumuza gitti, sizi tekrar dünyaya göndereceğiz. Hatta size bir de dilekte bulunma hakkını tanıyoruz. Ne istiyorsanız, söyleyin bakalım.

Yahudi hemen atılmış:

— Bana bol para ihsan edin. Melek:

— Tamam, demiş, "sen ne istiyorsun?" Kayserili cevap vermiş:

— Ben mi? Bir şey istemem. Sadece şu arkadaşın adresini verin yeter, gerisini>bana bırakın!

44— Asker korkmaz (солдат не боится).

Komutan içkiyi yasakladı (командир выпивку запретил) ve sık sık hatırlanması için (и для частого напоминания) duvara "Alkol öldürür" diye yazdırdı (на стене

«Алкогoль убивает», — гoвoря, написать приказал).

Ertesi sabah (на следующее утро), bu yazının altına (под этой надписью) muzip bir asker tarafından (насмешником — солдатом: «насмешника одного солдата со стороны») bir cümle eklenmişti (одно предложение прибавлено было): "Asker ölümden korkmaz (солдат смерти не боится)."

44— Asker korkmaz.

Komutan içkiyi yasakladı ve sık sık hatırlanması için duvara "Alkol öldürür" diye yazdırdı.

Ertesi sabah, bu yazının altına muzip bir asker tarafından bir cümle eklenmişti: "Asker ölümden korkmaz."

45— Fasulye gibi vali (на фасоль похожий вали /губернатор, начальник вилайета/)

Seçimlerin birinden hemen sonra (выборов одних сразу после) siyasî yönden (с политической стороны) merdiven kurmaya çalışanlar çoğalmıştı (лестницу построить желающих много стало). Bakan olur olmaz (министром стал только) yeğenini vali yapan birine (племянника своего вали назначившему одному) Neyzen Tefik şöyle demiş (Нейзен Тевфик так сказал):

— Maşaallah kardeşinizin oğlu (молодец, брата вашего сын) tıpkı fasulyeye benziyor (точь-в-точь на фасоль похож). Bakan (министр):

— Neden böyle söylüyorsun Neyzen (почему так говоришь, Нейзен)? Genç yaşta vali oldu (в молодом возрасте вали стал). Neyzen taşı gedğine koymuş (Нейзен камень в щель положил = нашелся):

— Ben de onun için söylüyorum zaten (я ведь из-за этого говорю же). Malûm ya (известно ведь) fasulye de bir sırığa sarılarak büyür hep (фасоль тоже за кол цепляясь растет постоянно)!

45— Fasulye gibi vali

Seçimlerin birinden hemen sonra siyasî yönden merdiven kurmaya çalışanlar

çoğalmıştı. Bakan olur olmaz yeğenini vali yapan birine Neyzen Tevfik şöyle demiş:

— Maşaallah kardeşinizin oğlu tıpkı fasulyeye benziyor. Bakan:

— Neden böyle söylüyorsun Neyzen? Genç yaşta vali oldu. Neyzen taşı gediğine koymuş:

— Ben de onun için söylüyorum zaten. Malûm ya fasulye de bir sırığa sarılarak büyür hep!

46— Toptancı (ОПТОВИК)

İki arkadaş konuşuyorlardı (два приятеля разговаривали). Biri ötekine sordu (один другого спросил):

— Senin patronun dört tane birbirinden güzel kızı varmış (у твоего хозяина четыре одна другой красивей дочери есть), bu güne kadar neden evlenmemişler (до этого дня почему не вышли замуж они)?

Öteki cevap verdi (другой ответ дал):

— Neden olacak (отчего будет), patronum toptancıdır (хозяин мой оптовик). "Ben kızlarımı teker teker veremem" diyor (я дочерей своих по одной не выдам, — говорит)...

46— Toptancı

İki arkadaş konuşuyorlardı. Biri ötekine sordu:

— Senin patronun dört tane birbirinden güzel kızı varmış, bu güne kadar neden evlenmemişler?

Öteki cevap verdi:

— Neden olacak, patronum toptancıdır. "Ben kızlarımı teker teker veremem" diyor...

47— Çağdışı (несовременный)

Damda iki kedi karşılaşır (на крыше две кошки встретились). Birincisi (первая):

— Miyav miyav, dedi (мяу, мяу, — сказала).

— Hav hav diye karşılık verdi öteki (гав, гав, — говоря, ответ дала другая)...

— Bu da ne demek (а это что значит)?

— Amma da çağdışı hayvansın (вот и несовременное животное ты)... Hiç değilse (как бы то ни было) bir yabancı dil bilmeyen (один иностранный язык не знающий) kaldı mı günümüzde (остался ли в наши дни)?

47— Çağdışı

Damda iki kedi karşılaşır. Birincisi:

— Miyav miyav, dedi.

— Hav hav diye karşılık verdi öteki...

— Bu da ne demek?

— Amma da çağdışı hayvansın... Hiç değilse bir yabancı dil bilmeyen kaldı mı günümüzde?

48— Ufak hata (маленькая ошибка)

Cafer işsizdi (Джафер безработным был); nihayet arkadaşlarından biri (наконец из друзей его один) iş bulabileceği (работу где сможет найти) bir müessese tavsiye etti ona (одно учреждение посоветовал ему). Söylenen yere giden Cafer (в указанное место отправившийся Джафер), akşam utanç içinde (вечером стыдясь: «стыда внутри») eve döndü (домой вернулся). Karısı iyice çıkışarak (жена его сильно бранясь):

— Bu kez de işe girmedin mi? diye sordu (на этот раз тоже на работу не устроился разве, — говоря, спросила). Cafer üzüntüyle (Джафер с горечью):

— Ne yaparsın, ufak bir hata işledim (что делать, небольшую ошибку совершил я). Bana teklif edilen işi yapır yapamayacağımı sordular (меня предлагаемую работу сделать смогу или нет, спросили), öyle bir işi gözlerim kapalı yapabileceğimi söyledim (такую работу с глазами закрытыми сделать смогу, сказал я). Karısı şaşırarak (жена удивившись):

— Eeee? Memnun olmadılar mı? diye sordu (Эээ? Довольными не остались разве, — говоря, спросила). Zavallı Cafer (несчастный Джафер):

— Hayır, diye homurdandı (нет, — говоря, пробормотал). Anlaşana (тому, с кем договорятся), teklif ettikleri iş (предложенная ими работа) gece bekçiliği idi (ночной сторож была).

48— Ufak hata

Cafer işsizdi; nihayet arkadaşlarından biri iş bulabileceği bir müessese tavsiye etti ona. Söylenen yere giden Cafer, akşam utanç içinde eve döndü. Karısı iyice çıkışarak:

— Bu kez de işe girmedin mi? diye sordu. Cafer üzüntüyle:

— Ne yaparsın, ufak bir hata işledim. Bana teklif edilen işi yapıp yapamayacağımı sordular, öyle bir işi gözlerim kapalı yapabileceğimi söyledim. Karısı şaşırarak:

— Eeee? Memnun olmadılar mı? diye sordu. Zavallı Cafer:

— Hayır, diye homurdandı. Anlaşana, teklif ettikleri iş gece bekçiliği idi.

49— Taşlama (обидные намеки)

İki eski arkadaş yolda karşılaştılar (два старых друга на дороге встретились).

İlki sorar (первый спрашивает):

— Nasılsın bakalım (как дела-то)?

— Allah'a şükür (Богу слава). Yakında evleniyorum (скоро женюсь).

— Sahi mi (правда ли)? Kimi alıyorsun (кого берешь)?

— Çok yaman bir kız (очень удивительная девушка). Beni hem güzel (меня и красивым), hem zeki (и умным), hem de zevkli bulan biri (и еще приятным считающая одна)...

— Nee (что-о-о)? Şimdiden bu kadar yalan söyleyen (с этих пор столько навравшую; *yalan* — *ложь*) bir kızı almaya karar verdin ha (девушку взять решил, ну и ну; *karar* — *решение*; *karar vermek* — *решать*)?

49— Taşlama

İki eski arkadaş yolda karşılaştılar. İlki sorar:

— Nasılsın bakalım?

— Allah'a şükür. Yakında evleniyorum.

— Sahi mi? Kimi alıyorsun?

— Çok yaman bir kız. Beni hem güzel, hem zeki, hem de zevkli bulan biri...

— Nee? Şimdiden bu kadar yalan söyleyen bir kıızı almaya karar verdin ha?

KARADENİZ FIKRALARI

ЧЕРНОМОРСКИЕ АНЕКДОТЫ

50— 0-0 berabere (0-0 ничья)

İki Karadeniz takımı (два черноморские команды), Rizespor ile Sinopspor (Ризеспор и Синопспор) maç yapıyorlarmış (на матче встретились = матч делали). O esnada (в то время) stadın yanından (со стадионом рядом) bir tren geçmiş (один поезд прошел). Sinoplular trenin düdüğünü (синопцы поезда гудок) hakemin bitiş düdüğü zannetmişler (судьи финальным свистком посчитали) ve sahayı terketmişler (и поле покинули). Kalan 85 dakikada (в оставшиеся 85 минут) Rizespor da gol atamayınca (Ризеспор тоже гол забить не сумел) maç 0-0 berabere bitmiş (матч 0-0 вничью завершился).

50— 0-0 berabere

İki Karadeniz takımı, Rizespor ile Sinopspor maç yapıyorlarmış. O esnada stadın yanından bir tren geçmiş. Sinoplular trenin düdüğünü hakemin bitiş düdüğü zannetmişler ve sahayı terketmişler. Kalan 85 dakikada Rizespor da gol atamayınca maç 0-0 berabere bitmiş.

51— Orman manzarası (леса вид)

Temel ile Dursun ormanda yürüyorlar (Темель и Дурсун по лесу шагают). Bir ara Temel Dursun'a sesleniyor (в один момент Темель к Дурсуну обращается):

— Dursun ormanın güzelliğine bak (Дурсун, на леса красоту посмотри).

Dursun (Дурсун):

— Ağaçlardan göremiyorum ki (из-за деревьев увидеть не могу ведь)...

51— Orman manzarası

Temel ile Dursun ormanda yürüyorlar. Bir ara Temel Dursun'a sesleniyor:

— **Dursun ormanın güzelliğine bak.**

Dursun:

— **Ağaçlardan göremiyorum ki...**

52— Uçuş süresi (полета продолжительность)

Temel Amerika'ya gitmesi icap etmiş (Темелю в Америку ехать необходимо было; *icap* — *необходимость, потребность*). Amerikan havayolu şirketi PANAM'a telefon açmış (в американскую авиационную компанию ПАНАМ позвонил: «телефон открыл»), Amerika'ya uçuş süresinin ne kadar olduğunu sormuş (в Америку полета продолжительность какой является, спросил). Santral memuresi (коммутатора служащая) o an biraz meşgülmüş (в тот момент немного занята была), kibarca izin istemiş (вежливо разрешения попросила):

— Bir dakika... demiş (минуточку, — сказала). Temel memnun bir tavırla (Темель с довольным лицом):

— Teşekkür edeyrum (спасибо), deyip telefonu kapatmış (сказав, трубку положил: «телефон закрыл»).

52— Uçuş süresi

Temel Amerika'ya gitmesi icap etmiş. Amerikan havayolu şirketi PANAM'a telefon açmış, Amerika'ya uçuş süresinin ne kadar olduğunu sormuş. Santral memuresi o an biraz meşgülmüş, kibarca izin istemiş:

— **Bir dakika... demiş. Temel memnun bir tavırla:**

— **Teşekkür edeyrum, deyip telefonu kapatmış.**

53— Yanlış numara (неправильный номер)

Temel saat 02.30 da arkadaşı Dursun'u arıyor (Темель в 2.30 другу Дурсуну звонит). Telefon kalkıyor (трубку поднимают = телефон поднимается).

— Buyrun (слушаю).

Temel Dursun'un sesini tanıyor (Темель Дурсуна голос узнает):

—Alo (алло). Dursun orası 11,11 mi (Дурсун это одиннадцать, одиннадцать ли)?

— Hayır Temel burası 1,1,1,1 (нет, Темель, это один, один, один, один).

— Kusura bakma Dursun (извини, Дурсун; *kusura bakmamak* — прощать, извинять: «на недостатки не смотреть») yanlış numara (неправильный номер).

53— Yanlış numara

Temel saat 02.30 da arkadaşı Dursun'u arıyor. Telefon kalkıyor.

— Buyrun.

Temel Dursun'un sesini tanıyor:

—Alo. Dursun orası 11,11 mi?

— Hayır Temel burası 1,1,1,1

— Kusura bakma Dursun yanlış numara.

54— Ağır roman (тяжелый роман)

Temel kitapçı dükkanına girmiş (Темель к продавцу книг в лавку зашел). Bilgiç bilgiç (со знанием дела; *bilgiç* — знаток):

— Vana bir roman lazım (мне один роман нужен). Kitapçı tezgahтан sormuş (продавец книг из-за прилавка спросил):

— Efendim ağır mı olsun hafif mi (эфенди, тяжелый ли будет пусть, легкий ли)?

Temel (Темель):

—Farketmez canım (без разницы, дорогой). Nasıl olsa (как бы то ни было) arabam dışarıda (машина моя снаружи).

54— Ağır roman

Temel kitapçı dükkanına girmiş. Bilgiç bilgiç:

— Bana bir roman lazım. Kitapçı tezgahdan sormuş:

— Efendim ağır mı olsun hafif mi? Temel:

—Farketmez canım. Nasıl olsa arabam dışarıda.

55— Nefes al... Nefes ver... (вдохни, выдохни: «дыхание возьми... дай...»)

Temel berbere gitmiş (Темель к парикмахеру пошел). Berber kulağındaki wolkmenin kulaklığını çıkarmasını istemiş (парикмахер из ушей его плеера наушники вытащить попросил).

Temel (Темель):

— Olmaz (нельзя), çıkarırsam ölürüm, demiş (вытащу если, умру, — сказал).

Berber, Temel'in dalga geçtiğini sanmış (парикмахер, что Темель издевается, подумал) ve koltuğa oturunca (и в кресло тот сел только) kulağındaki kulaklığı çekip çıkarmış (из ушей его наушники вытянув вытащил). Temel gerçekten ölmüş (Темель действительно умер)... Berber hayretle kulaklığı eline almış (парикмахер с удивлением наушники в руки взял), "ne söylüyordu acaba" diye dinlemiş (что говорилось, интересно, — говоря, послушал). Kulaklıktan (из наушников):

— Nefes al (вдохни: «дыхание возьми»)... Nefes ver (выдохни: «дыхание отдай»)... Nefes al (вдохни)... Nefes ver (выдохни)... sesleri geliyormuş (голоса раздавались: «шли»).

55— Nefes al... Nefes ver...

Temel berbere gitmiş. Berber kulağındaki wolkmenin kulaklığını çıkarmasını istemiş.

Temel:

— Olmaz, çıkarırsam ölürüm, demiş.

Berber, Temel'in dalga geçtiğini sanmış ve koltuğa oturunca kulağındaki kulaklığı çekip çıkarmış. Temel gerçekten ölmüş... Berber hayretle kulaklığı eline almış, "ne söylüyordu acaba" diye dinlemiş. Kulaklıktan:

— Nefes al... Nefes ver... Nefes al... Nefes ver... sesleri geliyormuş.

56— Deneme (опыт)

Kamyon şoförü Dursun (грузовика водитель Дурсун), İngiltere'ye mal götüreceк (в Англию товар повезет)... Akşam kahvede, büyüklerden biri uyarıyor (вечером в кафе из старших один предупреждает):

— Aman dikkat et (ради Бога, внимательным будь)! İngiltere trafiğinde soldan gidilir (в английском дорожном движении слева ездят). Denemediğin iştir (не испытанная тобой работа). Çok tehlikelidir (очень опасная; *tehlike* — опасность).

Dursun kabul eder mahiyette söyle cevap veriyor (Дурсун соглашаясь по сути такой ответ дает):

— Çok haklısın, İlyas Dayı (очень прав ты, дядя Ильяс)! Ben de Samsun-Rize arasında denedim (я тоже Самсун-Ризе на промежутке попробовал), gördüm ki çok tehlikeli çoook (понял, что очень опасно, о-о-очень)...

56— Deneme

Kamyon şoförü Dursun, İngiltere'ye mal götüreceк... Akşam kahvede, büyüklerden biri uyarıyor:

— Aman dikkat et! İngiltere trafiğinde soldan gidilir. Denemediğin iştir. Çok tehlikelidir.

Dursun kabul eder mahiyette söyle cevap veriyor:

— Çok haklısın, İlyas Dayı! Ben de Samsun-Rize arasında denedim, gördüm ki çok tehlikeli çoook...

57— Termostaki olağanüstülük (в термосе сверхъестественность; *olağan* — обычный, привычный, часто повторяющийся)

Temel, karısına yeni aldığı termosu anlatıyordu (Темель жене о новом купленном термосе рассказывал):

— Bu nesne gerçekten olağanüstü (эта вещь действительно

сверхъестественная). Yazın ayranı sekiz saat süreyle (летом айран восьми часов в течении) buz gibi soğuk muhafaza ediyor (лед словно холодным сохраняет; *muhafaza* — охрана, сохранность). Kışın da çayı sekiz saat süreyle kaynar halde tutuyor (зимой же чай восьми часов в течении в кипящем состоянии держит).

— Pekala, dedi karısı (хорошо, — сказала жена), "bunun neresi olağanüstü?" (его какое место сверхъестественное)

— Bu termos (этот термос), ne zaman kış (когда зима), ne zaman yaz olduğunu (когда лето бывает) nereden biliyor (откуда узнает)?

57— Termostaki olağanüstülük

Temel, karısına yeni aldığı termosu anlatıyordu:

— Bu nesne gerçekten olağanüstü. Yazın ayranı sekiz saat süreyle buz gibi soğuk muhafaza ediyor. Kışın da çayı sekiz saat süreyle kaynar halde tutuyor.

— Pekala, dedi karısı, "bunun neresi olağanüstü?"

— Bu termos, ne zaman kış, ne zaman yaz olduğunu nereden biliyor?

58— Sinema bileti (в кино билет)

Sinemaya ilk defa giden Temel'e bilet almasını söylediler (в кинотеатр в первый раз идущему Темелю билет купить сказали). O da bileti aldı (он же билет купил).

Bir iki dakika sonra (одну-две минуты спустя) yeniden gişeye gelip (снова к кассе придя) bir bilet daha satın aldı (один билет еще купил). 2-3 dakika sonra (две-три минуты спустя) yeniden gişenin önünde dikilip (снова перед кассой торчал) bir bilet daha almak isteyince (один билет еще купить захотел только) bilet satan gişe görevlisi (билеты продающий кассы работник) merakla sordu (с любопытством спросил):

— Afedersiniz beyefendi (извините, бейэфенди)! Aynı seans için üçüncü kez bilet alıyorsunuz (на тот же сеанс в третий раз билет покупаете), neden Allah aşkına (почему, ради Бога: «ради любви Бога»)?

— Sinema salonuna girişte bir manyak var (кинозала на входе один маньяк есть).

Tam girerken (только вхожу когда) elimdeki bileti alıp yırtıyor (в руке моей билет берет, рвет). Deli mi ne (сумасшедший ли, что ли)?...

58— Sinema bileti

Sinemaya ilk defa giden Temel'e bilet almasını söylediler. O da bileti aldı.

Bir iki dakika sonra yeniden gişeye gelip bir bilet daha satın aldı. 2—3 dakika sonra yeniden gişenin önünde dikilip bir bilet daha almak isteyince bilet satan gişe görevlisi merakla sordu:

— Afedersiniz beyefendi! Aynı seans için üçüncü kez bilet alıyorsunuz, neden Allah aşkına?

— Sinema salonuna girişte bir manyak var. Tam girerken elimdeki bileti alıp yırtıyor. Deli mi ne?...

59— Perde (штора)

Temel otelde oda fiyatlarını öğrenmektedir (Темель в отеле на комнаты цены узнает). Resepsiyon memuru (администрации служащий):

— Boğaza bakan bir odamız var (на пролив выходящая: «смотрящая» комната у нас есть). 200 Amerikan doları (200 американских долларов)... Temel (Темель):

— Perdeleri hiç açmamaya söz verirsem (шторы вовсе не раскрывать слово дам если), kaç olur (за сколько будет)?!

59— Perde

Temel otelde oda fiyatlarını öğrenmektedir. Resepsiyon memuru:

— Boğaza bakan bir odamız var. 200 Amerikan doları... Temel:

— Perdeleri hiç açmamaya söz verirsem, kaç olur?!

60— Hangi Temel (какой Темель)?

Temel Alman turiste (Темель немецкому туристу), Karadeniz dağlarını gösteriyordu (на Черном море горы показывал). Alman anlattı (немец

рассказал)...

— Bizim orada bir dağ var (у нас там одна гора есть)... Ona doğru "Helmut" diye bağıр (к ней прямо «Хельмут» говоря, крикни)... Karşıdan on kere "Helmut, Helmut, Helmut..." diye yankı gelir (с противоположной стороны десять раз «Хельмут, Хельмут, Хельмут» говоря, эхо отзывается: «приходит»).

Temel (Темель):

— O da bir şey mi (и что в этом такого: «то тоже вещь ли»)? Dedi (сказал). Sen şimdi şuna bak (ты сейчас на это посмотри). Sonra dağa doğru bağırdı (потом по направлению к горе прямо крикнул):

— Temeelll (Темеееллль)... Karşıdan ses geldi (с противоположной стороны голос раздался: «пришел»):

— Hangi Temeell (какой Темееелль), hangi Temeelll (какой Темеееллль)?

60— Hangi Temel?

Temel Alman turiste, Karadeniz dağlarını gösteriyordu. Alman anlattı...

— Bizim orada bir dağ var... Ona doğru "Helmut" diye bağıр... Karşıdan on kere "Helmut, Helmut, Helmut..." diye yankı gelir.

Temel:

— O da bir şey mi? dedi. Sen şimdi şuna bak. Sonra dağa doğru bağırdı:

— Temeelll... Karşıdan ses geldi:

— Hangi Temeell, hangi Temeelll?

61— Kaz uçar da (гусь летает ведь)...

Oflu İlyas Носа (Офлу Ильяс Ходжа) caminin avlusunda (мечети во дворе) bir kaz görünce (гуся увидел только):

— Allah'ın evinin bahçesindeki şey (Божьего дома в саду находящаяся вещь) носaya aittir (ходже принадлежит), diyerek tutmak için (говоря, поймать чтобы) kovalamaya başlamış (гоняться начал).

Caminin avlusunda bir kovalamacadır gidiyor (мечети во дворе догонялки начались: «идут»). Sağa sola kaçan kaz (направо, налево убегающий гусь)

selameti minarenin merdivenlerine çıkmakta bulmuş (спасение на минарета лестницу забравшись, нашел). Hoca da peşinden koşturmuş (ходжа же следом побежал). Bir ara iyice sıkışan kaz (в какой-то момент основательно зажатый гусь) minareden uçarak (с минарета слетев) hocanın elinden kurtulmuş (от ходжи рук спасся). Kazın elinden gitmekte olduğunu gören hoca da (/то, что/ гусь из рук ускользает понявший ходжа же):

— Ula kaz uçar da Laz uçamaz mı (эй, гусь летает, а лаз неужели не сможет /лаз — этнографическая группа грузин, живущих в основном в Турции, у Черного моря/)? diyerek kendisini minareden boşluğa bırakmış (говоря, с минарета бросился: «говоря, себя с минарета в пустоту бросил»)...

61— Kaz uçar da...

Oflu İlyas Hoca caminin avlusunda bir kaz görünce:

— Allah'ın evinin bahçesindeki şey hocaya aittir, diyerek tutmak için kovalamaya başlamış.

Caminin avlusunda bir kovalamacadır gidiyor. Sağa sola kaçan kaz selameti minarenin merdivenlerine çıkmakta bulmuş. Hoca da peşinden koşturmuş. Bir ara iyice sıkışan kaz minareden uçarak hocanın elinden kurtulmuş. Kazın elinden gitmekte olduğunu gören hoca da:

— Ula kaz uçar da Laz uçamaz mı? diyerek kendisini minareden boşluğa bırakmış...

62— Herkesten önce (прежде всех)

Temel, sinemada (Темель в кинотеатре), ısrarla en ön sıradan bilet alıyor (настоячиво на самый первый ряд билет покупал), gidip perdenin hemen önüne oturuyordu (пойдя, прямо перед шторой садился). Bu durumunu bilen arkadaşları (об этой ситуации знавшие друзья его):

— Nayrola (неужели правда), gözlerin mi bozuldu (зрение: «глаза твои» ли испортилось)? Dediler (сказали).

— Yoo (hee)... Filmi herkesten önce seyretmek istiyorum da (фильм всех раньше

посмотреть хочу, поэтому)...

62— Herkesten önce

Temel, sinemada, ısrarla en ön sıradan bilet alıyor, gidip perdenin hemen önüne oturuyordu. Bu durumunu bilen arkadaşları:

— Hayrola, gözlerin mi bozuldu? dediler.

— Yoo... Filmi herkesten önce seyretmek istiyorum da...

63— Bayrak rengi (флага цвет)

Temel kırtasiyeciye girdi (Темель к продавцу канцелярскими принадлежностями вошел)...

— Bana mavi bayrak verir misiniz (мне голубой флаг дадите ли)?

— Mavi bayrak olur mu (голубой флаг бывает ли)?... Bizde sadece kırmızı beyaz bayrak var (у нас только красно-белый флаг есть)...

— Peki öyleyse beyaz olsun (хорошо, раз так, белый будет пусть)!...

63— Bayrak rengi

Temel kırtasiyeciye girdi...

— Bana mavi bayrak verir misiniz?

— Mavi bayrak olur mu?... Bizde sadece kırmızı beyaz bayrak var...

— Peki öyleyse beyaz olsun!...

64— Serhanelikten (со склада боеприпасов)

Askerde havacılık eğitimleri sürmektedir (в армии воздушные учения проходят).

Paraşütle atlama talimi yapılmaktadır (с парашютом прыжкам обучение проводится: «делается»). Paraşütle atlama sırası karadenizliye gelir ve paraşütle atlar (с парашютом прыгать очередь до черноморца доходит и с парашютом прыгает он).

Yavaş yavaş aşağı doğru süzülürken (медленно-медленно вниз прямо парил когда) birden bire hemşehrilerinden Cemal'ın aşağıdan yukarı doğru hızla fırladığını (то, как внезапно из земляков его Джемал снизу вверх

стремительно взлетает) görmesin mi (как же ему не увидетъ)? Şaşkınlıkla sorar (с удивлением спрашивает):

— Cemaall (Джемаал)! Sen nereden geliyorsun (ты откуда летишь: «идешь»)?

— Cephane depolarındaan (со склада боеприпасоов)...

64— Cephanelikten

Askerde havacılık eğitimleri sürmektedir. Paraşütle atlama talimi yapılmaktadır. Paraşütle atlama sırası karadenizliye gelir ve paraşütle atlar. Yavaş yavaş aşağı doğru süzülürken birden bire hemşehrilerinden Cemal'ın aşağıdan yukarı doğru hızla fırladığını görmesin mi? Şaşkınlıkla sorar:

— Cemaall! Sen nereden geliyorsun?

— Cephane depolarındaan...

65— Kandırmış (обманул)

Temel İstanbul'a yeni taşınmıştı (Темель в Стамбул недавно переехал). Yeni Cami önünde güvercinlere bakarken (перед Новой Мечетью на голубей смотрел когда) yanına (к нему: «к стороне его») biri yaklaştı (какой-то человек приблизился)...

— Bu güvercinlere bakmak parayla (на этих голубей смотреть — за деньги).

Tanesi bir lira (одна штука — лира)... Temel çıkarıp 10 lira verdi (Темель вытащив 10 лир отдал).

Akşam evde karısı "Nee..." diye fırladı yerinden (вечером дома жена его: «Чтоо?», — говоря, вскочила с места)... "Adama on lira verdin ha (человеку десять лир дал, да)?"

— Kandırdım enayiği, diye güldü Temel (обманул дурака, — говоря, засмеялся Темель)... "Orada en az yüz güvercin vardı (там самое меньшее сто голубей было)."

65— Kandırmış

Temel İstanbul'a yeni taşınmıştı. Yeni Cami önünde güvercinlere bakarken yanına biri yaklaştı...

— Bu güvercinlere bakmak parayla. Tanesi bir lira... Temel çıkarıp 10 lira verdi.

Akşam evde karısı "Nee..." diye fırladı yerinden... "Adama on lira verdin ha?"

— Kandırdım enayiye, diye güldü Temel... "Orada en az yüz güvercin vardı."

66— Cesaret (смелость)

Temel boğmaca olmuş (Темель удушливым кашлем заболел: «стал») Dursun kabız (Дурсун — запором). Birine öksürük ilacı vermişler (одному от кашля лекарство прописали: «дали»), günde dört tane (в день четыре штуки)... Ötekine müşhil (другому — слабительное)...

Reçeteler eczanede karışmış (рецепты в аптеке перепутались). Bir hafta sonra doktor Temel'e yolda rastlayıp sormuş (неделю спустя врач Темеля по дороге встретив, спросил)...

— Nasıl oldu öksürüğün (как стал кашель твой)?

— Bilmem, demiş, Temel (не знаю, — сказал Темель)... "Öksürmeye cesaret edemiyorum ki (кашлять осмелиться не могу ведь)!"

66— Cesaret

Temel boğmaca olmuş Dursun kabız. Birine öksürük ilacı vermişler, günde dört tane... Ötekine müşhil...

Reçeteler eczanede karışmış. Bir hafta sonra doktor Temel'e yolda rastlayıp sormuş...

— Nasıl oldu öksürüğün?

— Bilmem, demiş, Temel... "Öksürmeye cesaret edemiyorum ki!"

67— Yanmış araba (сгоревшая машина)

Temel arabasını yangına karşı sigortalamak istemişti (Темель машину свою от пожара застраховать хотел). Sigorta acentesindeki memur (в страховом агентстве служащий):

— Biraz daha fazla prim öderseniz (немного больше страховую премию заплатите если) arabayı çalınmaya karşı da sigortalamış olursunuz, dedi (машину от кражи застраховавшим станете, — сказал)...

Temel cevap verdi (Темель ответ дал):

— Fazla ödeme yapmak gereksiz (лишнюю оплату делать ни к чему), yanmış arabayı kim çalar ki (сгоревшую машину кто украдет-то)...

67— Yanmış araba

Temel arabasını yangına karşı sigortalamak istemişti. Sigorta acentesindeki memur:

— Biraz daha fazla prim öderseniz arabayı çalınmaya karşı da sigortalamış olursunuz, dedi...

Temel cevap verdi:

— Fazla ödeme yapmak gereksiz, yanmış arabayı kim çalar ki...

68— Yanlış yer (неправильное место)

Temel dünya seyahatine çıkmış (Темель по миру в путешествие отправился), Kanada'ya gitmişti (в Канаду поехал). Kırk yılda bir (в сорок лет один раз) karşısına (перед ним) Karadeniz'de hamsi avlamaktan (в Черном море анчоусов ловить вместо того чтобы) daha değişik bir fırsat çıktı (более разнообразный случай представился: «вышел»). Buz tutmuş bir göl gördü (льдом покрытое озеро увидел), buzı kırıp (лед разбив) balık tutmaya özendi (рыбу половить захотел; *özen — старание, усердие*). Tam işe koyulmuştu ki (только к работе приступил-то), yukarıdan insanın içini titreten bir ses duyuldu (сверху человека внутренности дрожать заставляющий голос раздался):

— Oğlum burada balık yok (сын мой, здесь рыбы нет)!

Temel biraz öteye gidip (Темель немного в сторону отойдя) tekrar buzı kırmaya hazırlandı (снова лед ломать приготовился). Ses yeniden gürlledi (голос снова загрохотал):

— Burada balık yok dedim sana (здесь рыбы нет, сказал я тебе)! Temelin eli

ayağı titredi (у Темеля руки, ноги затряслись). Seslendi (обратился):

— Tanrım, sen misin yoksa (Боже, ты, что ли)? Ses yeniden duyuldu (голос снова слышался):

— Hayır oğlum (нет, сынок), ben buz hokeyi stadının spikeriyim (я стадиона хоккея на льду спикер)...

68— Yanlış yer

Temel dünya seyahatine çıkmış, Kanada'ya gitmişti. Kırk yılda bir karşısına Karadeniz'de hamsi avlamaktan daha değişik bir fırsat çıktı. Buz tutmuş bir göl gördü, buzu kırıp balık tutmaya özendi. Tam işe koyulmuştu ki, yukarıdan insanın içini titreten bir ses duyuldu:

— Oğlum burada balık yok!

Temel biraz öteye gidip tekrar buzu kırmaya hazırlandı. Ses yeniden gürlledi:

— Burada balık yok dedim sana! Temelin eli ayağı titredi. Seslendi:

— Tanrım, sen misin yoksa? Ses yeniden duyuldu:

— Hayır oğlum, ben buz hokeyi stadının spikeriyim...

69— Fren (тормоз)

Dursun önde (Дурсун впереди), Temel arkada (Темель сзади), iki kişilik bisikletle (на двухместном велосипеде) yokuş çıkıyorlardı (в горку поднимались).

Dursun bir ara nefes nefese geriye döndü (Дурсун в один момент, переводя дыхание, назад обернулся)...

— İmkansız, dedi (невозможно, сказал). "Bu yokuşu çıkamayacağız (на эту горку подняться не сможем)." Temel (Темель):

— Tabii çıkamayacağız ya, dedi (конечно, подняться не сможем, — сказал). Bir de ben frenlere basmasam (и еще я на тормоз жать не буду если) geri geri gideceğiz üstelik (назад скатимся, кроме того)...

69— Fren

Dursun önde, Temel arkada, iki kişilik bisikletle yokuş çıkıyorlardı.

Dursun bir ara nefes nefese geriye döndü...

— İmkansız, dedi. "Bu yokuşu çıkamayacağız." Temel:

— Tabii çıkamayacağız ya, dedi. Bir de ben frenlere basmasam geri geri gideceğiz üstelik...

70— Çatal temizliği (вилок чистка)

Temel lüks bir lokantaya gitmişti (Темель в первоклассный ресторан пошел). Sofradaki çatalı peçeteyle şilince (на столе вилку салфеткой вытирал когда) garson özür dileyerek (официант прощения попросив) hemen yeni bir servis açtı (сразу новые приборы разложил: «открыл»). Temel, yeni gelen çatalı yine peçeteyle sildi (Темель заново принесенную вилку снова салфеткой протер). Garson tekrar özür dileyerek (официант повторно прощения попросив) çatal değiştirdi (вилку поменял). Bir kaç kez daha böyle devam ettikten sonra (несколько раз еще это продолжилось после того как) Temel dayanamadı (Темель выдержать не смог):

— Yeter kardeşim (хватит, братец), bütün çatalları bana mı temizleteceksin yoksa (все вилки меня вычистить заставишь что ли)...

70— Çatal temizliği

Temel lüks bir lokantaya gitmişti. Sofradaki çatalı peçeteyle şilince garson özür dileyerek hemen yeni bir servis açtı. Temel, yeni gelen çatalı yine peçeteyle sildi. Garson tekrar özür dileyerek çatal değiştirdi. Bir kaç kez daha böyle devam ettikten sonra Temel dayanamadı:

— Yeter kardeşim, bütün çatalları bana mı temizleteceksin yoksa...

71— Nöbette dalga (рассеянность на службе)

Nöbetçi subayı (дежурный офицер), Temel ile Dursun'u nizamiye nöbetinde (Темеля и Дурсуна на военном карауле) dalga geçer görünce (в облаках витающими увидев; *dalga* — волна; *рассеянность*) çılgına döndü (обезумел: «в

безумного превратился»).

Dursun'un kulaklarında pamuk tıkalıydı (у Дурсуна в уши вата набита была) ve elindeki kağıttan Temel'e bir şeyler okuyordu (и с бумаги, в руке его находящейся, Темелю что-то читал он).

— Nedir bu rezillik, diye bağırdı komutan (что это за срам, — говоря, закричал капитан).

— Temel'e yavuklusundan mektup gelmiş (Темелю от невесты письмо пришло). Okuması yok (читать не умеет он = чтения его нет), ben okuyorum ona (я читаю ему)...

— Peki kulakların niye tıkalı? diye hayretle sordu komutan (ладно, уши твои почему заткнуты? — говоря, с изумлением спросил командир).

— Temel sevgilisinin ona yazdıklarını benim duymamı istemiyor da (Темель возлюбленной ему написанное чтобы я слышал, не хочет, поэтому)...

71— Nöbette dalga

Nöbetçi subayı, Temel ile Dursun'u nizamiye nöbetinde dalga geçer görünce çılgına döndü.

Dursun'un kulaklarında pamuk tıkalıydı ve elindeki kağıttan Temel'e bir şeyler okuyordu.

— Nedir bu rezillik, diye bağırdı komutan.

— Temel'e yavuklusundan mektup gelmiş. Okuması yok, ben okuyorum ona...

— Peki kulakların niye tıkalı? diye hayretle sordu komutan.

— Temel sevgilisinin ona yazdıklarını benim duymamı istemiyor da...

72— Telsiz telefon (беспроволочный телефон)

Temel bilim adamıdır (Темель — ученый; *bilim* — наука, знание). Bir arkeoloji araştırmaları konferansına davet edilir (его на археологических исследований конференцию приглашают; *araştırmak* — тщательно обыскивать, осматривать, обшаривать; *исследовать*). Amerikalılar anlatmaya başlar (американцы рассказывать начинают):

— Biz ülkemizde yaptığımız kazılarda (мы в стране нашей в произведенных раскопках) 25 metre aşağı indik (на 25 метров вниз опустились) ve telefon kabloları bulduk (и телефонные кабели нашли). Bu demektir ki (это значит, что) bizim atalarımız asırlar önce telefon kullanmışlardır (наши предки веками раньше телефоном пользовались).

Neyse konuşma sırası Türkiye'ye gelir (между тем выступать очередь до Турции доходит) ve Temel başlar anlatmaya (и Темель начинает рассказывать):

— Biz ülkemizde yaptığımız kazılarda (мы в стране нашей в произведенных раскопках) 50 metre aşağı indik (на 50 метров вниз спустились) ama birşey bulamadık (но ничего найти на смогли). Öyleyse bizim atalarımız telsiz telefon kullanmışlardır (раз так, наши предки беспроводным телефоном пользовались).

72— Telsiz telefon

Temel bilim adamıdır. Bir arkeoloji araştırmaları konferansına davet edilir. Amerikalılar anlatmaya başlar:

— **Biz ülkemizde yaptığımız kazılarda 25 metre aşağı indik ve telefon kabloları bulduk. Bu demektir ki bizim atalarımız asırlar önce telefon kullanmışlardır.**

Neyse konuşma sırası Türkiye'ye gelir ve Temel başlar anlatmaya:

— **Biz ülkemizde yaptığımız kazılarda 50 metre aşağı indik ama birşey bulamadık. Öyleyse bizim atalarımız telsiz telefon kullanmışlardır.**

73— Tren kazası (железнодорожная катастрофа)

Temel bir trende makinist (Темель в поезде машинист)... Yine bir gün normal seferini yaparken (вновь однажды обычный рейс совершал когда) rayların üzerinde bir çocuğun oturduğunu görür (то, что на рельсах ребенок сидит, видит). Birkaç defa korna ile ikaz eder (несколько раз гудком предупреждение делает). Ama çocuk yerinden bile kıpırdamaz (но ребенок на месте своем даже не шевелится). Temel düşünür (Темель думает) "çocuğa çarpsam 1 kişi ölecek (в ребенка врежусь если, один человек умрет), treni raydan çıkarsam 400 kişi

ölecek (поезд с рельсов сведу если, четыреста человек умрет)." Ve çocuğa çarpmaya karar verir (и в ребенка врезаться решает).

Ertesi gün gazetelerdeki haber (на следующий день в газетах новость):

"Tren kazası 401 tane ölü (железнодорожная катастрофа, четыреста один погибший)."

Temel kazadan canlı kurtulur (Темель в катастрофе выживает: «Темель из катастрофы живым спасается») ve Temel'e sorarlar (и Темеля спрашивают):

— Kaza nasıl oldu (авария как произошла)? Temel (Темель):

— İşte böyle böyle oldu (вот так, так случилось) ve ben de çocuğa çarpmaya karar verdim (и я же в ребенка врезаться решил). Ama çocuk raydan çıktı (но ребенок с рельсов сошел).

73— Tren kazası

Temel bir trende makinist... Yine bir gün normal seferini yaparken rayların üzerinde bir çocuğun oturduğunu görür. Birkaç defa korna ile ikaz eder. Ama çocuk yerinden bile kıpırdamaz. Temel düşünür "çocuğa çarpsam 1 kişi ölecek, treni raydan çıkarsam 400 kişi ölecek." Ve çocuğa çarpmaya karar verir.

Ertesi gün gazetelerdeki haber:

"Tren kazası 401 tane ölü."

Temel kazadan canlı kurtulur ve Temel'e sorarlar:

— Kaza nasıl oldu? Temel:

— İşte böyle böyle oldu ve ben de çocuğa çarpmaya karar verdim. Ama çocuk raydan çıktı.

DELİ FIKRALARI

АНЕКДОТЫ О СУМАСШЕДШИХ

74— Pahalı tedavi (дорогое лечение)

Kadının biri (женщина одна), ruh doktoruna (психиатру; *ruh* — душа, дух):

— Doktor bey (господин доктор), kocam kendini at zannediyor (муж мой себя лошадыю считает) ve bütün gün kişniyor, dedi (и весь день ржет, — сказала).

— Oooo, güç bir durum olsa gerek (о-о-о, сложная ситуация, должно быть).

Yalnız tedavisi (только лечение его) size bir hayli pahalıya patlar (вам очень дорого обойдется).

— Hiç önemi yok doktor bey (вовсе значения не имеет, господин доктор).

Kocam nasıl olsa (муж мой, как бы то ни было) bütün yarışları kazanıyor (все соревнования выигрывает)...

74— Pahalı tedavi

Kadının biri, ruh doktoruna:

— **Doktor bey, kocam kendini at zannediyor ve bütün gün kişniyor, dedi.**

— **Oooo, güç bir durum olsa gerek. Yalnız tedavisi size bir hayli pahalıya patlar.**

— **Hiç önemi yok doktor bey. Kocam nasıl olsa bütün yarışları kazanıyor...**

75— Nasıl seversiniz (как любите)?

Başhekim akıl hastanesini gezerken (главврач психиатрическую больницу обходил когда) bir köşede (в одном углу), hareketleri son derece normal bir hasta görmüş (с поведением в крайней степени нормальным одного больного увидел). Yanına yaklaşmış ve sormuş (к нему: «к стороне его» подошел и спросил):

— Siz neden buradasınız (вы почему здесь)? diye sormuş (говоря, спросил):

— Pamuklu çorapları yünlülere tercih ettiğim için (хлопковые носки шерстяным предпочитаю так как; *tercih* — предпочтение)! Başhekim şaşırmış (главврач удивился):

— Bunda ne var ki (в этом что есть, право), ben de pamuklu çorapları tercih ederim (я тоже хлопковые носки предпочитаю). Hasta sevinmiş (больной)

обрадовался):

— Yaa (a-a)! Peki (хорошо) siz limonlu mu yoksa sirkeli mi yersiniz (вы с лимоном или с уксусом едите)?

75— Nasıl seversiniz?

Başhekim akıl hastanesini gezerken bir köşede, hareketleri son derece normal bir hasta görmüş. Yanına yaklaşmış ve sormuş:

— **Siz neden buradasınız? diye sormuş:**

— **Pamuklu çorapları yünlülere tercih ettiğim için! Başhekim şaşırmış:**

— **Bunda ne var ki, ben de pamuklu çorapları tercih ederim. Hasta sevinmiş:**

— **Yaa! Peki siz limonlu mu yoksa sirkeli mi yersiniz?**

76— Centilmenlik (джентльменское обращение)

Akıl hastanesinin başhekimi (психиатрической клиники главврач), delilerden birine (из сумасшедших одному):

— Şu dolabı ikinci kata çıkarabilir misin? Dedi (этот шкаф на второй этаж поднять можешь ли, — сказал). Yardım etmesi için de (помогли чтобы также), yanına bir arkadaşını al (себе: «к стороне своей» одного товарища возьми)...

Yarım saat sonra deli (полчаса спустя сумасшедший), kan ter içinde (в поте лица: «крови пота внутри») ve yüzü kıpkırmızı bir halde (и с лицом красным-прекрасным) dolabı ikinci kata çıkardı (шкаф на второй этаж поднял).

Başhekim sordu (главврач спросил):

— Arkadaşın nerede (товарищ твой где)?

— Dolabın içinde efendim (шкафа внутри, эфенди), rafları taşıyor (полки тащит)...

76— Centilmenlik

Akıl hastanesinin başhekimi, delilerden birine:

— **Şu dolabı ikinci kata çıkarabilir misin? dedi. Yardım etmesi için de, yanına bir arkadaşını al...**

Yarım saat sonra deli, kan ter içinde ve yüzü kıpkırmızı bir halde dolabı ikinci kata çıkardı. Başhekim sordu:

— Arkadaşın nerede?

— Dolabın içinde efendim, rafları taşıyor...

77— Yalan atıyorsun (лжешь; *yalan atmak* — *врать, говорить неправду: «ложь бросать»*)

İki deli tımarhane bahçesinde konuşuyordu (двое сумасшедших в сумасшедшего дома саду разговаривали). Birisi (один):

— Dün gece seni rüyamda gördüm, dedi (вчера ночью тебя во сне видел, — сказал). Öteki (другой):

— Atıyorsun ulan (врешь ты; *atmak* — *разг. врать, заливать; ulan* — *эй, ты!*)!
Ben seni görmedim (я тебя не видел).

77— Yalan atıyorsun

İki deli tımarhane bahçesinde konuşuyordu. Birisi:

— Dün gece seni rüyamda gördüm, dedi. Öteki:

— Atıyorsun ulan! Ben seni görmedim.

78— Pilot (пилот)

Uçak doluydu (самолет полон был). Açık, berrak bir havaya rağmen (на ясную, прозрачную погоду несмотря) gayet rahatsız bir seyahat yapıyordu yolcular (очень беспокойное путешествие совершали пассажиры). Taklalar atılıyor (мертвые петли делаются), aniden pikeler, yükselişler (внезапные пики, наборы высоты)... Nihayet dayanamadı bir yolcu (наконец не выдержал один пассажир) ve pilot kabininden içeri girdi (и пилота кабины внутрь вошел). Bir baktı (посмотрел) pilot kahkahalarla gülmekte (пилот хохочет; *kahkahalarla gülmek* — *хохотать, громко смеяться; kahkaha* — *хохот, громкий смех*). Sinirlendi (разозлился; *sinir* — *нервы*):

— İçerdeki kişiler heyecandan çırpınırken (внутри находящиеся люди от

волнения дрожат в то время как: *-(i)ken* — *деепричастие: в то время как, когда; çirpınırken* — *дрожат в то время как, çirpınтак* — *дрожать, биться, извиваться*) siz burada gülüyorsunuz (*вы здесь смеетесь*). Ayıp doğrusu (*стыдно, в самом деле*)!

Adam kafasını çevirdi (*человек обернулся: «голову свою повернул»*), gayet mütebessim (*очень улыбающийся*).

— Siz benim niye güldüğümü biliyor musunuz (*вы, я почему смеюсь, знаете ли*)?

— Hayır (*нет*).

— Tımarhaneden kaçtığımı öğrendikleri zamanki suratları (*из сумасшедшего дома о побеге моем узнают когда, лица их*) gözümün önüne geliyor da (*перед глазами моими встают так: «приходят», от этого*)...

78— Pilot

Uçak doluydu. Açık, berrak bir havaya rağmen gayet rahatsız bir seyahat yapıyordu yolcular. Taklalar atılıyor, aniden pikeler, yükselişler... Nihayet dayanamadı bir yolcu ve pilot kabininden içeri girdi. Bir baktı pilot kahkahalarla gülmekte. Sinirlendi:

— İçerdeki kişiler heyecandan çirpınırken siz burada gülüyorsunuz. Ayıp doğrusu!

Adam kafasını çevirdi, gayet mütebessim.

— Siz benim niye güldüğümü biliyor musunuz?

— Hayır.

— Tımarhaneden kaçtığımı öğrendikleri zaman ki suratları gözümün önüne geliyor da...

79— Bir kedi daha (*одна кошка еще*)...

Akıl hastanesinden kaçan iki deli (*из психиатрической больницы сбежавшие двое сумасшедших*), karşıdan gelen bekçiye görünce (*навстречу идущего сторожа увидев*) iri gövdeli bir çınarın arkasına saklandılar (*за огромным стволом чинары позади спрятались*). Bekçi, onların ayak seslerim işitmişti

(сторож шагов их: «ног их» звук услышал). Sordu (спросил):

— Kim o (кто это)?

İçlerinden biri kedi gibi miyavladı (из них один кошка словно мяукнул).

Bu başarılı miyavlamadan sonra (этого успешного мяуканья после) bekçi yürüyüp gidiyordu ki (сторож шагая уходил, но), delilerin ayakları altındaki yapraklar tekrar çıtırdadı (сумасшедших под ногами листья снова затрещали).

Bekçi geri dönüp yine seslendi (сторож вернувшись, снова окликнул):

— Kim var orada (кто есть там)? İkinci deli cevap verdi (второй сумасшедший ответ дал):

— Bir kedi daha (одна кошка еще)!

79— Bir kedi daha...

Akıl hastanesinden kaçan iki deli, karşıdan gelen bekçiye görünce iri gövdeli bir çınarın arkasına saklandılar. Bekçi, onların ayak seslerim işitmişti. Sordu:

— Kim o?

İçlerinden biri kedi gibi miyavladı.

Bu başarılı miyavlamadan sonra bekçi yürüyüp gidiyordu ki, delilerin ayakları altındaki yapraklar tekrar çıtırdadı. Bekçi geri dönüp yine seslendi:

— Kim var orada? İkinci deli cevap verdi:

— Bir kedi daha!

80— Sinir hastaları (душевнобольные)

Bir sinir doktorunun muayenehanesinde (одного по нервным болезням врача в кабинете) hastalar sıra beklerken (больные в очереди ждали в то время как) telâşla içeri giren bir adam (в волнении внутрь вошедший человек), doğrusu muayene odasına yönelir (прямо в смотровую комнату направляется).

Ama bir hasta yolunu keserek (но один больной путь преградив: «отрезав»):

— Buraya, sizden önce gelmiş bir sürü insan var (сюда вас раньше пришедших толпа людей есть). İçeriye değil (не внутрь), sıraya girmemiz gerekiyor beyefendi (а в очередь встать вам необходимо, бейэфенди)...

- Siz benim kim olduğumu biliyor musunuz (вы кем являюсь я, знаете ли)?
- Ya Napolyon'sunuz (или Наполеон), ya da Büyük İskender (или же Великий Александр)...
- Hayır sadece doktorum (нет, просто врач я). Şimdi müsaade buyurun (сейчас разрешите, пожалуйста) ben içeriye gireyim (я внутрь войду), siz de yerinize oturun (вы же на месте своем сидите)... Sıranız gelince (очередь ваша подойдет только) sizi de muayene ederim (вас тоже осмотрую)...

80— Sinir hastaları

Bir sinir doktorunun muayenehanesinde hastalar sıra beklerken telâşla içeri giren bir adam, doğruca muayene odasına yönelir.

Ama bir hasta yolunu keserek:

- Buraya, sizden önce gelmiş bir sürü insan var. İçeriye değil, sıraya girmemiz gerekiyor beyefendi...
- Siz benim kim olduğumu biliyor musunuz?
- Ya Napolyon'sunuz, ya da Büyük İskender...
- Hayır sadece doktorum. Şimdi müsaade buyurun ben içeriye gireyim, siz de yerinize oturun... Sıranız gelince sizi de muayene ederim...

81— Başhekimi sevenler (главврача любящие)

Akıl hastanesi başhekimi öldü (психиатрической больницы главный врач умер; *akıl* — ум, разум, рассудок). Hastalardan iki temsilci de cenaze törenine katıldı (из больных два представителя тоже в похоронной церемонии участвовали: «присоединились»). Hastaneye döndükleri zaman (в больницу вернулись они когда) izlenimlerini anlattılar (впечатления свои рассказали):

— Bizim başhekimi kimse sevmiyormuş (нашего главврача никто не любит, оказывается)!

Öbür deliler merakla sordular (другие сумасшедшие с удивлением спросили):

— Nereden bildiniz (откуда узнали)? Cenazeye katılan deliler (в похоронах участвовавшие сумасшедшие):

— Tabut mezara indirilirken (гроб в могилу опускали когда), ikimizden başka alkışlayan olmadı (кроме нас двоих других аплодирующих не было).

81— Başhekimi sevenler

Akıl hastanesi başhekimi öldü. Hastalardan iki temsilci de cenaze törenine katıldı. Hastaneye döndükleri zaman izlenimlerini anlattılar:

— **Bizim başhekimi kimse sevmiyormuş!**

Öbür deliler merakla sordular:

— **Nereden bildiniz? Cenazeye katılan deliler:**

— **Tabut mezara indirilirken, ikimizden başka alkışlayan olmadı.**

82— İlk bakışta mı göreceksin (с первого взгляда ли увидишь)?

Adamın biri akıl hastanesini gezmeye gitmiş (человек один психиатрическую больницу осмотреть пошел). Bakmış deliler kapıdaki bir delikten içeri doğru bakıyorlar (смотрит, сумасшедшие через в двери отверстие внутрь прямо смотрят). Bir müddet bakan tekrar sıraya geçiyor (некоторое время посмотревший повторно в очередь встает). Sürekli bu olay yineleniyor (постоянно этот случай обновляется). Adam merak etmiş (человек заинтересовался) çaktırmadan sıraya girmiş (не привлекая внимания, в очередь стал). Sıra kendisine gelmiş (очередь до него дошла). Eğilip kapının deliğinden bakmış (наклонившись, в дверное отверстие посмотрел). Bir de ne görsün (и что же ему увидеть), zifiri karanlık (кромешная тьма), hiç birşey görünmüyor (ничего не видно). Bir tanesini durdurup sormuş (одного из них остановив, спросил):

— **Yahu ben hiç birşey göremedim (послушай, я ничего увидеть не смог)? Deli şaşkırmış (сумасшедший удивился):**

— **Ulan biz iki yıldır bakıyoruz (эй, мы два года смотрим) birşey göremiyoruz (ничего увидеть не можем). Sen ilk bakışta mı göreceksin (ты с первого взгляда ли увидишь)?**

82— İlk bakışta mı göreceksin?

Adamın biri akıl hastanesini gezmeye gitmiş. Bakmış deliler kapıdaki bir delikten içeri doğru bakıyorlar. Bir müddet bakan tekrar sıraya geçiyor. Sürekli bu olay yineleniyor. Adam merak etmiş çaktırmadan sıraya girmiş. Sıra kendisine gelmiş. Eğilip kapının deliğinden bakmış. Bir de ne görsün, zifiri karanlık, hiç birşey görünmüyor. Bir tanesini durdurup sormuş:

— Yahu ben hiç birşey göremedim? Deli şaşırmış: .

— Ulan biz iki yıldır bakıyoruz birşey göremiyoruz. Sen ilk bakışta mı göreceksin?

83— Sağlam kibrit (надежная спичка)

Delinin biri kibrit kutusunu açtı (сумасшедший один спичек коробку открыл). İçinden bir kibrit çekti (изнутри одну спичку вытащил), çaktı, yanmadı (чиркнул, не загорелась). Attı onu (бросил ее), bir yenisini çıkardı (новую достал), çaktı, yanmadı (чиркнул, не загорелась). Onu da attı (ее тоже бросил). Sonunda üçüncü kibrit ateş aldı (в конце концов третья спичка загорелась: «пламя взяла»).

Deli (сумасшедший):

— İyi, bu yanıyor (хорошо, эта горит), saklayayım onu (спрячу-ка ее)...

83— Sağlam kibrit

Delinin biri kibrit kutusunu açtı. İçinden bir kibrit çekti, çaktı, yanmadı. Attı onu, bir yenisini çıkardı, çaktı, yanmadı. Onu da attı. Sonunda üçüncü kibrit ateş aldı.

Deli:

— İyi, bu yanıyor, saklayayım onu...

84— Roman (роман)

Akıl hastanesinin bahçesinde (в психиатрической больницы саду) oturan iki delinin yanına (к сидящим двум сумасшедшим: «к сумасшедших стороне»;

yan — сторона) bir üçüncüsü yaklaşır (третий приблизившись) elindeki kalın kitabı uzatır (в руке своей находящуюся толстую книгу протягивает; *elindeki — в руке его находящийся*):

— Şunu okur musunuz (ее прочитаете ли)? Bir roman yazdım (один роман написал я). Oturmakta olan iki deli (сидящие два сумасшедших: «в сидении находящиеся») kitabı alıp uzun uzun okurlar (книгу взяв, долго-долго читают).

— Vallahi güzel (ей-богу, прекрасно), ama içinde çok isim var (но в ней: «внутри нее» много имен есть).

Romanı yazan deli (роман написавший сумасшедший) daha başkalarından da aynı değerlendirmeyi aldığı için (еще от других тоже такую оценку получил так как; *değer — цена, стоимость*), kitabını koltuğuna kıstırıp (книгу свою подмышкой зажав) doktorun odasına gider (в докторский кабинет входит):

— Doktor bey (господин доктор)! Bir roman yazdım (один роман написал я), arkadaşlar incelediler (товарищи изучили), bir de siz okur musunuz (еще также вы прочитаете ли)?

Doktor kitabı eline alır almaz (доктор книгу в руку взял только) bağıır (вскричал):

— Hay Allah (о, боже)! Ben de telefon rehberini arıyordum sabahtan beri (я же телефонную книгу свою ищу с утра; *rehber — экскурсовод, гид, проводник; справочник, путеводитель*)...

84— Roman

Akıl hastanesinin bahçesinde oturan iki delinin yanına bir üçüncüsü yaklaşır elindeki kalın kitabı uzatır:

— Şunu okur musunuz? Bir roman yazdım. Oturmakta olan iki deli kitabı alıp uzun uzun okurlar.

— Vallahi güzel, ama içinde çok isim var.

Romanı yazan deli daha başkalarından da aynı değerlendirmeyi aldığı için, kitabını koltuğuna kıstırıp doktorun odasına gider:

— Doktor bey! Bir roman yazdım, arkadaşlar incelediler, bir de siz okur

musunuz?

Doktor kitabı eline alır almaz bağıırır:

— Hay Allah! Ben de telefon rehberini arıyordum sabahtan beri...

85— Güç olan (трудным являющееся)

Tımarhaneyi ziyarete giden gazeteci (в психиатрическую больницу для посещения пришедший журналист) odaların birinde (из комнат в одной) bir akıl hastasının amuda kalkmış (то, что один душевнобольной на руках стойку делает; *amut* — перпендикуляр, *amuda kalkmak* — делать стойку на руках: «в перпендикуляр встать») iki eli üzerinde (на двух руках = двух рук на поверхности) dengede durmaya çalıştığını gördü (в равновесии стоять пытается, увидел).

— Çok marifetlisiniz, dedi deliye (очень способный вы, — сказал он сумасшедшему; *marifet* — мастерство, искусство, ловкость, сноровка).

"Uzun zamandır bu durumdasınız (долгое время в этом положении вы). Hayli güç ve yorucu bir numara olsa gerek (очень трудный и утомительный номер, должно быть)."

Deli bu sözler üzerine (сумасшедший на эти слова) başını gazeteciye çevirerek (голову к журналисту повернув):

— Hayır, güç olan bu halde durmak değil (нет, сложным являющееся — не в этом положении стоять). Böyle başaşağı dururken (так вниз головой стоя), dünyayı parmaklarının ucunda tutmak, dedi (землю на пальцев кончиках держать, — сказал).

85— Güç olan

Tımarhaneyi ziyarete giden gazeteci odaların birinde bir akıl hastasının amuda kalkmış, iki eli üzerinde dengede durmaya çalıştığını gördü.

— Çok marifetlisiniz, dedi deliye. "Uzun zamandır bu durumdasınız. Hayli güç ve yorucu bir numara olsa gerek."

Deli bu sözler üzerine başını gazeteciye çevirerek:

— Hayır, güç olan bu halde durmak değil. Böyle başaşağı dururken, dünyayı parmaklarının ucunda tutmak, dedi.

GERZEK FIKRALAR

АНЕКДОТЫ О ПРИДУРКАХ

86— Plakası (номер)

Sonradan görme karı-koca bir müzeyi geziyorlardı (высочки жена-муж один музей осматривали; *sonradan görme — высочка*). Bir Mısır mumyasının önüne geldiler (к египетской мумии подошли). Hayatlarında ilk kez böyle birşey görmenin şaşkınlığı içinde bakarken (в жизни в первый раз такую вещь наблюдая, в изумлении: «изумления внутри» смотрели в то время как), mumyanın önündeki yazıya gözleri ilişti (перед мумией к надписи глаза их прицепились):

"İ. Ö. 41" yazılıydı (до н. э. 41, написано было).

Kadın (женщина):

— İ. Ö. 41 ne demek? Dedi (до н. э. 41 что значит? — сказала). Kocası (муж ее):

— Anlaşılmayacak birşey yok (непонятного ничего нет)... Adama çarpır (в человека врезавшейся) da onu bu hale getiren arabanın plakası herhalde (и его в это состояние приведшей машины номер, вероятно)...

86— Plakası

Sonradan görme karı-koca bir müzeyi geziyorlardı. Bir Mısır mumyasının önüne geldiler. Hayatlarında ilk kez böyle birşey görmenin şaşkınlığı içinde bakarken, mumyanın önündeki yazıya gözleri ilişti:

"İ. Ö. 41" yazılıydı.

Kadın:

— İ. Ö. 41 ne demek? dedi. Kocası:

— **Anlaşılmayacak birşey yok... Adama çarpıp da onu bu hale getiren arabanın plakası herhalde...**

87— Yok demek yok (нет говорить нельзя)!

Bakkal, yeni işe başlayan çırağından pek memnun değildi (бакалейщик недавно работу начавшим подмастерьем очень довольным не был). Çocuğun bir huyu müşterileri kaçıyordu (у парня одно свойство — покупателей упускал он). Sorulan bazı şeylere "yok" dememeliydi (на спрашиваемые некоторые вещи «нет» говорить не должен был). Bir gün çırağı kenara çekip öğüt verdi (однажды подмастерье в угол оттащив/отведя, совет дал):

— Evladım bu iş böyle yürümez (сын мой, это дело так не пойдет). Mesela kesme şeker istediler (например, сахар-рафинад попросили; *kesme* — *нарезанный кусками*). Evet elimizde yok (да, у нас: «у нас в руках» нет). Ama "yok" demeyeceksin (однако «нет» говорить не будешь); "kalmadı efendim, onun yerine toz şeker verelim" dersin (не осталось, эфенди, вместо него сахарный песок дадим, — скажешь). Mesela domates bitti (например, помидоры закончились). "Kalmadı efendim, salça isterseniz verebilirim" dersin (не осталось, эфендим, пасту хотите если, дать могу, — скажешь).

Patron buna benzer birkaç örnek daha sıraladı (хозяин на этот похожие несколько примеров еще перечислил). Akşama doğru (к вечеру прямо), bir hanım müşteri, çiraktan tuvalet kağıdı istedi (одна клиентка у подмастерья туалетную бумагу попросила). Çirak birşeyler öğrendi ya (подмастерье кое-что выучил же) hemen cevabı yarıştırdı (сразу ответ ляпнул):

— Kalmadı efendim, isterseniz zımpara kağıdı verelim (не осталось, эфенди, хотите если, наждачную бумагу дадим)!

87— **Yok demek yok!**

Bakkal, yeni işe başlayan çırağından pek memnun değildi. Çocuğun bir huyu müşterileri kaçıyordu. Sorulan bazı şeylere "yok" dememeliydi. Bir gün çırağı kenara çekip öğüt verdi:

— Evladım bu iş böyle yürümez. Mesela kesme şeker istediler. Evet elimizde yok. Ama "yok" demeyeceksin; "kalmadı efendim, onun yerine toz şeker verelim" dersin. Mesela domates bitti. "Kalmadı efendim, salça isterseniz verebilirim" dersin.

Patron buna benzer birkaç örnek daha sıraladı. Akşama doğru, bir hanım müşteri, çıraktan tuvalet kağıdı istedi. Çırak birşeyler öğrendi ya hemen cevabı yapıştırdı:

— Kalmadı efendim, isterseniz zımpara kağıdı verelim!

88— Bu kanun ne zaman çıktı (этот закон когда вышел)?

Mankafa Sabri'nin bir arkadaşı anlatıyordu (глупого Сабри один друг рассказывал):

— Yerçekimi kanunu olmasa (тяготения закона не было бы если), şimdi biz hepimiz havalarda uçacaktık (сейчас мы все в воздухе летали бы)!

Sabri sordu (Сабри спросил):

— Çok ilginç (очень интересно), peki bu kanun ne zaman kabul edildi (хорошо, этот закон когда принят был)?

88— Bu kanun ne zaman çıktı?

Mankafa Sabri'nin bir arkadaşı anlatıyordu:

— Yerçekimi kanunu olmasa, şimdi biz hepimiz havalarda uçacaktık!

Sabri sordu:

— Çok ilginç, peki bu kanun ne zaman kabul edildi?

89— Son vagon niye (последний вагон зачем)?

Adamın biri (человек один) ilk defa trene binen bir köylüye (в первый раз в поезд сядущемуся крестьянину; köy — деревня) tavsiyelerde bulunuyordu (советы давал: «в советах находился»):

— Sakın trenin son vagonuna bineyim deme (смотри/осторожно, поезда в последний вагон сяду-ка, не говори)!

— Neden (почему)?

— Neden olacak (как почему = почему будет), kazalarda en çok zararı hep son vagonlar görür (в авариях больше всего урона постоянно последние вагоны несут: «видят»).

Köylü bir an düşündü (крестьянин одно время подумал), sonra başını kaşıyarak sordu (потом, голову почесывая, спросил):

— Madem ki bunu biliyorlar da (раз уж это знают), neden o son vagonları trenlere takıyorlar (зачем те последние вагоны к поездам цепляют)?!

89— Son vagon niye?

Adamın biri ilk defa trene binen bir köylüye tavsiyelerde bulunuyordu:

— **Sakın trenin son vagonuna bineyim deme!**

— **Neden?**

— **Neden olacak, kazalarda en çok zararı hep son vagonlar görür.**

Köylü bir an düşündü, sonra başını kaşıyarak sordu:

— **Madem ki bunu biliyorlar da, neden o son vagonları trenlere takıyorlar?!**

90— Sormamış (не спросила)

Genç kadın heyecanla kocasına (молодая женщина в волнении мужу):

— Çok güzel bir kürk manto aldım, dedi (очень красивое меховое манто купила, — сказала). Hem de o kadar ustalıklı bir alışveriş yaptım ki, sorma (к тому же настолько мастерски покупку совершила, что не спрашивай).

Kocası sordu (муж спросил):

— Kaça aldın (почем купила)?

— Ayda bir bin lira taksitle (в месяц по тысяче лир в рассрочку; *taksit* — *очередной взнос /при рассрочке/*)!

— Peki, kaç taksit vereceksin (ладно, сколько кредитов выплатишь)? Kadın bir an tereddüt etti, sonra (женщина одно время колебалась, потом):

— Bilmem ki, dedi (не знаю, — сказала). Sormayı unuttum (спросить забыла).

90— Sormamış

Genç kadın heyecanla kocasına:

— Çok güzel bir kürk manto aldım, dedi. Hem de o kadar ustalıklı bir alışveriş yaptım ki, sorma.

Kocası sordu:

— Kaça aldın?

— Ayda bir bin lira taksitle!

— Peki, kaç taksit vereceksin? Kadın bir an tereddüt etti, sonra:

— Bilmem ki, dedi. Sormayı unuttum.

91— Şehir hayatı (городская жизнь)

Köyde tatilini geçirmeye gelmiş bir şehirli (в деревне отпуск провести приехавший один горожанин), ihtiyar bir köylüyü modern hayata alıştırmak için (старого крестьянина к современной жизни приучить чтобы) sürekli dil döküyordu (постоянно убеждал: «речь лил»):

— Niçin bir bisiklet satın almıyorsun (почему велосипед не покупаешь)?

— Paramı biriktirip (деньги накопив) bir inek satın almayı tercih ederim (корову купить предпочитаю; *tercih — предпочтение*).

— Güldürme beni yahu (не смеши меня же). Bisiklete bindin mi (на велосипед сел только) şahsiyet olur çıkarsın (важной особой станешь, выйдешь), ama bir ineğin üzerine (но на корову = но на коровы поверхность) bindiğini bir gören olsa (то, что ты садишься, увидевший будет если) sana dangalak, görgüsüz (тебе — дубина/тупица, невоспитанный; *görgü — жизненный опыт, опытность, знание жизни; приличие, правила приличия*), hatta dünyadan bihaber bir adam (вдобавок, о мире несведующий человек) deyip geçer (сказав, пройдет).

— Güzel ama (хорошо, но), beni bisikleti sağarken bir gören olsa (меня велосипед доящим увидевший будет если) bu hareketime gülerek (над поступком моим посмеявшись) dangalak demezler mi (дубиной не назовет разве)?

91— Şehir hayatı

Köyde tatilini geçirmeye gelmiş bir şehirli, ihtiyar bir köylüyü modern hayata alıştırmak için sürekli dil döküyordu:

— Niçin bir bisiklet satın almıyorsun?

— Paramı biriktirip bir inek satın almayı tercih ederim.

— Güldürme beni yahu. Bisiklete bindin mi şahsiyet olur çıkarsın, ama bir ineğin üzerine bindiğini bir gören olsa sana dangalak, görgüsüz, hatta dünyadan bihaber bir adam deyip geçer.

— Güzel ama, beni bisikleti sağarken bir gören olsa bu hareketime gülerek dangalak demezler mi?

92— Ya gelmezse (а не придет если)

Bakkal Necip Usta (бакалейщик Неджип Уста /уста — мастер/), dükkandan çıkarken (из лавки выходил когда) çırağı Şaban'a tembih etti (подмастерью Шабану приказал; *tembih* — приказ):

— Şaban oğlum (Шабан, сынок), Cenap bey gelirse (Дженап бей придет если) söyle biraz beklesin (скажи, немного подождет пусть), ben beş-on dakikaya kadar geleceğim (я пяти-десяти минут не позднее приду)...

Çırak Şaban (подмастерье Шабан), ustası dükkandan ayrılmadan önce sordu (уста их лавки удалился прежде чем, спросил):

— Peki usta (хорошо, уста), Cenap bey gelmezse ne diyeyim (Дженап бей не придет если, что мне сказать)?

92— Ya gelmezse

Bakkal Necip Usta, dükkandan çıkarken çırağı Şaban'a tembih etti:

— Şaban oğlum, Cenap bey gelirse söyle biraz beklesin, ben beş-on dakikaya kadar geleceğim...

Çırak Şaban, ustası dükkandan ayrılmadan önce sordu:

— Peki usta, Cenap bey gelmezse ne diyeyim?

93— Yüzsüzlük (нахальство)

Evine misafir gelen bir akrabasından yakınan adam (на приехавшего в дом гостем родственника жаловавшийся человек), bir arkadaşına dert yanıyordu (другу горести изливал; *yanmak* — гореть; сокрушаться).

— Adam geldi (человек приехал) bize postu serdi (нам надоел; *postu sermek* — надоедать своим присутствием: «шкуру расстелить»). Oh ekmek elden su gölden (ох, поесть, попить на даровщинку (посл.): «хлеб из руки, воду из озера»)... Niç gideceği yok (совсем уезжать не собирается). Tamam misafir edelim (ладно, гостем сделаем) ama adam her gün gömleğini, pantolonunu giyiyor (но человек каждый день рубашку мою, брюки мои одевает). Varsın giysin (придет пусть, оденет пусть), iyi güzel (хорошо, прекрасно) ama her gün benim purolarımı tütürüyor (но каждый день мои трубки курит). Tütürsün iyi güzel (курит пусть, хорошо, прекрасно) ama her gün arabamı da alıp (но каждый день машину мою тоже взяв) geziye çıkıyor (в поездку отправляется: «выходит»). Hepsi iyi güzel (все хорошо, прекрасно) ama dün bir şey yaptı (но вчера одну вещь сделал), işte ona dayanamayacağım herhalde (вот ее вынести не смогу, вероятно):

— Ne yaptı ki (что сделал-то)?

— Daha ne yapsın (еще что сделает) ... Yemekte karşıma geçmiş (за едой напротив меня сел: «прошел») ağız kulaklarında gülüyor (рот до ушей, смеется). Bir aldırmadım (один раз внимания не обратил я) iki aldırmadım (второй раз вниманий не обратил), sonunda dayanamayıp yüzüne bir baktım ki (в конце выдержать не сумев, в лицо его посмотрел и) bir de ne göreyim (и что же вижу)... Adamın ağzında (у человека во рту) benim yeni takma dişlerim (мои новые вставные зубы)...

93— Yüzsüzlük

Evine misafir gelen bir akrabasından yakınan adam, bir arkadaşına dert yanıyordu.

— Adam geldi bize postu serdi. Oh ekmek elden su gölden... Hiç gideceği yok. Tamam misafir edelim ama adam her gün gömleğini, pantolonunu giyiyor. Varsın giysin, iyi güzel ama her gün benim purolarımı tütürüyor. Tütürsün iyi güzel ama her gün arabamı da alıp geziye çıkıyor. Hepsi iyi güzel ama dün bir şey yaptı, işte ona dayanamayacağım herhalde:

— Ne yaptı ki?

— Daha ne yapsın ... Yemekte karşıma geçmiş ağzı kulaklarında gülüyor. Bir aldırmadım iki aldırmadım, sonunda dayanayıp yüzüne bir baktım ki bir de ne göreyim... Adamın ağzında benim yeni takma dişlerim...

94— Zekâ (ум)

Adam trenden inerken (человек с поезда сходя) kurnazca gülümseyerek (хитро улыбаясь) kendi kendine şöyle konuştu (сам с собой так заговорил):

— Demiryollarına bu sefer iyi kazık attım (железные дороги на этот раз хорошенько надул я: «колышек бросил»). Biletimi gidiş-dönüş almıştım (билет туда-обратно купил). Fakat geri dönmeyeceğim (но назад не вернусь). Burada kalıyorum (здесь остаюсь)...

94— Zekâ

Adam trenden inerken kurnazca gülümseyerek kendi kendine şöyle konuştu:

— Demiryollarına bu sefer iyi kazık attım. Biletimi gidiş-dönüş almıştım. Fakat geri dönmeyeceğim. Burada kalıyorum...

SARHOŞ FIKRALARI

АНЕКДОТЫ О ПЬЯНИЦАХ

95— Ayakkabılar kapının önünde (обувь перед дверью)

Sarhoşun biri körkütük bir halde taksiye binmiş (пьяный один в мертвецко

пьяном состоянии в такси сел) ve şoföre kaldığı otelin adresini vermişti (и шоферу, отеля, где он остановился, адрес дал). Şoför bir ara dikiz aynasından adamın soyunduğunu görünce (водитель в один момент в зеркало заднего вида то, что человек раздевается увидел только; *ayna* — *зеркало*):

— Beyefendi ne yapıyorsunuz (бейэфенди, что делаете)? Daha otelinize gelmedik ki? Demiş (еще в отель не приехали ведь, — сказал).

Sarhoş (пьяный):

— Nee... diye bağırmış (чтооо, — говоря, закричал). "Bunu ayakkabılarımı kapının önüne bırakmadan önce söyleseydin ya (об этом обувь мою перед дверью прежде чем я оставил, сказал бы)..."

95— Ayakkabılar kapının önünde

Sarhoşun biri körkütük bir halde taksiye binmiş ve şoföre kaldığı otelin adresini vermişti. Şoför bir ara dikiz aynasından adamın soyunduğunu görünce:

— Beyefendi ne yapıyorsunuz? Daha otelinize gelmedik ki? demiş.

Sarhoş:

— Nee... diye bağırmış. "Bunu ayakkabılarımı kapının önüne bırakmadan önce söyleseydin ya..."

96— Anahtar deliği (замочная скважина; *anahtar* — *ключ*)

Adamın biri (человек один) içkiyi biraz fazla kaçırmıştı (выпивки немного лишнего пропустил). Geç vakit eve döndü (в позднее время домой вернулся). Fakat bir türlü kapıyı açamıyor (однако никак дверь открыть не мог), söylenip duruyordu (бормотал постоянно). Gürültüsünden karısı uyanıp pencereden (от шума жена его проснувшись из окна):

— Ne o (что это)? Anahtarını bulamadın (ключ ли не нашел)? diye seslendi (говоря, окликнула). Dur bekle de anahtarını atayım (стой, подожди же, ключ брошу).

— İstemem, dedi sarhoş koca (не надо: «не хочу», — сказал пьяный муж).

Anahtar elimde (ключ в руке моей)... Sen bana bir anahtar deliği at (ты мне замочную скважину брось)... Onu bulamıyorum (ее найти не могу)...

96— Anahtar deliği

Adamın biri içkiyi biraz fazla kaçırmıştı. Geç vakit eve döndü. Fakat bir türlü kapıyı açamıyor, söylenip duruyordu. Gürültüsünden karısı uyanıp pencereden:

— Ne o? Anahtarı mı bulamadın? diye seslendi. Dur bekle de anahtarı atayım.

— İstemem, dedi sarhoş koca. Anahtar elimde... Sen bana bir anahtar deliği at... Onu bulamıyorum...

97— Kortej (кортеж)

Meyhaneden körkütük çıktı (из питейного дома слепой вышел). Evine giderken (домой шел когда) bir ağaca tosladı (о дерево ударился; *toslamak* — бодать; *ударяться*). Hemen şarkasını çıkarıp (сразу шапку сняв) özür diledi: "Pardon!" (прощения попросил: «Пардон!»)

Az sonra ikinci bir ağaca tosladı (немного погодя о второе дерево ударился). Yeniden şarkasını çıkardı (снова шапку снял): "Pardon!" dedi («Пардон!» — сказал).

Üçüncü defa bir ağaca toslayıp (в третитй раз о дерево ударившись) ona da "Pardon" dedikten sonra (ему тоже «Пардон» сказал после того, как; *-diktan sonra* — деенрич. «после того, как»), hemen bir kenara oturdu (сразу с краю сел):

— Of be (ну вот)... Bari (в таком случае) şu kortej geçsin de öyle gideyim eve, dedi (этот кортеж пройдет пусть и так пойду-ка домой, — сказал).

97— Kortej

Meyhaneden körkütük çıktı. Evine giderken bir ağaca tosladı. Hemen şarkasını çıkarıp özür diledi: "Pardon!"

Az sonra ikinci bir ağaca tosladı. Yeniden şarkasını çıkardı: "Pardon!" dedi.

Üçüncü defa bir ağaca toslayıp ona da "Pardon" dedikten sonra, hemen bir kenara oturdu:

— Of be... Bari şu kortej geçsin de öyle gideyim eve, dedi.

98— Yol ver (дорогу дай)

Neyzen Tevfik, meyhanenin tuvaletine giderken (Нейзен Тевфик питейной в туалет шел когда), daracık koridorda (в узеньком коридоре) bir kabadayı ile karşılaşır (с одним грубияном встречается). Birinden birinin kenara çekilerek (одному из них в сторону отодвинувшись) yol vermesi gerekmektedir (дорогу уступить необходимо): Neyzen (Нейзен):

— Müsaade et de geçeyim, der (позволь и пройду я, — говорит; *müsaade* — *разрешение*). Sarhoş kabadayı (пьяный грубиян):

— Sen kime kafa tutuyorsun babalık (ты кому дерзишь, папаша; *kafa tutmak* — *дерзить, грубить: «голову держать»*)? Ben senin gibi ciğeri iki para etmezlere (я тебе подобным никчемным людям; *ciğeri iki para etmez* — *мелкая душонка, никчемный человек: «душа его двух монет не стоит»; ciğer* — *печень*) yol vermem, diye aksilenir (дорогу не уступлю: «не дам», — говоря, возражает; *aksi* — *противоположный*).

Neyzen hemen kenara çekilir (Нейзен сразу в сторону отодвигается):

— Ben veririm, der (я уступлю, — говорит).

98— Yol ver

Neyzen Tevfik, meyhanenin tuvaletine giderken, daracık koridorda bir kabadayı ile karşılaşır. Birinden birinin kenara çekilerek yol vermesi gerekmektedir: Neyzen:

— Müsaade et de geçeyim, der. Sarhoş kabadayı:

— Sen kime kafa tutuyorsun babalık? Ben senin gibi ciğeri iki para etmezlere yol vermem, diye aksilenir.

Neyzen hemen kenara çekilir:

— Ben veririm, der.

99— Evini soruyorum (о его доме спрашиваю)...

Neyzen Tevfik, Aksaray'da bir ev kiralar (Нейзен Тевфик в Аксарае один дом снимает). Yeni taşındığı sıralar (только переехал он когда), gece meyhaneden dönerken (ночью из питейной возвращаясь) ara sokak içindeki evini bulmakta güçlük çekmektedir (в переулках находящийся дом свой найти чтобы, трудности испытывает). Gece vakti (ночное время), karşısına çıkan bir bekçiye sorar (навстречу ему вышедшего сторожа спрашивает):

— Bekçi baba, Neyzen Tevfik buralarda bir yerde oturuyor (сторож, отец, Нейзен Тевфик здесь в одном месте живет). Sen evini biliyor musun (ты дом его знаешь)?

Bekçi, "bana kül yutturamazsın" gibilerden (сторож, из тех — «меня не проведешь»; *kül yutturmak* — обмануть, провести: «пепел заставит проглотить») bakıp cevap verir (глядя, ответ дает):

— Neyzen Tevfik sensin ya beyim (Нейзен Тевфик ты ведь, господин мой).

— Ben sana Neyzen Tevfik ben miyim diye sormadım ki (я у тебя Нейзен Тевфик я ли, говоря не спрашивал ведь)... Neyzen Tevfik'in evini sordum (Нейзена Тевфика дом спросил)!

99— Evini soruyorum...

Neyzen Tevfik, Aksaray'da bir ev kiralar. Yeni taşındığı sıralar, gece meyhaneden dönerken ara sokak içindeki evini bulmakta güçlük çekmektedir. Gece vakti, karşısına çıkan bir bekçiye sorar:

— Bekçi baba, Neyzen Tevfik buralarda bir yerde oturuyor. Sen evini biliyor musun?

Bekçi, "bana kül yutturamazsın" gibilerden bakıp cevap verir:

— Neyzen Tevfik sensin ya beyim.

— Ben sana Neyzen Tevfik ben miyim diye sormadım ki... Neyzen Tevfik'in evini sordum!

100— Öleli kırk yıl olmuş (с тех пор, как умер, сорок лет прошло)

Neyzen Tevfik'in her gün bol miktarda içtiği malûmdur (то, что Нейзен Тевфик каждый день в больших количествах пьет, известно). Üstat bir gün her nasılsa (мастер однажды как бы то ни было), Yeşilay Cemiyetinin tertiplediği bir konferansta bulunmuş (на Зеленого Месяца организацией устроенной конференции оказался; *Yeşilay* — *зеленый полумесяц, знак общества трезвости*). Genç doktorlardan birisi (из молодых врачей один), alkollü içkiler aleyhinde yaptığı konuşmayı şu cümlelerle bitirmiş (против алкогольных напитков направленную речь такими предложениями закончил):

— Sayın misafirler (уважаемые гости), sözlerime son verirken (речь свою завершая) şunu da ilave edeyim (это тоже добавлю): İçtiğiniz her kadeh ömrünüzü bir gün eksiltir (выпитая вами каждая рюмка жизнь вашу на день укорачивает). Bu tıbben ve ilmen isbat edilmiştir (это медицински и научно доказано).

Doktor alkışlar arasında kürsüden inerken (врач под аплодисменты с трибуны спускался когда) Neyzen Tevfik çığılığı basar (Нейзен Тевфик вопит: «воплъ издает; *çığılık* — *воплъ; basmak* — *наступать, давить*):

— Ah, yandım dostlar, öldüm (ох, сгорел, друзья, умер)! Yakınında bulunanlar, telaşla sorarlar (рядом с ним находящиеся с волнением спрашивают):

— Hayrola, ne oldu (боже, что случилось)?

— Ne mi oldu (что случилось)? Genç doktorun sözlerini dinledikten sonra (молодого доктора речь послушал после того как), bir de hesap ettim ki (и вот подсчитал, что), ben öleli tam kırk yıl olmuş (с тех пор, как я умер, ровно сорок лет прошло)...

100— Öleli kırk yıl olmuş

Neyzen Tevfik'in her gün bol miktarda içtiği malûmdur. Üstat bir gün her nasılsa, Yeşilay Cemiyetinin tertiplediği bir konferansta bulunmuş. Genç doktorlardan birisi, alkollü içkiler aleyhinde yaptığı konuşmayı şu cümlelerle bitirmiş:

— Sayın misafirler, sözlerime son verirken şunu da ilave edeyim: İçtiğiniz her kadeh ömrünüzü bir gün eksiltir. Bu tıbben ve ilmen isbat edilmiştir.

Doktor alkışlar arasında kürsüden inerken Neyzen Tevfik çılgığı basar:

— Ah, yandım dostlar, öldüm! Yakınında bulunanlar, telaşla sorarlar:

— Hayrola, ne oldu?

— Ne mi oldu? Genç doktorun sözlerini dinledikten sonra, bir de hesap ettim ki, ben öleli tam kırk yıl olmuş...

101— Eşekliğinden içer (из-за глупости своей пьет)

Bir Yeşilaycı profesör (один профессор из Зеленого полумесяца), "içkinin zararları" konulu («спиртного вред» на тему) konferansını veriyormuş (конференцию проводил: «давал»). Konuşmasının bir yerinde (речи его в одном месте) dinleyicilere sormuş (слушателей спросил):

— İki kovadan (из двух ведер) birine rakı (одно рақы), ötekine su doldursak (другое водой наполним если), bunları bir eşeğin önüne koysak (их перед ослом поставим если) eşek hangisini içer (осел что выпьет)?

Dinleyiciler, hep birden (слушатели все вместе):

— Suyu, demişler (воду, — сказали).

— Neden suyu içer (почему воду пьет он)?

Konferansı dinlemekte olan (конференцию слушающий) Neyzen Tevfik atılmış (Нейзен Тевфик высказался: «бросился»):

— Eşekliğinden (из-за глупости своей = из-за того, что он осел)!

101— Eşekliğinden içer

Bir Yeşilaycı profesör, "içkinin zararları" konulu konferansını veriyormuş. Konuşmasının bir yerinde dinleyicilere sormuş:

— İki kovadan birine rakı, ötekine su doldursak, bunları bir eşeğin önüne koysak eşek hangisini içer?

Dinleyiciler, hep birden:

— Suyu, demişler.

— Neden suyu içer?

Konferansı dinlemekte olan Neyzen Tevfik atılmış:

— Eşekliğinden!

102— Şarkı söylüyorlar (песни поют)

Barmen (бармен), meslektaşına rica etti (коллегу своего попросил; *meslek* — *профессия*):

— Ne olur (пожалуйста: «что будет = что стоит»), yarın benim (завтра у меня), evde bir işim var (дома дело есть). Yerime sen bakar mısın (вместо меня ты поработаешь: «за местом моим ты посмотришь»)?

— Ama ben müşterilerini tanımam ki (но я клиентов не знаю же) kardeşim (братец мой)...

— Merak etme (не беспокойся), hiç zor değil (совсем не трудно)... Orjinal özelliği olan (оригинальные особенности имеющие) sadece iki müşterim var (только два клиента есть): ikisi de (оба же) sağır ve dilsizdir (глухой и немой; *dil* — *язык*). Baş parmaklarını (большие пальцы) aşağı doğru gösterirlerse (вниз прямо покажут если) viski verirsin (виски подашь). Yukarı doğru gösterirlerse (вверх прямо покажут если), bira (пиво)... Tamam mı (ладно)? Başka bir zorluk çıkarsa (другие трудности появятся если) telefon et bana (позвони мне).

Ertesi gün akşam (на следующий день вечером) barmenin telefonu çaldı (бармена телефон зазвонил). Yerine bıraktığı meslektaşı (на его месте оставленный коллега) telâşla onu arıyordu (с волнением ему звонит).

— Alo (алло), sorma başım dertte (не спрашивай, голова моя в печали). Seninkiler geldi (твои пришли). Baş parmaklarını aşağı gösterdiler (большие пальцы вниз показали), viski verdim (виски подал), yukarı gösterdiler (вверх показали), bira verdim (пиво подал)... Fakat şimdi ikisinin de (но сейчас у обоих же) ağız bir karış açık (рот во всю раскрыт), bara dayalı (на бар опершись), öylece duruyorlar (так стоят)...

— Na (а), onlar sarhoş olunca (они пьяные становятся когда) şarkı söylemeye başlarlar da (песни петь начинают, поэтому)...

102— Şarkı söylüyorlar

Barmen, meslektaşına rica etti:

— Ne olur, yarın benim, evde bir işim var. Yerime sen bakar mısın?

— Ama ben müşterilerini tanımam ki kardeşim...

— Merak etme, hiç zor değil... Orjinal özelliği olan sadece iki müşterim var: ikisi de sağır ve dilsizdir. Baş parmaklarını aşağı doğru gösterirlerse viski verirsin. Yukarı doğru gösterirlerse, bira... Tamam mı? Başka bir zorluk çıkarsa telefon et bana.

Ertesi gün akşam barmenin telefonu çaldı. Yerine bıraktığı meslektaşını telâşla onu arıyordu.

— Alo, sorma başım dertte. Seninkiler geldi. Baş parmaklarını aşağı gösterdiler, viski verdim, yukarı gösterdiler, bira verdim... Fakat şimdi ikisinin de ağzı bir karış açık, bara dayalı, öylece duruyorlar...

— Ha, onlar sarhoş olunca şarkı söylemeye başlarlar da...

103— Satılacak apartmanlar (продающиеся квартиры)

Adamın biri (человек один) gazinonun Amerikanbarına oturmuş (в казино американского бара сидевший), adamakıllı kafayı da çekmişti (изрядно напился; kafayı çekmek — напиться; kafa — голова; çekmek — тянуть, тащить).

Karşısındaki büyük pencereden (напротив из большого окна) birçok yüksek apartmanlar görünüyordu (много высотных квартир виднеются). Biraz sonra (немного спустя) bir arkadaşı da biraz içmek üzere (один приятель тоже немного выпить чтобы) oraya gelince (туда придя) çakırkeyif olan adamı (подвыпившим являющийся человек), yeni gelenin omuzuna dokunarak (новоприбывшего до плеча дотронувшись):

— Bana bak (на меня посмотри), dedi (сказал); şu karşıdaki apartmanları (те, напротив которые квартиры) görüyor musun (видишь ли)? Onların hepsi benim ama (они все мои ведь), satmak istiyorum (продать хочу).

Yeni gelen (новоприбывший) gülümsedi (улыбнулся):

— Dostum (друг мой), satmakta acele etme (продавать не спеши), diye cevap verdi (сказав, ответ дал). Dur (постой), birkaç tane içeyim (несколько стопок: «штуки» выпью) de ben alırım (и я куплю).

103— Satılacak apartmanlar

Adamın biri gazinonun Amerikanbarına oturmuş, adamakıllı kafayı da çekmişti. Karşısındaki büyük pencereden birçok yüksek apartmanlar görünüyordu. Biraz sonra bir arkadaşı da biraz içmek üzere oraya gelince çakırkeyif olan adanı, yeni gelenin omuzuna dokunarak:

— Bana bak, dedi; şu karşıdaki apartmanları görüyor musun? Onların hepsi benim ama, satmak istiyorum.

Yeni gelen gülümsedi:

— Dostum, satmakta acele etme, diye cevap verdi. Dur, birkaç tane içeyim de ben alırım.

104— Tedavi (лечение)

Alkol müptelası biri (алкоголю подверженный один человек) arkadaşına yakınıyordu (приятелю своему жалуется):

— Doktor içkiyi kesinlikle bırakmamı (доктор алкоголь категорически бросить; kesinlik — категоричность; бесспорность; решительность; kesmek — отрезать), yoksa çalışamayacağımı söyledi (иначе работать не смогу, сказал).

— Peki (хорошо), sen ne yaptın (ты что сделал)?

— Madem ki (раз уж) çalışamayacakmışım (работать не смогу), ben de işi bıraktım (я работу и бросил)...

104— Tedavi

Alkol müptelası biri arkadaşına yakınıyordu:

— Doktor içkiyi kesinlikle bırakmamı, yoksa çalışamayacağımı söyledi.

— Peki, sen ne yaptın?

— Madem ki çalışamayacakmışım, ben de işi bıraktım...

105— Neden sordunuz (почему спросили)

Neyzen Tevfik (Нейзен Тевфик), Bakırköy Akıl Hastanesinin ünlü doktoru Mazhar Osman'la karşılaşır (в Бакыркёй находящейся психиатрической лечебницы знаменитым врачом, с Мазхаром Османом встречается). Mazhar Osman sorar (Мазхар Осман спрашивает):

— İçki içmeye devam ediyor musun Neyzen (пить продолжаешь ли, Нейзен)?

— Neden sordunuz (почему спросили)? Beni tedavi mi edeceksiniz (меня лечить ли будете) yoksa ziyafete mi çağıracaksınız (или на званый обед ли пригласите)?

Ona göre cevap vereyim (с этим в соответствии ответ дам)...

105— Neden sordunuz

Neyzen Tevfik, Bakırköy Akıl Hastanesinin ünlü doktoru Mazhar Osman'la karşılaşır. Mazhar Osman sorar:

— İçki içmeye devam ediyor musun Neyzen?

— Neden sordunuz? Beni tedavi mi edeceksiniz yoksa ziyafete mi çağıracaksınız? Ona göre cevap vereyim...

AVCI FIKRALARI

АНЕКДОТЫ ОБ ОХОТНИКАХ

106— Gözlerine kıyamadım (глаза ее пожалел)

Asemi avcının karşısına (неопытным охотником перед) birden bir tilki çıkmış (вдруг лиса появилась). Tilki ile asemi avcı (лиса и неопытный охотник) bir an korku içinde (один миг в страхе) birbirlerine bakışmışlar (друг на друга смотрели), neden sonra (почему-то после) tilki avcının harekete geçmesini beklemeden (лиса, пока охотник в движение перейдет, не ожидая) usulca oradan sivişmiş (тихонько оттуда улизнула). Durumu gören arkadaşları

sormuşlar (ситуацию видевшие друзья спросили):

— Ne yaptın (что сделал ты)?... Niye ateş etmedin (почему не стрелял)?

Acemi avcı (неопытный охотник) üzgün bir gülümsemeyle cevaplamış (с грустной улыбкой ответил):

— O kadar güzel gözleri vardı ki (настолько красивые глаза у нее были, что) mübareğine kıyamadım (благодарность их пожалел; *kıymak* — крошить/резать на мелкие кусочки; губить, не щадить, быть безжалостным).

106— Gözlerine kıyamadım

Acemi avcının karşısına birden bir tilki çıkmış. Tilki ile acemi avcı bir an korku içinde birbirlerine bakışmışlar, neden sonra tilki avcının harekete geçmesini beklemeden usulca oradan sıvışmış. Durumu gören arkadaşları sormuşlar:

— Ne yaptın?... Niye ateş etmedin?

Acemi avcı üzgün bir gülümsemeyle cevaplamış:

— O kadar güzel gözleri vardı ki mübareğine kıyamadım.

107— Mateme bürünmüş (в траур облачилась)

İki avcı akşama kadar (два охотника до вечера) dağ bayır dolaşır (по горам, холмам бродя) köye elleri boş dönerlerken (в деревню с руками пустыми вернулись когда) biri ağaçtaki kargaya ateş edip (один на дереве в ворону стрельнув) vurur (убил) ve böbürlenmeye başlar (и хвастаться принимается):

— Gördün mü (видел ли), bildircin vurdum (перепела убил). Arkadaşı güler (приятель его смеется):

— Niç kar kara bildircin olur mu (разве чернящий перепел бывает)? Bu karganın ta kendisi (это ворона, она самая)... Ötekinin palavrası hazırdır (у того вранье готово):

— Geçen hafta (на прошлой неделе) bunun eşini vurmuştum (ее супруга убил я). Mateminden karalara bürünmüştür (из-за траура в черное облачилась; *matem* —

траур).

107— Mateme bürünmüş

İki avcı akşama kadar dağ bayır dolaşıp köye elleri boş dönerlerken biri ağaçtaki kargaya ateş edip vurur ve böbürlenmeye başlar:

— Gördün mü, bildircin vurdum. Arkadaşı güler:

— Hiç kapkara bildircin olur mu? Bu karganın ta kendisi... Ötekinin palavrası hazırdır:

— Geçen hafta bunun eşini vurmuştum. Mateminden karalara bürünmüştür.

108— Hâlâ kovalar (все еще гонит)

Avcının biri (охотник один) köy kahvesinde anlatıyordu (в деревенской кофейне рассказывает):

— Benim tazı (моя борзая) bir tavşanın peşine takıldı (за зайцем увязалась), iki gündür köye dönmedi (два дня в деревню не возвращалась)...

Köyün tecrübeli ve yaşlı avcısı (в деревне опытный и пожилой охотник; *tecrübe* — *опыт, испытание*) söze karıştı (в речь вмешался):

— İnanırım buna (поверю в это), dedi (сказал). Evlendiğim gün (в женитьбы моей день) ava çıkmıştım (на охоту вышел я). Köpeğim bir tavşanın peşine takıldı (собака моя за зайцем увязалась), aradan kırk yıl geçti (между тем сорок лет прошло) hâlâ dönmedi (еще не вернулась). Arada sırada (время от времени) Toros Dağlarından (с Таврических гор), Erzurum'dan (из Эрзурума), Karadeniz yaylalarından (с черноморских пастбищ) haber gelir (новость приходит). Hâlâ kovalarmış tavşanı (все еще гонит зайца)!...

108— Hâlâ kovalar

Avcının biri köy kahvesinde anlatıyordu:

— Benim tazı bir tavşanın peşine takıldı, iki gündür köye dönmedi...

Köyün tecrübeli ve yaşlı avcısı söze karıştı:

— İnanırım buna, dedi. Evlendiğim gün ava çıkmıştım. Köpeğim bir tavşanın

peşine takıldı, aradan kırk yıl geçti hâlâ dönmedi. Arada sırada Toros Dağlarından, Erzurum'dan, Karadeniz yaylalarından haber gelir. Hâlâ kovalarmış tavşanı!...

109— Nereden tanıyorlar (откуда знают)?

Ayının biri (медведь один) ormanda bir avcı grubuyla karşılaşmış (в лесу с охотников группой встретился). Avcılar bir ağızdan (охотники в один голос) "Ауı, ауı" (медведь, медведь) diye bağıрıp (говоря, закричали) ауıı kovalamaya başlamışlar (медведя загонять начали). Ауı da kaçmaya (медведь же убегать)... Ауı koşmuş (медведь убегает), avcılar kovalamış (охотники загоняют; *kovalamak — гнаться /за кем-то/, преследовать, гнать*). Ormanı iyi bildiği için (лес хорошо знал так как) ауı gözden kaybolmayı başarmış (медведю с глаз пропасть удалось). Soluk soluğa (запыхавшись: «дыханье к дыханию») inine geldiğinde (в берлогу свою пришел когда; *in — берлога*), kendi kendine sormuş (сам себя спросил):

— Ben bu adamların hiçbirini tanımıyorum da (я этих людей из никого не знаю же)... Onlar beni nereden tanıyor acaba (они меня откуда знают, интересно)?

109— Nereden tanıyorlar?

Ayının biri ormanda bir avcı grubuyla karşılaşmış. Avcılar bir ağızdan "Ауı, ауı" diye bağıрıp ауıı kovalamaya başlamışlar. Ауı da kaçmaya... Ауı koşmuş, avcılar kovalamış. Ormanı iyi bildiği için ауı gözden kaybolmayı başarmış. Soluk soluğa inine geldiğinde, kendi kendine sormuş:

— Ben bu adamların hiçbirini tanımıyorum da... Onlar beni nereden tanıyor acaba?

110— Meşru müdafaa (обоснованная оборона)

Avlanmanın yasak olduğu bir bölgede (для охоты запретным являющемся в районе), iki bekçi adamın birini çantasında tavşanla yakalamışlardı (два сторожа человека одного в сумке с зайцем поймали; *çanta — сумка*). Avcı kendini

savundu (охотник себя оправдал):

— Ne yapayım (что делать)? Üzerime saldırdı (на меня набросился), ben de kendimi korumak zorunda kaldım (я же себя защитить вынужденным остался).

110— Meşru müdafaa

Avlanmanın yasak olduğu bir bölgede, iki bekçi adamın birini çantasında tavşanla yakalamışlardı. Avcı kendini savundu:

— Ne yapayım? Üzerime saldırdı, ben de kendimi korumak zorunda kaldım.

111— Uzun atlama (в длину прыжок)

Avcının biri anlatıyordu (охотник один рассказывал):

— Düşün bir kere (подумай разок), bizim Rüştü (наш Рюштю) atı ile (на лошади своей) 4.5 metre atladı (на 4,5 метра прыгнул). Sabri pişkin pişkin güldü (Сабри бесцеремонно рассмеялся):

— O da bir şey mi (да что в этом такого = то тоже вещь ли)? Bizim alt komşuyu tanırırsın değil mi (нашего снизу соседа знаешь, не так ли)?

— Tanırım elbet (знаю, конечно).

— İşte o (вот он), beş saat doludizgin koştuktan sonra (пять часов во весь опор скакал после того как; *koşmak* — бежать, мчатся; *dolu* — полный; *dizgin* — повод, поводья) 5 metre 20 santim atladı (на пять метров двадцать сантиметров прыгнул).

— Bunda şaşılacak ne var (в этом удивительное что есть)? O kadar geriden hız aldıktan sonra (настолько издалека скорость набрав) babam da atlar (отец мой тоже прыгнет).

111— Uzun atlama

Avcının biri anlatıyordu:

— Düşün bir kere, bizim Rüştü atı ile 4.5 metre atladı. Sabri pişkin pişkin güldü:

— O da bir şey mi? Bizim alt komşuyu tanırırsın değil mi?

— Tanırım elbet.

— İşte o, beş saat doludizgin koştuktan sonra 5 metre 20 santim atladı.

— Bunda şaşılacak ne var? O kadar geriden hız aldıktan sonra babam da atlar.

112— Toz duman (пыль, дым)

İki avcı ormanda ayı avına çıkmışlardı (два охотника в лесу на медвежью охоту вышли). Bir süre dolaştıktan sonra (некоторое время побродили после того как; *dolaşmak* — *бродить, разгуливать*) bir ayı ini ile karşılaştılar (с одной медвежьей берлогой столкнулись). İnde sadece iki yavru ayı vardı (в берлоге только два детеныша медвежонка было). Anlaşılan ana ayı yiyecek bulmak için çıkmıştı (понятно, мать медведица еду найти чтобы, вышла).

— Yaşadık, dedi biri (живем, — сказал один). Sen burada bekle (ты здесь жди), ben yavruları alıp geleyim (я детенышей взяв, приду), hemen kaçınız (сразу убежим).

Ve girdi ine (и вошел в берлогу). Daha adam ine yeni girmişti ki (еще человек в берлогу только вошел и) homurtularla ana ayı çıkageldi (с ворчанием мать медведица внезапно появилась). Avcıların kokusunu almıştı (охотников запах почуяла: «взяла»). Yavrularını merak ediyordu ki (о детенышах своих беспокоилась и) doğruca inine yürüdü (прямо к берлоге своей направилась).

Dışardaki avcı çaresizlik içindeydi (снаружи находящийся охотник в безысходности был: «безысходности внутри был»; *çare* — *средство, выход*). Çünkü silah içeri girende kalmıştı (потому что оружие у внутрь вошедшего осталось). Sonunda ayıyı ine girerken kuyruğundan yakaladı (в конце, медведицу, в берлогу входила она когда, за хвост схватил). Var gücüyle asılıyor (изо всех сил тянул), ayı ise ine girmek için (медведица же в берлогу войти чтобы) patinaj yapıyordu (буксовала; *patinaj* — *катание на коньках, скольжение, буксование*).

— Tozutma yahu (не пыли же), diye bağırdı içerdeki (говоря, крикнул внутри находящийся).

— Dua et (молись; *dua* — *молитва*) kuyruğu sağlam olsun (хвост ее крепким будет пусть), bir koparsa (оторвется если) sen o zaman tozu dumanı görürsün (ты тогда пыль, дым увидишь).

112— Toz duman

İki avcı ormanda ayı avına çıkmışlardı. Bir süre dolaştıktan sonra bir ayı ini ile karşılaştılar. İnde sadece iki yavru ayı vardı. Anlaşılan ana ayı yiyecek bulmak için çıkmıştı.

— Yaşadık, dedi biri. Sen burada bekle, ben yavruları alıp geleyim, hemen kaçarız.

Ve girdi ine. Daha adam ine yeni girmişti ki homurtularla ana ayı çıkageldi. Avcıların kokusunu almıştı. Yavrularını merak ediyordu ki doğruca inine yürüdü.

Dışardaki avcı çaresizlik içindeydi. Çünkü silah içeri girende kalmıştı. Sonunda ayıyı ine girerken kuyruğundan yakaladı. Var gücüyle asılıyor, ayı ise ine girmek için patinaj yapıyordu.

— Tozutma yahu, diye bağırdı içerdeki.

— Dua et kuyruğu sağlam olsun, bir koparsa sen o zaman tozu dumanı görürsün.

113— Öğüt (совет)

Bir arslan yavrusu (льва детеныш) yorgun bir avcıyı kovalıyarak eğleniyordu (за уставшим охотником гоняясь, развлекался). Derken anne arslan çıkageldi (неожиданно мать львица появилась):

— Oğlum, yiyecekle oynanmaz diye sana kaç kez söyledim (сын, с едой не играют, — говоря, тебе сколько раз говорила).

113— Öğüt

Bir arslan yavrusu yorgun bir avcıyı kovalıyarak eğleniyordu. Derken anne arslan çıkageldi:

— Oğlum, yiyecekle oynanmaz diye sana kaç kez söyledim.

114— Marifetli hayvanlar (способные животные)

Peşinde bir köpek (следом за ним — собака), omuzunda bir papağanla (на плече с попугаем) sirk müdürünün karşısına gelen adam (к цирковому директору пришедший человек):

— İki hayvanım da çok iyi eğitilmiştir (оба животных моих очень хорошо обучены; *eğitmek* — *воспитывать, обучать; дрессировать*). Şahane bir numaraları var (великолепные номера у них есть). Köpeğim nefis saksafon çalar (собака моя прекрасно на саксофоне играет). Bütün popüler parçaları (все известные мелодии), notalarına bakarak çalar (в ноты глядя, играет).

— Peki papağanınız ne iş yapar (хорошо, попугай ваш что делает)?

— O da sayfaları çevirir (он же страницы переворачивает).

114— Marifetli hayvanlar

Peşinde bir köpek, omuzunda bir papağanla sirk müdürünün karşısına gelen adam:

— İki hayvanım da çok iyi eğitilmiştir. Şahane bir numaraları var. Köpeğim nefis saksafon çalar. Bütün popüler parçaları, notalarına bakarak çalar.

— Peki papağanınız ne iş yapar?

— O da sayfaları çevirir.

115— Kuyruk uzunluğu (хвоста длина)

Adamın huyu kötüydü (человека нрав дурным был). Palavra sıklığı mı insafsız atardı (небылицы сочинить стоило ему только, бессовестно врал; *insaf* — *совесть; справедливость*). O yüzden pek alaya alındığını bildiği için (поэтому, очень над ним насмеваются знал так как) uşağına tembih etmişti (слуге своему приказал). Ne zaman bir palavra söyleyecek olsa (когда вранье сказавшим станет), öksürerek (покашливая), kendisine ihtar edecekti (его предупредит; *ihtar* — *напоминание, предупреждение*). Bir gün yemekten sonra (однажды еды

после), davet ettiği arkadaşlarıyla yenilip içilip (с приглашенными друзьями поев, выпив) hoş-beş edilirken (болтали когда) anlatmaya başladı (рассказывать начал):

— Dün avdan bir arslan getirdiler (вчера с охоты одного льва принесли). Abartma sayılmasın (преувеличением не считается пусть) kuyruğu 2 metreye yakındı (его хвост был около двух метров: «хвост его к двум метрам близок был»), deyince uşağı öksürdü (сказал только, слуга его кашлянул). Kendine gelen bey (в себя пришедший господин):

— Yani, işte şöyle böyle 1,5 metre vardı (то есть, около полутора метров было). Yine bir öksürük sesi işitince (снова покашливания звук услышав):

— Belki o kadar değil ama, 1 metre kadar vardı diyebilirim (может, не столько, но одного метра около было, сказать могу).

Uşak tekrar öksürünce (слуга повторно кашлянул только) dayanamayarak uşağa döndü (выдержать не сумев, к слуге повернулся):

— Behey imansız (эй, безбожник; *iman* — *вера*)! Ne yani (что же)... Aslanın hiç mi kuyruğu yoktu (у льва вовсе ли хвоста не было)?

115— Kuyruk uzunluğu

Adamın huyu kötüydü. Palavra sıkı mı insafsız atardı. O yüzden pek alaya alındığını bildiği için uşağına tembih etmişti. Ne zaman bir palavra söyleyecek olsa, öksürerek, kendisine ihtar edecekti. Bir gün yemekten sonra, davet ettiği arkadaşlarıyla yenilip içilip hoş-beş edilirken anlatmaya başladı:

— Dün avdan bir arslan getirdiler. Abartma sayılmasın kuyruğu 2 metreye yakındı, deyince uşağı öksürdü. Kendine gelen bey:

— Yani, işte şöyle böyle 1,5 metre vardı. Yine bir öksürük sesi işitince:

— Belki o kadar değil ama, 1 metre kadar vardı diyebilirim.

Uşak tekrar öksürünce dayanamayarak uşağa döndü:

— Behey imansız! Ne yani... Aslanın hiç mi kuyruğu yoktu?

CİMRİ FİKRALARI

АНЕКДОТЫ О СКУПЦАХ

116— Son diş (последний зубец)

Sokakta karşılaşan iki cimri arasında (на улице повстречавшихся двумя скупцами между) şu konuşmalar geçer (такой разговор проходит):

— Üzgün görünüyorsun, neyin var (расстроенным выглядишь, что с тобой)?

— Sorma, canım çok sıkılıyor (не спрашивай, мне очень грустно; *canı sıkılmak* — *скучать, томиться, грустить; «душа моя заскучала»*).

— Neden (почему)?

— Tırağımın bir dişini kırdım da (расчески моей один зубец сломал вот)...

— Aman canım (помилуй Бог, дорогой), tırağın bir dişini kırıldı diye (расчески один зубец сломался так как) insan bu kadar üzülür mü hiç (человек настолько расстраивается вообще)?

— Evet ama, kırılan tırağın son dişiydi (да, но сломавшийся /зубец/ расчески последним зубцом был)...

116— Son diş

Sokakta karşılaşan iki cimri arasında şu konuşmalar geçer:

— Üzgün görünüyorsun, neyin var?

— Sorma, canım çok sıkılıyor.

— Neden?

— Tırağımın bir dişini kırdım da...

— Aman canım, tırağın bir dişini kırıldı diye insan bu kadar üzülür mü hiç?

— Evet ama, kırılan tırağın son dişiydi...

117— Mutluluğun sebebi (счастья причина)

Adamın biri (человек один) yeni baba olmuştu (недавно отцом стал). Bir gece yarısı uyanan karısı (однажды ночью проснувшаяся жена) onu çocuğun beşiği

yanında gördü (его у детской колыбели увидела). Genç baba beşiğin başına eğilmiş (молодой отец над колыбели изголовьем нагнулся) ve yüzünde sevinç, hayranlık ve mutluluk ifadeleri okunuyordu (и на лице его радости, восхищения и счастья выражение читалось). Kadın bir müddet (женщина некоторое время) gururla kocasını seyrettikten sonra (с гордостью за мужем своим понаблюдала после того как; *-diktan sonra — деенричастие «после того, как»*) tatlı bir sesle (ласковым голосом):

— Ne güzel değil mi kocacığım (какой красивый, не так ли, муженек)? diye sordu (говоря, спросила).

— Evet karıcığım (да, женушка). Deminden beri düşünüyorum da (с недавних пор думаю и) bu kadar ucuza, bu kadar sağlam bir beşiği (настолько дешево, настолько крепкую колыбель) benden başka kimse yaptırılmazdı değil mi (кроме меня другой никто сделать не смог бы, не так ли)?

117— Mutluluğun sebebi

Adamın biri yeni baba olmuştu. Bir gece yarısı uyanan karısı onu çocuğun beşiği yanında gördü. Genç baba beşiğin başına eğilmiş ve yüzünde sevinç, hayranlık ve mutluluk ifadeleri okunuyordu. Kadın bir müddet gururla kocasını seyrettikten sonra tatlı bir sesle:

— Ne güzel değil mi kocacığım? diye sordu.

— Evet karıcığım. Deminden beri düşünüyorum da bu kadar ucuza, bu kadar sağlam bir beşiği benden başka kimse yaptırılmazdı değil mi?

118— Yarım saat beklerim (полчаса подожду)

Çiftlik sahibi kuyudan su çekerken (поместья владелец из колодца воду набирал когда: «тащил когда») içine düştü (внутри упал). Suyun içinde (в воде = воду внутри) can havliyle (в смертельном страхе) çırpınmaya başladı (барахтаться начал). Bir yandan da "imdat" diye bağıyordu (в тоже время «на помощь», — говоря, кричал). Karısı duydu ve yetişti (жена его услышала и подроспела). Kuyuya eğilip kocasını görünce (к колодцу наклонившись, мужа увидела

ТОЛЬКО):

— Aman biraz dayan (Боже, немного потерпи), tarlada çalışan gündelikçi işçileri çağırayım da çıkaralım seni, dedi (на поле работающих поденных работников позову-ка, и вытащим тебя, — сказала).

— Bir dakika, dedi adam (минуточку, — сказал человек). Şimdi saat kaç (сейчас сколько времени)?

— 11.30 kocacığım (11.30, муженек).

Adam nefes nefese karısını uyardı (человек, тяжело дыша, жену предупредил):

— Hemen çağırma işçileri (сразу не зови работников). Öğle paydosuna fazla bir şey kalmamış (до обеденного перерыва немного осталось: «большой вещи не осталось»). Ben saat 12'ye kadar yüzerim kuyuda (я до двенадцати часов вплоть поплаваю в колодце). O zaman çağırırısın (тогда позовешь).

118— Yarım saat beklerim

Çiftlik sahibi kuyudan su çekerken içine düştü. Suyun içinde can havliyle çırpınmaya başladı. Bir yandan da "imdat" diye bağıyordu. Karısı duydu ve yetişti. Kuyuya eğilip kocasını görünce:

— Aman biraz dayan, tarlada çalışan gündelikçi işçileri çağırayım da çıkaralım seni, dedi.

— Bir dakika, dedi adam. Şimdi saat kaç?

— 11.30 kocacığım.

Adam nefes nefese karısını uyardı:

— Hemen çağırma işçileri. Öğle paydosuna fazla bir şey kalmamış. Ben saat 12'ye kadar yüzerim kuyuda. O zaman çağırırısın.

119— Böylesi daha kârlı (так более выгодно)

Pinti Hamid (Пинти Хамид), kendisini tedavi etmesi için (его вылечили чтобы) bir tabip çağırır (одного врача позвать приказал). Tabip gelir (врач приходит). Hastanın hasisliğini bildiğinden (о больного жадности знал он так как) 40 kuruş peşin verildiği takdirde (40 курушей вперед заплатит если) muayene edeceğini

söyler (то, что осмотрит, сказал; *muayene* — *осмотр*).

Beklenmedik bir teklifle karşılaşan Pinti Hamid (с неожиданным предложением столкнувшийся Пинти Хамид), tabibe (врачу):

— Yarın gel (завтра приходи), cevabını vereyim (ответ дам), der (говорит).

Tabip gider (врач уходит). Pinti Hamid bu defa mahalle imamını getirtir (Пинти Хамид на этот раз квартального имама привести приказывает), ona (ему):

— Ben ölürsem (я умру если) cenazemi kaç kaldırırısın (труп мой за сколько вынесешь)? diye sorar (говоря, спрашивает). İmam (имам):

— 20 kuruşa kaldırırım (за 20 курушей вынесу), cevabını verince (ответ свой дал только):

— Böyle ölmek (так умереть) tabibe baktırmaktan (чем доктора осмотреть просить) daha kârlıdır (более выгодно), düşüncesine varıp (к мысли придя = мысли достигнув) muayene olmaktan vazgeçer (от осмотра отказывается).

199— Böylesi daha kârlı

Pinti Hamid, kendisini tedavi etmesi için bir tabip çağırır. Tabip gelir. Hastanın hasisliğini bildiğinden 40 kuruş peşin verildiği takdirde muayene edeceğini söyler.

Beklenmedik bir teklifle karşılaşan Pinti Hamid, tabibe:

— Yarın gel, cevabını vereyim, der.

Tabip gider. Pinti Hamid bu defa mahalle imamını getirtir, ona:

— Ben ölürsem cenazemi kaç kaldırırısın? diye sorar. İmam:

— 20 kuruşa kaldırırım, cevabını verince:

— Böyle ölmek tabibe baktırmaktan daha kârlıdır, düşüncesine varıp muayene olmaktan vazgeçer.

120— Ufak farklar (небольшие различия)

Oğlu babasına sordu (сын у отца спросил):

— Babacığım (папочка), tutumlu ile cimri arasında ne fark vardır (бережливым и жадным между какое различие есть)?

— Bak anlatayım oğlum (смотри, объясню-ка, сынок), dedi babası (сказал отец). Ben gelecek kış (я следующей зимой) da bu paltomu giyersen (тоже это пальто носить буду если), tutumlu bir adam sayılırım (бережливым человеком считаюсь). Ama annene şu pardesünü (но матери твоей этот плащ) gelecek kış (следующей зимой) da giymesini söyleyecek olursam (тоже носить сказавшим стану если), cimri olurum (жадным буду). Anladın mı (понял ли)?

120— Ufak farklar

Oğlu babasına sordu:

— Babacığım, tutumlu ile cimri arasında ne fark vardır?

— Bak anlatayım oğlum, dedi babası. Ben gelecek kış da bu paltomu giyersen, tutumlu bir adam sayılırım. Ama annene şu pardesünü gelecek kış da giymesini söyleyecek olursam, cimri olurum. Anladın mı?

121— Kurtardım zavallıyı (спас несчастного)

Cimrinin biri arkadaşına keyifle anlatıyordu (скупец один другу радостно рассказывал; *keyif* — /веселое/ настроение, приятность, «кайф»):

— Zavallı bir dilenciye (несчастному попрошайке), sana bir milyon lira versem ne yaparsın? Dedim (тебе один миллион лир дам если, что сделаешь, — сказал). Dilenci: "Sevincimden aklımı oynatırım" dedi (попрошайка: «От радости свихнусь», — сказал; *oynatmak* (также *aklını oynatmak*) — свихнуться, тронуться).

Arkadaşı sordu (друг его спросил):

— Peki sen ne yaptın (хорошо, ты что сделал)?

— Ne yapacağıм (что мне делать), zavallı adamı aklını oynatmaktan kurtardım (несчастливого человека от сумасшествия спас).

121— Kurtardım zavallıyı

Cimrinin biri arkadaşına keyifle anlatıyordu:

— Zavallı bir dilenciye, sana bir milyon lira versem ne yaparsın? dedim.

Dilenci: "Sevincimden aklımı oynatırım" dedi.

Arkadaşı sordu:

— **Peki sen ne yaptın?**

— **Ne yapacağım, zavallı adamı aklını oynatmaktan kurtardım.**

122— Berber masrafı (парикмахерские расходы)

Cimrinin biri kızına sorar (супец один дочь спрашивает):

— Adem ile niçin evlenmek istemiyorsun (за Адема почему замуж выходить не хочешь)?

— Babacığım görmüyor musun (папочка, не видишь разве) başında saç kalmamış (на голове его волос не осталось). Cimri baba damat adayını savunur (жадный отец в зятя претендента защищает):

— Berber masrafından (на парикмахерских расходах) ne kadar tasarruf edeceğinizi de hesaba katmalısın kızım (сколько сэкономишь тоже в расчет взять должна ты, дочка; *tasarruf* — экономия), der (говорит).

122— Berber masrafı

Cimrinin biri kızına sorar:

— Adem ile niçin evlenmek istemiyorsun?

— Babacığım görmüyor musun başında saç kalmamış. Cimri baba damat adayını savunur:

— Berber masrafından ne kadar tasarruf edeceğinizi de hesaba katmalısın kızım, der.

123— Mecburiyetten (вынужденно; *meçburiyet* — вынужденность, обязательность, необходимость)

İki cimri konuşuyorlardı (два скупца разговаривали):

— Biliyor musun (знаешь ли), bizim Sabri sigarayı bırakmış (наш Сабри курить: «сигареты» бросил)!

— Hayret, nasıl yaptı bunu acaba (удивительно, как сделал это, интересно)?

Tam bir sigara tiryakisiydi (настоящий курильщик заядлый был он; *tiryaki* — наркоман; *страстный любитель*)...

— Arkadaşlarının sayesinde yaptı (из-за друзей своих сделал)...

— Nasıl yani (как так)?

— Arkadaşları ona kesinlikle sigara vermemeye başlayınca (друзья его ему сигареты не давать начали только) o da sigarayı bırakmaya mecbur kaldı (о же курить: «сигареты» бросить вынужден остался)...

123— Mecburiyetten

İki cimri konuşuyorlardı:

— **Biliyor musun, bizim Sabri sigarayı bırakmış!**

— **Hayret, nasıl yaptı bunu acaba? Tam bir sigara tiryakisiydi...**

— **Arkadaşlarının sayesinde yaptı...**

— **Nasıl yani?**

— **Arkadaşları ona kesinlikle sigara vermemeye başlayınca o da sigarayı bırakmaya mecbur kaldı...**

124— Yarısı (половина)...

Ünlü cimri Hasbi Ağa hastalanmıştı (известный скупец Хасби Ага заболел). Ağrı içinde kıvranıyordu (от боли: «боли внутри» извивался). Kendi kendine (сам себе): "İyileşince, bir yoksula 500 lira sadaka vereceğim" dedi (вылечусь только, бедняку 5 лир милостыню дам, — сказал).

Neyse (как бы то ни было) bir müddet sonra iyileşti (некоторое время спустя вылечился), dostu Rafet'le birlikte sokağa çıktılar (с другом своим Рафетом вместе на улицу вышли). Biraz sonra bir dilenciye rastlayınca (немного погодя одного попрошайку встретив) Hasbi Ağa'nın aklına adağı geldi (Хасби Ага о своем обещании вспомнил: «Хасби Аге на память обещание его пришло»). Ama yüreği de sızladı (но и сердце его тоже заныло). Beş yüz lirayı çıkarıp vermek güç işti (пятьсот лир вытащив, отдать, трудным делом было). Rafet'e döndü (к Рафету повернулся):

— Rafet, benimle 250 lirasına bahse girer misin (Рафет, со мной на 250 лир пари заключишь ли)? Şu dilenciye şimdi çıkarıp 500 lira vereceğim (этому попрошайке сейчас вытащив, 500 лир дам)!

124— Yarısı...

Ünlü cimri Hasbi Ağa hastalanmıştı. Ağrı içinde kıvranıyordu. Kendi kendine: "İyileşince, bir yoksula 500 lira sadaka vereceğim" dedi.

Neyse bir müddet sonra iyileşti, dostu Rafet'le birlikte sokağa çıktılar. Biraz sonra bir dilenciye rastlayınca Hasbi Ağa'nın aklına adağı geldi. Ama yüreği de sızladı. Beş yüz lirayı çıkarıp vermek güç işti. Rafet'e döndü:

— Rafet, benimle 250 lirasına bahse girer misin? Şu dilenciye şimdi çıkarıp 500 lira vereceğim!

125— Aksine ucuzlayacak (назло подешевеет)

Cimriliğiyle tanınan bir adam (жадностью своей известный один человек) benzin istasyonunda durdu (на бензозаправке остановился):

— Arabaya iki litre benzin koy, dedi (в машину два литра бензина налей: «положи», — сказал).

Benzinci bir yandan arabaya benzin koyarken (работник бензоколонки с одной стороны в машину бензин наливая) bir yandan da gülümseyerek (с другой стороны же улыбаясь):

— Siz eski fiyattan benzin alacak son müşterilerimizdensiniz, dedi (по старой цене бензин покупающих из последних клиентов наших вы, — сказал).

Cimri (скупец):

— Öyleyse kırk litre koy, dedi (раз так, сорок литров налей, — сказал). Depo dolduktan sonra sordu (бак наполнился после того как, спросил): "Yarın fiyat ne olacak (завтра цена какой будет)?"

Benzinci (работник бензоколонки):

— 25 lira daha ucuz olacak efendim (на 25 лир дешевле будет, эфендим: «господин мой»).

125— Aksine ucuzlayacak

Cimriliğiyle tanınan bir adam benzin istasyonunda durdu:

— Arabaya iki litre benzin koy, dedi.

Benzinci bir yandan arabaya benzin koyarken bir yandan da gülümseyerek:

— Siz eski fiyattan benzin alacak son müşterilerimizdensiniz, dedi.

Cimri:

— Öyleyse kırk litre koy, dedi. Depo dolduktan sonra sordu: "Yarın fiyat ne olacak?"

Benzinci:

— 25 lira daha ucuz olacak efendim.

126— Aptal ve cimri (глупый и жадный)

Cimriliğiyle meşhur (жадностью своей известного) ve aynı zamanda hayli de aptal olan (и в то же время очень глупым являющегося) bir adamın oğlu (одного человека сын) kalp hastalıkları uzmanı olmak istiyordu (по сердечным заболеваниям специалистом стать хотел). Babası oğluna akıl verdi (отец сына надоумил: «ум дал»):

— Aptal (глупец), diş doktoru ol daha iyi (зубным врачом стань, еще лучше)!

Çünkü insanlarda bir kalp (потому что у людей одно сердце), fakat otuziki diş vardır (но тридцать два зуба есть).

126— Aptal ve cimri

Cimriliğiyle meşhur ve aynı zamanda hayli de aptal olan bir adamın oğlu kalp hastalıkları uzmanı olmak istiyordu. Babası oğluna akıl verdi:

— Aptal, diş doktoru ol daha iyi! Çünkü insanlarda bir kalp, fakat otuziki diş vardır.

127— Babana selam söyle (отцу привет передавай)

Köy ağası, yetişkin oğluna at almış (деревенский староста выросшему сыну

loşada kupıl). Delikanlı sevinçli (юноша рад). Atı dörtnala sürmüş (лошадe галопом пустил; *nal* — *подкова*), akşama doğru dayısının köyüne ulaşmış (к вечеру прямо до дядиной деревни добрался; *dayı* — *дядя /со стороны матери/*). Hem atını gösterecek (и лошадe покажет), hem ata ne fiyakalı bindiğini (и то, на лошадe как рисуясь садится; *fiyakalı* — */арго/ нарочитый, напускной*)... Dayısı ise cimri mi cimri (дядя же жадный-прежадный). Akşamüstü gelen yeğen biraz daha oyalanırsa yemek yiyecek, yatıya kalacak (к вечеру приехавший племянник немного еще задержится если, есть будет, на ночлег останется)...

Biraz hoşbeşten sonra (немного поболтали после того как):

— Yeğen, demiş, ata nasıl biniyorsun (племянник, — сказал, — на лошадe как садишься)? Bin de bir görelim (садись-ка, посмотрим). Delikanlı, marifetini gösterme fırsatı çıktığına sevinerek (юноша, то, что мастерство свое показать случай представился, обрадовавшись) atına binmiş, mahmuzlamış (на лошадe сел, прищпорил; *mahmuz* — *шпора*)... Dayısı arkasından bağırmiş (дедя вслед крикнул):

— Haydi güle güle (давай, до свидания)... Haydi güle güle (давай, до свидания)... Babana selam söyle (отцу привет передавай)!...

127— Babana selam söyle

Köy ağası, yetişkin oğluna at almış. Delikanlı sevinçli. Atı dörtnala sürmüş, akşama doğru dayısının köyüne ulaşmış. Hem atını gösterecek, hem ata ne fiyakalı bindiğini... Dayısı ise cimri mi cimri. Akşamüstü gelen yeğen biraz daha oyalanırsa yemek yiyecek, yatıya kalacak...

Biraz hoşbeşten sonra:

— Yeğen, demiş, ata nasıl biniyorsun? Bin de bir görelim. Delikanlı, marifetini gösterme fırsatı çıktığına sevinerek

atına binmiş, mahmuzlamış... Dayısı arkasından bağırmiş:

— Haydi güle güle... Haydi güle güle... Babana selam söyle!...

128— Korktuğu şey (чего он боится; *korkmak* — бояться)

Cimri kocaya doktor, karısının hemen ameliyat olması gerektiğini söyleyince (жадному мужу доктор то, что его жене срочно операцию сделать надо, сказал только), koca telaş içinde sordu (муж в волнении спросил):

— İlle de ameliyat gerekli mi (действительно операция необходима ли)? Doktor (врач):

— Yani, cenaze masrafını mı tercih ediyorsunuz (то есть, похоронные расходы предпочитаете)?

— Yoo (нет)... Ama iki masraf birden olur diye korkuyorum (но то, что два расхода одновременно будут, боюсь)...

128— Korktuğu şey

Cimri kocaya doktor, karısının hemen ameliyat olması gerektiğini söyleyince, koca telaş içinde sordu:

— İlle de ameliyat gerekli mi? Doktor:

— Yani, cenaze masrafını mı tercih ediyorsunuz?

— Yoo... Ama iki masraf birden olur diye korkuyorum...

129— Tanırım (знаю)

Akrabalarının gönderdiği hediyelere bakan yeni gelin, kocasına (родственниками отправленные подарки рассматривающая новобрачная мужу):

— Bak şekerim, Raziye Hala bize çatal, bıçak takımı yollamış (смотри, дорогой, тетя Разийе нам вилок, ножей набор прислала). Ama bunlar gümüş değil (но это не серебро).

Kocası, masa üzerinde pırıl pırıl parlayan takıma bakarak sordu (муж ее на столе на ярко сверкающий прибор глядя, спросил):

— Nereden anladın (как поняла ты)? Sen gümüşü tanır mısın (ты серебро знаешь)?

— Hayır ama, Raziye Hala'yı tanırım (нет, но тетю Разийе знаю).

129— Tanırım

Akrabalarının gönderdiği hediyelere bakan yeni gelin, kocasına:

— Bak şekerim, Raziye Hala bize çatal, bıçak takımı yollamış. Ama bunlar gümüş değil.

Kocası, masa üzerinde pırıl pırıl parlayan takıma bakarak sordu:

— Nereden anladın? Sen gümüşü tanır mısın?

— Hayır ama, Raziye Hala'yı tanırım.

130— Postu zedeleme (шкуру не попортъ)

Çok cimri birisini, av sırasında bir kaplan (очень скупого одного охоты во время тигр), belinden yakalayarak (за пояс схватив) ağzına aldı ve kaçmaya başladı (в пасть взял и бежать начал). Oğlu peşinden koşup (сын его следом побежав) tüfeğini ateş etmek amacıyla doğrultunca (винтовку выстрелить с целью, нацелил только), kaplanın ağzındaki adam bağırdı (у тигра во пасти находящийся человек закричал):

— Ayaklarına ateş et (по ногам стреляй)! Sakın postu zedeleme (смотри, шкуру не попортъ)!

130— Postu zedeleme

Çok cimri birisini, av sırasında bir kaplan, belinden yakalayarak ağzına aldı ve kaçmaya başladı. Oğlu peşinden koşup tüfeğini ateş etmek amacıyla doğrultunca, kaplanın ağzındaki adam bağırdı:

— Ayaklarına ateş et! Sakın postu zedeleme!

GELİN — KAYNANA FIKRALARI

АНЕКДОТЫ О НЕВЕСТКАХ И СВЕКРОВЯХ

131— Bir ümit işte (надежда вот)...

Adam kaynanasıyla birlikte (человек с тещей вместе) Avrupa gezisine çıkacaktı (по Европе в путешествие отправиться намеревался), arkadaşı sordu (друг его спросил):

— Yahu (послушай) sen hep kaynanandan yakınıp durmaz mıydin (ты на тещу не жаловался постоянно разве; *durmak* с дееприч. на -ip другого глагола выражает продолжительность действия: *yakınıp durmak* — постоянно жаловаться; *yakınmak* — жаловаться, сетовать)? Şimdi de Avrupa gezisine çıkarıyorsun (теперь же по Европе в путешествие везешь)?

— Ne yapayım kardeşim (что поделать, братец), sık sık (часто) "Avrupa'yı görmeden Allah canımı almasın!" der durur («Европу не увижу пока, Бог душу мою не забирает пусть!» — говорит)... Benim ki, bir ümit işte (моя одна надежда вот)...

131— Bir ümit işte...

Adam kaynanasıyla birlikte Avrupa gezisine çıkacaktı, arkadaşı sordu:

— Yahu sen hep kaynanandan yakınıp durmaz mıydin? Şimdi de Avrupa gezisine çıkarıyorsun?

— Ne yapayım kardeşim, sık sık "Avrupa'yı görmeden Allah canımı almasın!" der durur... Benim ki, bir ümit işte...

132— Telgraf (телеграмма)

Yeni evli bir çift (молодоженов одна пара) balayı seyahatine çıkmıştı (в свадебное путешествие отправилась; *balayı* — медовый месяц, *balayı seyahati* — «путешествие медового месяца»; *bal* — мед). Ne yazık ki delikanlının annesi (как жаль, что юноши мать), gelinine bir türlü ısınamamıştı (к невестке никак привязаться не смогла).

İki gün sonra (два дня спустя) genç kocanın imzasını taşıyan (молодого мужа подпись несущая) bir telgraf çıkageldi (телеграмма пришла):

— Harikulade bir seyahat (восхитительное путешествие). Delicesine mutluyum (до безумия счастлив я). Kaynana telgrafi kocasına uzatarak söylendi (свекровь

телеграмму мужу протягивая, пробормотала):

— Görüyor musun (видишь ли), oğlumuza şimdiden yalan söylemesini öğretmiş (сына нашего уже неправду говорить научила)!...

132— Telgraf

Yeni evli bir çift balayı seyahatine çıkmıştı. Ne yazık ki delikanlının annesi, gelinine bir türlü ısınamamıştı.

İki gün sonra genç kocanın imzasını taşıyan bir telgraf çıkageldi:

— Harikulade bir seyahat. Delicesine mutluyum. Kaynana telgrafi kocasına uzatarak söylendi:

— Görüyor musun, oğlumuza şimdiden yalan söylemesini öğretmiş!...

133— Verimli toprak (плодородная земля)

İki arkadaş konuşuyordu (два друга разговаривали):

— Buranın toprağı (местная земля) o kadar bereketlidir ki (настолько благодатная/плодородная, что), her neresine ne ekersek (в любое место что не посадим) bire otuz verir (к одному тридцать дает).

— Aman birader sus (Боже милостивый, братец, молчи) evvelki gün (позавчера) şuracığa (в этом месте) kaynanamı gömdük (тещу мою похоронили)...

133— Verimli toprak

İki arkadaş konuşuyordu:

— Buranın toprağı o kadar bereketlidir ki, her neresine ne ekersek bire otuz verir.

— Aman birader sus evvelki gün şuracığa kaynanamı gömdük...

134— Zehirli mantar (ядовитый гриб; *zehir* — яд)

Kadının biri (женщина одна) doktora gitti ve (к доктору пришла и):

— Ne olur (пожалуйста: «что будет») koçamın derdine bir çare bulun (мужа моего от горя одно средство найдите), dedi (сказала).

— Kocanızın şikayeti nedir hanımefendi (мужа вашего жалоба какая, ханымэфенди: «госпожа моя»)?

— Kendini zehirli mantar zannediyor (себя ядовитым грибом считает) ve durmadan (и постоянно) anneme (матери моей) "ye beni" diyor (съешь меня, — говорит).

134— Zehirli mantar

Kadının biri doktora gitti ve:

— Ne olur koçamın derdine bir çare bulun, dedi.

— Kocanızın şikayeti nedir hanımefendi?

— Kendini zehirli mantar zannediyor ve durmadan anneme "ye beni" diyor.

135— Her üçü de (все три тоже) ...

Avukat, müvekkillerinden birine telgraf çekti (адвокат из доверителей своих одному телеграмму отправил):

— Kayınvalideniz dün gece öldü (теща ваша вчера ночью умерла). Gömülmesini mi (погребением ли), mumyalanmasını mı (мумифицированием ли), yoksa yakılmasını mı sağlayalım (или же сжиганием удовлетворимся)?

Ertesi gün cevap geldi (на следующий день ответ пришел):

— Emin olmak isterim (уверен быть хочу). Her üçü de yapılsın (все три вместе сделаны будут пусть).

135— Her üçü de...

Avukat, müvekkillerinden birine telgraf çekti:

— Kayınvalideniz dün gece öldü. Gömülmesini mi, mumyalanmasını mı, yoksa yakılmasını mı sağlayalım?

Ertesi gün cevap geldi:

— Emin olmak isterim. Her üçü de yapılsın.

136— Şükran borcu (благодарственный долг)

Hayvanat bahçesindeki (в зоологическом саду) iki aslan konuşuyordu (два льва разговаривают):

— Şu adam neden sana her hafta et getiriyor (тот человек почему тебе каждую неделю мясо приносит)?

— Unuttun mu (забыл)? Geçen yıl bir gün kafesten kaçıp (в прошлом году в один день из клетки сбежав) kaynanasını yemiştin ya (тещу его съел ведь)...

136— Şükran borcu

Hayvanat bahçesindeki iki aslan konuşuyordu:

— Şu adam neden sana her hafta et getiriyor?

— Unuttun mu? Geçen yıl bir gün kafesten kaçıp kaynanasını yemiştin ya...

137— Kaynana dırılıtsı (свекрови брюзжание)

Kaynanasının dilinden çok çeken bir kadın (от свекрови языка много перенесшая женщина), arkadaşıyla dertleşiyordu (подруге жаловалась):

— Şu dünyada kaynana dırılıtsı çekmemiş bir kadın var mıdır acaba (на этом свете свекрови брюзжание не пережившая женщина есть ли, интересно)? diye sordu (говоря, спросила). Öteki cevap verdi (другая ответ дала):

— Tabii vardır şekerim (конечно есть, дорогая). Havva anamız (Ева, мать наша)...

137— Kaynana dırılıtsı

Kaynanasının dilinden çok çeken bir kadın, arkadaşıyla dertleşiyordu:

— Şu dünyada kaynana dırılıtsı çekmemiş bir kadın var mıdır acaba? diye sordu. Öteki cevap verdi:

— Tabii vardır şekerim. Havva anamız...

138— Cehennem (ад)

Bir kaç defa evlenip (несколько раз вышедшая замуж) boşanmış genç dul (разведенная молодая женщина; *dul* — вдовец, вдова; *разведенный*), bir evlilik

daha yapmıştı (еще раз вышла замуж: «одно замужество еще сделала»). Aradan iki, üç gün geçince (между тем два, три дня прошло только) annesine dert yandı (матери своей пожаловалась):

— Anne, yeni kocam çok acayip bir adam (мама, новый муж очень странный человек)... Ne Allah'a ne cennete, ne de cehenneme (ни в Бога, ни в рай, ни в ад)... Hiçbir şeye inanmıyor (ни во что не верит)... Ne yapacağım ben (что буду делать я)?

— Hiç canını sıkma kızım (совсем не переживай, дочка). Hele aradan 15-20 gün geçsin (пусть с того момента 15-20 дней пройдет), ondan sonrası kolay (этого после легко)... Ötesini bilmem ama (другого не знаю, но), kocanın, cehennemin ne olduğunu öğreneceğinden hiç şüphelen olmasın (то, что муж твой ад, что такое, узнает, вовсе сомнения твоего не будет пусть)...

138— Cehennem

Bir kaç defa evlenip boşanmış genç dul, bir evlilik daha yapmıştı. Aradan iki, üç gün geçince annesine dert yandı:

— Anne, yeni kocam çok acayip bir adam... Ne Allah'a ne cennete, ne de cehenneme... Hiçbir şeye inanmıyor... Ne yapacağım ben?

— Hiç canını sıkma kızım. Hele aradan 15-20 gün geçsin, ondan sonrası kolay... Ötesini bilmem ama, kocanın, cehennemin ne olduğunu öğreneceğinden hiç şüphelen olmasın...

139— Paslı dil (ржавый язык)

Yaşlı kadın doktora gitmişti (пожилая женщина к врачу пошла). Doktor muayene ettikten sonra (врач осмотрел после того как):

— Hanımefendi sizin diliniz paslı, dedi (ханымэфенди, ваш язык с налетом: «ржавый»; *paslı* — *ржавый, заржавевший; с налетом*). Yaşlı kadın cevap verdi (пожилая женщина ответ дала):

— İki gündür gelinimle kavga etmiyorum (два дня с невесткой не ссорюсь), acaba ondan mı paslandı doktor bey (интересно, от этого ли поржавел,

господин доктор)?

139— Pashı dil

Yaşlı kadın doktora gitmişti. Doktor muayene ettikten sonra:

— Hanımefendi sizin diliniz pashı, dedi. Yaşlı kadın cevap verdi:

— İki gündür gelinimle kavga etmiyorum, acaba ondan mı paslandı doktor bey?

140— Lekeler (пятна)

Adamın biri sabahleyin işyerine geç gitmişti (человек один с утра на рабочее место поздно пришел: «вошел»). Arkadaşları onu yüzü gözü kara lekeler içinde görünce sordular (приятели лицо его, глаза его в черных пятнах увидели только, спросили):

— Hayrola ne oldu böyle (Боже, что случилось такого; *háyrola — что такое?, что случилось?*)?

— Kaynanamı bu sabah trenle yolcu ettim (тещу этим утром на поезде отправил: «пассажиром сделал»). Uç aydır bindeydi de (три месяца сесть намеревалась, вот)...

— Peki ama o yüzündeki karalar, lekeler ne (ладно, но те на лице твоём чернота, пятна — что)?

— Kaynanam trene binince (теща моя в поезд села только), lokomotif sarılıp (ЛОКОМОТИВ ОБНЯВ) defalarca öptüm, ondandır (много раз поцеловал, от этого)...

140— Lekeler

Adamın biri sabahleyin işyerine geç gitmişti. Arkadaşları onu yüzü gözü kara lekeler içinde görünce sordular:

— Hayrola ne oldu böyle?

— Kaynanamı bu sabah trenle yolcu ettim. Uç aydır bindeydi de...

— Peki ama o yüzündeki karalar, lekeler ne?

— Kaynanam trene binince, lokomotif sarılıp defalarca öptüm, ondandır...

141— Annen görmesin (мать твоя не увидит пусть)

Alış-verişten dönen kadın (с покупок вернувшаяся женщина) sevinçle kocasına anlatıyordu (радостно мужу своему рассказывала):

— Bak kocacığım (посмотри, муженек), bugün aldığım sözlükte tam yirmi bin kelime var (сегодня мною купленном в словаре ровно двадцать тысяч слов есть)...

Kaynana dırdırından hayli bıkkın olan koca (с тещей от пребранок уставшим являющийся муж ее):

— Aman sus (Боже, молчи), sakın annene gösterme (смотри, матери не показывай), yoksa yandık demektir (иначе, пропали мы, значит)...

141— Annen görmesin

Alış-verişten dönen kadın sevinçle kocasına anlatıyordu:

— Bak kocacığım, bugün aldığım sözlükte tam yirmi bin kelime var...

Kaynana dırdırından hayli bıkkın olan koca:

— Aman sus, sakın annene gösterme, yoksa yandık demektir...

142— Dırdır (перебранка)

Adam arkadaşına dert yanıyordu (человек другу своему на горе жаловался; *yanmak — страдать, сокрушаться*):

— Karım ile iki haftadır konuşamıyorum (с женой две недели разговаривать не могу)...

— Hayrola (да неужели), kavga mı ettiniz (поссорились: «ссору ли сделали»)?

— Yok canım onun lâfını kesmek istemiyorum da (нет, дорогой, ее прерывать не хочу вот: *lâfını kesmek — прерывать: «слово чье-л. отрезать»*)...

142— Dırdır

Adam arkadaşına dert yanıyordu:

— Karım ile iki haftadır konuşamıyorum...

— Hayrola, kavga mı ettiniz?

— Yok canım onun lâfını kesmek istemiyorum da...

143— İyiliğini istermiş (добра желала)

Karı, koca kavga ediyorlardı (жена муж ссорились; *kavga* — *ссора*)... Ellerine kırılacak cinsten ne geçerse (в руки из бьющегося типа что попадет; *cins* — *род, вид, сорт*) birbirlerine fırlatıyorlar (друг в друга бросали), ağızlarına ne gelirse (на язык: «в рот» что придет) söylüyorlardı birbirlerine (говорили друг другу)... Bir ara, kadın kendini bir koltuğa atarak (в один момент женщина на кресло бросившись: «себя на кресло бросив»):

— Ah, rahmetli anacağım (ах, покойная матушка), ne ettim de seni dinlemedim (что сделала я, и тебя не послушала), diye ağlamaya başladı (говоря, плакать начала). "Bu adama varma kızım, başına dert olur" (за этого человека не иди, дочка, на голову твою несчастьем станет) diye az mı söylemişti (говоря, мало ли говорила)...

Bu sözü duyan adam da dövünmeye başladı (эту речь услышавший человек тоже убиваться начал):

— Ah, şu eşek kafam (ах, безмозглая: «ослиная» голова моя)... Rahmetli kadıncağız (покойная бедняжка), meğer benim iyiliğimi istermiş (оказывается, моего добра желала) de ben farkında değilmişim (а я не заметил: «в разнице не был»); *fark* — *разница, различие*)...

143— İyiliğini istermiş

Karı, koca kavga ediyorlardı... Ellerine kırılacak cinsten ne geçerse birbirlerine fırlatıyorlar, ağızlarına ne gelirse söylüyorlardı birbirlerine... Bir ara, kadın kendini bir koltuğa atarak:

— Ah, rahmetli anacağım, ne ettim de seni dinlemedim, diye ağlamaya başladı. "Bu adama varma kızım, başına dert olur" diye az mı söylemişti...

Bu sözü duyan adam da dövünmeye başladı:

— Ah, şu eşek kafam... Rahmetli kadıncağız, meğer benim iyiliğimi istermiş

de ben farkında değilmişim...

144— Eşeğe talip hepsi (на осла претендент каждый)

Hocanın çok inatçı, çok huysuz bir eşi vardı (у Ходжи очень упрямый, очень вздорный один осел был; *inat* — *упрямство, упорство*). Hayvan hiç durmadan (животное вовсе не останавливаясь) ve en beklenmedik zamanlarda (и в самое неожиданное время) sağına soluna çifteler atıyordu (направо налево брыкалось: «брыкания бросало»). Hocanın kaynanası da eşiğin huysuzluğunu bildiği halde (Ходжи теща же осла дурной нрав знала несмотря на то, что; *huysuzluk* — *дурной, скверный нрав; hu* — *характер, нрав, натура*), bir gün boş bulununca (однажды рассеянной будучи) öyle bir çifte yedi ki (такой удар получила, что: «такое лягание съела, что»), hemen oracıkta can verdi (сразу там душу отдала). Hocanın sevenleri çok olduğu için (Хожду любящих много было так как), cenazede epey bir kalabalık toplanmıştı (на похоронах порядочная толпа собралась). Ölü toprağa verildikten sonra (умершего земле предали после того как; *vermek* — *давать; verilme* — *быть/становиться отданным*), imam, Hoca'nın yanına sokularak (имам, к Ходже протиснувшись):

— Acın büyük (горе твое велико; *acı* — *горечь*), ama kaynananın bu kadar sevildiğini görmek de bir teselli Hoca, dedi (но то, что тещу твою настолько любят, видеть, тоже утешение, Ходжа, — сказал). Baksana köyün bütün erkekleri burada (посмотри-ка, деревни все мужчины здесь).

Hoca kıs kıs güldü (Ходжа ехидно рассмеялся; *kıs kıs* — *подражание хихиканью, хи-хи*):

— Sen de faka bastın desene (ты тоже в ловушку попал: «наступил», скажи-ка). Hepsi beni kandırıp (все меня обманув); eşiği satın almak ümidiyle geldiler (осла купить с надеждой пришли; *satın almak* — *покупать*).

144— Eşeğe talip hepsi

Hocanın çok inatçı, çok huysuz bir eşi vardı. Hayvan hiç durmadan ve en beklenmedik zamanlarda sağına soluna çifteler atıyordu. Hocanın kaynanası

da eşeğin huysuzluğunu bildiği halde, bir gün boş bulununca öyle bir çifte yedi ki, hemen oracıkta can verdi.

Hocanın sevenleri çok olduğu için, cenazede epey bir kalabalık toplanmıştı. Ölü toprağa verildikten sonra, imam, Hoca'nın yanına sokularak:

— Acın büyük, ama kaynananın bu kadar sevildiğini görmek de bir teselli Hoca, dedi. Baksana köyün bütün erkekleri burada.

Hoca kıs kıs güldü:

— Sen de faka bastın desene. Hepsi beni kandırıp; eşeği satın almak ümidiyle geldiler.

145— İyi niyet (доброе намерение)

Adamın kaynanası hastalanmış (человека теща заболела). Karısı "ille de doktor getir" diye (жена его: «Непременно же доктора приведи» — говоря), adamın başının etini yemiş (человека пилила; *başının etini yemek — докучать, изводить попреками, пилить: «головы мясо есть»*). Adam da çaresiz doktoru alıp gelmiş (человек же поневоле доктора взяв, пришел).

Doktor (врач):

— Hastanızın durumu çok ağır, demiş (больной вашей состояние очень тяжелое, — сказал). Adam hemen atılmış (человек сразу бросился):

— Gözünüzü seveyim doktor bey (умоляю вас, господин доктор; *gözünü seveyim — мой дорогой, любезный, умоляю тебя, пожалуйста!, ради Бога!, употребляется при настоятельной просьбе*) hiç çekinmeyin (совсем не стесняйтесь), hastayı tıpkı kendi kaynananızmış gibi (больную точь-в-точь свою тещу словно) tedavi edebilirsiniz (лечить можете; *tedavi — лечение*)!

145— İyi niyet

Adamın kaynanası hastalanmış. Karısı "ille de doktor getir" diye adamın başının etini yemiş. Adam da çaresiz doktoru alıp gelmiş.

Doktor:

— Hastanızın durumu çok ağır, demiş. Adam hemen atılmış:

— Gözünüzü seveyim doktor bey, hiç çekinmeyin, hastayı tıpkı kendi kaynananızmış gibi tedavi edebilirsiniz!

TARİHİ — POLİTİK FIKRALAR ИСТОРИКО-ПОЛИТИЧЕСКИЕ АНЕКДОТЫ

146— Bir erkek öpücüğü (мужской поцелуй)

Arap şairlerinden Mugir (из арабских поэтов Мугир), güzel bir kızla (на красивой девушке) evlenmek istiyordu (жениться хотел). Yakın arkadaşı Haris (близкий друг его Харис), o kızı (ту девушку) bir erkek (один мужчина) öperken (целовал в то время как) gördüğünü (то, что видел он) yemin ederek (клянясь) söyleyince (сказал только) evlenmekten vazgeçti (от женитьбы отказался).

Ama epey bir zaman sonra (но долгое время спустя) aynı kızı Haris'le evlenmiş gördü (ту же девушку за Хариса вышедшей увидел) ve tepesi attı (и в ярость пришел: «вершину бросил»):

— Sen yalan söylemekten utanmıyor musun (ты ложь говорить на стыдишься разве)? Ve başkasının öpücük artığını (и другого человека поцелуя остаток) karın olarak kabulleniyorsun (жены в качестве принимаешь)?

Haris, kendinden emin cevap verdi (Харис в себе уверенный ответ дал)

— Ben ne yalancıyım (я и не лжец), ne de başkasının öptüğü kızı aldım (и не другим целованную девушку взял). Yalnız (только) babası tarafından (отцом = с отца стороны) alınandan öpülürken (в лоб поцелована была она когда) gördüğüm kızı aldım (увиденную девушку взял).

146— Bir erkek öpücüğü

Arap şairlerinden Mugir, güzel bir kızla evlenmek istiyordu. Yakın arkadaşı Haris, o kızı bir erkek öperken gördüğünü yemin ederek söyleyince

evlenmekten vazgeçti.

Ama epey bir zaman sonra aynı kızı Haris'le evlenmiş gördü ve tepesi attı:

— **Sen yalan söylemekten utanmıyor musun? Ve başkasının öpücük artığını karın olarak kabulleniyorsun?**

Haris, kendinden emin cevap verdi:

— **Ben ne yalancıyım, ne de başkasının öptüğü kızı aldım. Yalnız babası tarafından alınından öpülürken gördüğüm kızı aldım.**

147— Doğrusu bu (правда это)

İmam Ebû Yusuftan (у имама Эбу Юсуфа), birisi (некто), öğrenmek istediği bir şeyi sorar (узнать желаемую им одну вещь спрашивает). O da (он же):

— Bilmiyorum (не знаю)... der (говорит). Adam (человек):

— Mademki bilmiyorsun (раз не знаешь), öyleyse (так если) ne diye (чего ради) devlet hazinesinden (из государственной казны) boşuna aylık alıyorsun (впустую зарплату получаешь)? Deyince (сказал только), İmam Ebu Yusuf şu cevabı verdi (имам Эбу Юсуф этот ответ дал):

— Ben, bildiklerim için para alıyorum (я за то, что знаю, деньги получаю). Bilmediklerim için alsaydım (за то, что не знаю, получал бы если), hazinede para kalmazdı (в казне денег не осталось бы).

147— Doğrusu bu

İmam Ebû Yusuftan, birisi, öğrenmek istediği bir şeyi sorar. O da:

— **Bilmiyorum ... der. Adam:**

— **Mademki bilmiyorsun, öyleyse ne diye devlet hazinesinden boşuna aylık alıyorsun? deyince, İmam Ebu Yusuf şu cevabı verdi:**

— **Ben, bildiklerim için para alıyorum. Bilmediklerim için alsaydım, hazinede para kalmazdı.**

148— Akıllı köylü (умный крестьянин)

Yıldırım Bayezid köyleri dolaşıyordu (Йылдырым Баезид деревни объезжал). Bir

gün bir köyün birinde (однажды в деревне одной) çok yaşlı bir köylüye rastladı (очень старого крестьянина встретил). Bu köylü, bahçesine küçük küçük fidanlar dikiyordu (этот крестьянин в саду маленькие-маленькие саженцы сажал). Yıldırım Bayezid yaşlı köylüye yaklaşır (Йылдырым Баезид к пожилому крестьянину приблизившись) şaka yollu sordu (шутки в виде спросил):

— Baba, bu fidanlar ne zaman büyüyüp de meyve verecek (отец, эти саженцы когда вырастут и плоды дадут)? Bu meyvelerden yemek sana nasip olacak mı dersin (этих плодов поешь тебе посчастливится ли, скажешь; *nasip* — доля, участь, судьба; *nasip olmak* — выпасть на долю, посчастливиться)?

Köylü (крестьянин):

— Hiç sanmıyorum, dedi (вовсе не считаю, — сказал).

— Öyle ise niye kendini yorup ekiyorsun (раз так, почему себя утруждая, сажаешь)?

— Biz atalarımızın diktiği ağaçların yemişlerinden yemiyor muzuz (мы отцами нашими посаженных деревьев плоды не едим разве)? Oğullarımız, torunlarımız da bizim diktiklerimizin yemişini yesinler (сыны наши, внуки тоже нами посаженных деревьев плоды едят пусть)...

Bu cevap padişahın çok hoşuna gitti (этот ответ падишаху очень понравился; *hoş* — доставляющий удовольствие, приятный; *hoşuna gitmek* — нравиться, быть по вкусу):

— Aferin, dedi (молодец, — сказал).

O zamanlar padişah kime "aferin" derse (в те времена падишах кому «молодец» скажет если) bin altın vermek onun şanıydı (тысячу золотых дать приличествовало; *şan* — слава, известность; почёт, уважение). Padişahın yanındakiler köylüye bin altını verdi (с падишахом рядом находящиеся крестьянину тысячу золотых дали).

Köylü (крестьянин):

— Bak sultanım (посмотри, султан мой), gördünüz mü (вы увидели ли), bizim fidanlar şimdiden meyve verdi (наши саженцы уже плоды дали; *şimdiden* — с

этого момента, отныне).

Bu cevap Yıldırım'ın daha da hoşuna gitti (этот ответ Йылдырыму еще больше понравился). Köylünün sırtını sıvazladı ve (крестьянина спину погладил):

— Aferin baba, aferin! Dedi (молодец, отец, молодец! — сказал).

Köylü bu söz üzerine (крестьянин этой речи вследствие) bin altın daha haketti (тысячу золотых еще заслужил) ve Allah'a dua etti (и Богу помолился; *dua* — молитва).

148— Akıllı köylü

Yıldırım Bayezid köyleri dolaşıyordu. Bir gün bir köyün birinde çok yaşlı bir köylüye rastladı. Bu köylü, bahçesine küçük küçük fidanlar dikiyordu.

Yıldırım Bayezid yaşlı köylüye yaklaşıp şaka yollu sordu:

— Baba, bu fidanlar ne zaman büyüüp de meyve verecek? Bu meyvelerden yemek sana nasip olacak mı dersin?

Köylü:

— Hiç sanmıyorum, dedi.

— Öyle ise niye kendini yorup ekiyorsun?

— Biz atalarımızın diktiği ağaçların yemişlerinden yemiyor muyuz?

Oğullarımız, torunlarımız da bizim diktiklerimizin yemişini yesinler...

Bu cevap padişahın çok hoşuna gitti:

— Aferin, dedi.

O zamanlar padişah kime "aferin" derse bin altın vermek onun şanıydı.

Padişahın yanındakiler köylüye bin altını verdi.

Köylü:

— Bak sultanım, gördünüz mü, bizim fidanlar şimdiden meyve verdi.

Bu cevap Yıldırım'ın daha da hoşuna gitti. Köylünün sırtını sıvazladı ve:

— Aferin baba, aferin! dedi.

Köylü bu söz üzerine bin altın daha haketti ve Allah'a dua etti.

149— Evliya gelse (святой придет если)...

Sultan İbrahim hastalanmış (султан Ибрагим заболел), ölürse (умрет если), henüz erkek evladı da olmadığı için (все еще сына-ребенка тоже не было так как) Osmanlı hanedanı varissiz kalacak (османская династия без наследника останется)... Saray erkânının aklına Cinci Hoca gelmiş (дворцовым высшим чинам на ум Джинджи Ходжа пришел; *cinci* — заклинатель, маг, колдун), "nefesi kuvvetlidir, okusun" diye alıp getirmişler (заговор его силен, почитает пусть, — говоря, взяв, привели).

Saraya gelen Cinci Hoca (во дворец пришедший Джинджи Ходжа) etraftaki herbiri birbirinden entrikacı vüzera, vükela, ümera... topluluğunu görünce (вокруг каждый другого склочнее везирей, министров, эмиров общество увидел только; *entrika* — интрига):

— Burada o kadar cin var ki (здесь столько джиннов есть, что), evliya gelse çarpılır, demiş (святой придет если, его перекосит, — сказал).

149— Evliya gelse...

Sultan İbrahim hastalanmış, ölürse, henüz erkek evladı da olmadığı için Osmanlı hanedanı varissiz kalacak... Saray erkânının aklına Cinci Hoca gelmiş, "nefesi kuvvetlidir, okusun" diye alıp getirmişler.

Saraya gelen Cinci Hoca etraftaki herbiri birbirinden entrikacı vüzera, vükela, ümera... topluluğunu görünce:

— Burada o kadar cin var ki, evliya gelse çarpılır, demiş.

150— Boynuzlar (рога)

Şair Haşmet (поэт Хашмет), kurbanlık koyun almak için (жертвенного барана купить чтобы) Beyazıt alanında gezerken (по Беязыта пространству гулял когда) Şair Fitnat Hanıma rastlar (поэтессу Фытнат ханым встречает):

— Burada ne işiniz var hanımefendi (здесь какое дело ваше есть, ханымэфенди: «госпожа»)?

— Kurbanlık koyun alacağım efendim (жертвенного барана куплю, эфенди: «господин мой»).

— Ne gerek var (какая необходимость есть), ben kulunuz kurban olurum (я, раб ваш, жертвенным животным стану; *kurban* — жертвенное животное, жертва).

— Bilirsiniz ki (знаете, что) boynuzsuz kurban makbul değildir (безрогое жертвенное животное неприемлемо; *makbul* — приемлемый, допустимый). Sizin boynuzlarınız yok (у вас рогов нет).

Haşmet (Хашмет), beklediği cevabı alamamanın hırçınlığıyla (ожидаемого ответа получить не сумев с раздражением):

— Aman efendim (Боже милостивый, эфенди: «госпожа моя»), der (говорит), konağınızda (в особняке вашем) yarına kadar (до завтрашнего дня вплоть) kalsam (останусь если) çatal çatal (ветвистые ветвистые) boynuzlarım çıkar (рога мои появятся)!

150— Boynuzlar

Şair Haşmet, kurbanlık koyun almak için Beyazıt alanında gezerken Şair Fitnat Hanıma rastlar:

— Burada ne işiniz var hanımefendi?

— Kurbanlık koyun alacağım efendim.

— Ne gerek var, ben kulunuz kurban olurum.

— Bilirsiniz ki boynuzsuz kurban makbul değildir. Sizin boynuzlarınız yok.

Haşmet, beklediği cevabı alamamanın hırçınlığıyla:

— Aman efendim, der, konağınızda yarına kadar kalsam çatal çatal boynuzlarım çıkar!

151— Ahmaklar listesi (глупцов список)

Meşhur şair Haşmet'in bir defteri vardı (у известного поэта Хашмета книга была). Ahmak olduğunu anladığı adamların ismini o deftere yazardı (людей имена, про которых он понимал, что они дураки, в ту книгу записывал). Bir gün Koca Ragıp Paşa (в один день Коджа Рагип паша), Haşmet'i çağırarak (Хашмета позвав):

— Senin şu ahmaklar defterinde (в твоей той глупцов книге) benim de ismim var mı (мое тоже имя есть ли)? diye sordu (говоря, спросил).

— Evet paşam (да, паша мой).

— Neden (почему)?

— Evvelki gün birine borç verdiniz (позавчерашний день кому-то в долг дали) de ondan (вот поэтому)...

— Peki ya herif getirir borcunu (хорошо, а тип принесет долг свой) öderse (заплатит если)...

— Paşam (паша мой) o zaman sizin isminizi siler (тогда ваше имя сотру) onunkini yazarım (его напишу).

151— Ahmaklar listesi

Meşhur şair Haşmet'in bir defteri vardı. Ahmak olduğunu anladığı adamların ismini o deftere yazardı. Bir gün Koca Ragıp Paşa, Haşmet'i çağırarak:

— **Senin şu ahmaklar defterinde benim de ismim var mı? diye sordu.**

— **Evet paşam.**

— **Neden?**

— **Evvelki gün birine borç verdiniz de ondan...**

— **Peki ya herif getirir borcunu öderse...**

— **Paşam o zaman sizin isminizi siler onunkini yazarım.**

152— Ne işi var (что за дело есть)?

Öküz Mehmet Paşa (Окюз Мехмет паша; *öküz* — *бык*), Halep Valisi olduğu sıralar (Халепа = Алеппо губернатором являлся когда) kent dışında (города за пределами) serin bir yere (в прохладное место) içki sofrasını kurdurmuş (с напитками стол установить приказал). Kentin ileri gelenleriyle (городских ответственных работников и) yüksek rütbeli memurları da çağırması (высшего ранга служащих тоже позвал)...

Yenilip içilirken (кушали, пили когда), önlerinden bir eşek sürüsüyle (перед ними с ослов стадом) bir öküz geçmiş (один бык прошел). Haleplilerden biri

(халепцев один из), öküzü görünce (быка увидев), paşanın lakabını anımsamış (паши прозвище припомнил) ve kendini tutamayıp (и себя не сдержав), gülmeye başlamış (смеяться начал).

Paşanın musahibi (пашу сопровождающий), adama kızmış (на человека рассердился):

— Ne gülüyorsun be adam (что смеешься, эй ты, человек)! Paşa (паша):

— Nasıl gülmessin (как не смеяться ему), demiş (сказал). "Bu kadar eşeğin arasında (стольких ослов среди) bir öküzün ne işi var" (у быка что за дело есть) diye düşünmüştür (сказав, подумал он)!

152— Ne işi var?

Öküz Mehmet Paşa, Halep Valisi olduğu sıralar kent dışında serin bir yere içki sofrasını kurdurmuş. Kentin ileri gelenleriyle yüksek rütbeli memurları da çağırmış...

Yenilip içilirken, önlerinden bir eşek sürüsüyle bir öküz geçmiş. Haleplilerden biri, öküzü görünce, paşanın lakabını anımsamış ve kendini tutamayıp, gülmeye başlamış.

Paşanın musahibi, adama kızmış:

— Ne gülüyorsun be adam! Paşa:

— Nasıl gülmessin, demiş. "Bu kadar eşeğin arasında bir öküzün ne işi var" diye düşünmüştür!

153— İt yesin (собака ест пусть), kuş yesin (птица ест пусть)...

Zatî'nin babadan kalma bir bağı varmış (у Зати от отца оставшийся виноградник был), üzümünün her tanesi (винограда каждая штука) bir şişe şeker şerbetine benzer (бутылю сладкого щербета подобна)!

İt İskender ve Kuş Kasım adlarında (Ит Искендер и Куш Касым с именами; *it* — собака, *kuş* — птица; *здесь: клички*) iki tanıdığıнын yolları bu bağa düşmüş (двух приятелей пути в этот сад привели: «упали»). Bol bol üzüm yemişler (вдоволь винограда поели). Sonra Zatîye gelip (потом к Зати придя):

— Helal et (прости), demişler (сказали). Zatî cevap vermiş (Зати ответ дал):
— Helalliğim istemek gerekmez (прощения моего просить не нужно). Babam (отец мой), diktiği vakit (в установленное время) "it yesin (собака ест пусть), kuş yesin (птица ест пусть) " demiştir (сказал)!

153— İt yesin, kuş yesin...

Zatî'nin babadan kalma bir bağı varmış, üzümünün her tanesi bir şişe şeker şerbetine benzer!

İt İskender ve Kuş Kasım adlarında iki tanıdığıının yolları bu bağa düşmüş.
Bol bol üzüm yemişler. Sonra Zatîye gelip:

— Helal et, demişler. Zatî cevap vermiş:

— Helalliğim istemek gerekmez. Babam, diktiği vakit "it yesin, kuş yesin" demiştir!

154— Eşkiya temizliği (от разбойников чистка)

Sultan İkinci Mahmud'un Yeniçeri Ocağını (султана второго Махмуда янычарский корпус) kaldırmaya çalıştığı devirde (упразднить пытались когда) Hüseyin Ağa Yeniçeri Ağası olmuştu (Хюсейн ага янычарским агой стал). Hüseyin Ağa kısa sürede (Хюсейн ага за короткий срок) İstanbul'u eşkiyadan temizlemişti (Стамбул от разбойников очистил; *temiz — чистый*). Bir gün selamlık resminde (в один день селямлыка на церемонии; *selamlık — церемония следования султана в мечеть по пятницам*) Sultan II. Mahmud kendisine sormuş (султан второй Махмуд его спросил):

— Hüseyin Ağa (Хюсейн ага), eşkiyadan hâlâ kalan var mı (из разбойников еще оставшиеся есть ли)?

— Efendim (эфенди: «господин мой»), devletlum sayesinde (могуществу моему благодаря; *devletlu —могущественный, почтеннейший (титул визиря и высших военных чинов)*) bir tanesi bile kalmamış (одного даже не осталось), hepsi gereken cezaya çarptırılmıştır (все необходимым наказаниям подвергнуты были). Huzurunuzdakilerden başka (присутствующих кроме) geriye kimse

kalmamıştır (позади никто не остался).

154— Eşkiya temizliği

Sultan İkinci Mahmud'un Yeniçeri Ocağını kaldırmaya çalıştığı devirde Hüseyin Ağa Yeniçeri Ağası olmuştu. Hüseyin Ağa kısa sürede İstanbul'u eşkiyadan temizlemişti. Bir gün selamlık resminde Sultan II. Mahmud kendisine sormuş:

— Hüseyin Ağa, eşkiyadan hâlâ kalan var mı?

— Efendim, devletlum sayesinde bir tanesi bile kalmamış, hepsi gereken cezaya çarptırılmıştır. Huzurunuzdakilerden başka geriye kimse kalmamıştır.

155— Haline şükret (за положение свое благодари Аллаха).

Cüce Raif Bey (карлик Раиф бей), Şair Eşrefe durumundan yakınıyordu (поэту Эшрефу на свое положение жалуется):

— Ne sen sor (и ты не спрашивай), ne ben söyleyim (и я не скажу)... Gırtlığıma kadar borç içindeyim (по горло в долгах весь: «долгов внутри»).

Şair Eşref (поэт Эшреф):

— Haline şükret (за положение свое благодари Аллаха; *şükretmek* — *благодарить Аллаха*), dedi (сказал). Ya ben ne yaraуım (а мне что делать)? Ben senden üç misli uzunum (я тебя в три раза выше)!

155— Haline şükret.

Cüce Raif Bey, Şair Eşrefe durumundan yakınıyordu:

— Ne sen sor, ne ben söyleyim... Gırtlığıma kadar borç içindeyim.

Şair Eşref:

— Haline şükret, dedi. Ya ben ne yaraуım? Ben senden üç misli uzunum!

156— Daha kötüsü (еще хуже)

Süleyman Nazifin bir yazısı (Сулеймана Назыфа статью), İleri gazetesinde (в передовой газете) yanlışlıkla Florinalı Nazım imzasıyla yayımlanmıştı (по

ошибке флоринийца Назыма под подписью напечатали). Celal Nuri (Джелал Нури), Süleyman Nazif'e takılmak istedi (над Сулейманом Назыфом понасмеяться захотел):

— Geçmiş olsun üstad (в прошлом будет пусть, мастер). Başınıza bir kaza gelmiş (с вами беда приключилась: «к голове вашей беда пришла»).

— Allah beterinden saklasın (Аллах от худшего уберезет пусть), deyiniz (говорите). Ucuz kurtulduk (легко отделались: «дешево спаслись»)...

— Bundan beter ne olabilir ki (этого хуже что быть может то), üstadım (мастер мой)?

— Olur, olur (может, может)... Ya onun yazısı altına (а под его статьей) benim imzamı koysalardı (мою подпись поставили если бы)?

156— Daha kötüsü

Süleyman Nazif'in bir yazısı, İleri gazetesinde yanlışlıkla Florinalı Nazım imzasıyla yayımlanmıştı. Celal Nuri, Süleyman Nazif'e takılmak istedi:

— Geçmiş olsun üstad. Başınıza bir kaza gelmiş.

— Allah beterinden saklasın, deyiniz. Ucuz kurtulduk...

— Bundan beter ne olabilir ki, üstadım?

— Olur, olur... Ya onun yazısı altına benim imzamı koysalardı?

157— Odun (дрова)

Ercüment Ekrem Talu'nun (у Эрджумента Экрема Талу) belediye başkanı ile arası açılmıştı (с муниципалитета главой отношения испортились; *arasi açılmak* — *испортить отношения, поссориться*), o günlerde de (в те дни же) gazetelerde (в газете) odun alım ihaleleri ile ilgili (дров закупкой поручений касающиеся) ilanlar çıkıyormuş (объявления выходили)... Şu resmî daireye (тому официальному учреждению) işte şu kadar odun ihale ile (вот столько дров с поручением) alınacaktır (взять нужно будет) gibisinden (из подобных)... Ercüment Ekrem Talu (Эрджумент Экрем Талу), yazısının dibine (под статьей) küçük bir ilan koymuş (маленькое объявление поместил):

"10 ton odun (десять тон дров) açık eksiltmeyle (на аукционе с понижением цены; *açık eksiltme* — аукцион с понижением цены) satın alınacaktır (куплены будут). Açık eksiltmeye katılmak isteyenler (в аукционе с понижением цены участвовать желающие), alınacak odunun örneğini (покупаемых дров образец) Belediye Başkanlığı makamında görebilirler (у муниципалитета главного учреждения увидеть смогут)..."

157— Odun

Ercüment Ekrem Talu'nun belediye başkanı ile arası açılmıştı, o günlerde de gazetelerde odun alım ihaleleri ile ilgili ilanlar çıkıyormuş... Şu resmî daireye işte şu kadar odun ihale ile alınacaktır gibisinden...

Ercüment Ekrem Talu, yazısının dibine küçük bir ilan koymuş:

"10 ton odun açık eksiltmeyle satın alınacaktır. Açık eksiltmeye katılmak isteyenler, alınacak odunun örneğini Belediye Başkanlığı makamında görebilirler..."

158— Politika (политика)

Küçük oğlu (маленький сын), milletvekili babasına sordu (депутата отца спросил):

— Baba (папа), sizin partiden biri çıkıp da (из вашей партии кто-то вышел и), öbür partiye giderse (в другую партию пойдет если), ne olur (что будет)?

— Hain olur oğlum (изменником будет, сын мой)!

— Pekî (ладно), ya başka partiden (а из другой партии) biri sizin partiye girerse (кто-то в вашу партию войдет если)?

— O mu (тот ли)? O da doğru yolu bulan insan olur (а тот правильный путь нашедшим человеком будет)...

158— Politika

Küçük oğlu, milletvekili babasına sordu:

— Baba, sizin partiden biri çıkıp da, öbür partiye giderse, ne olur?

— Hain olur oğlum!

— Peki, ya başka partiden biri sizin partiye girerse?

— O mu? O da doğru yolu bulan insan olur...

159— Üçüncü oy (третий голос)

Adamın biri (человек один) belediye seçiminde (в муниципалитет на выборы) başkanlığa adaylığını (на должность председателя кандидатуру свою; *başkanlık* — *должность председателя, başkan* — *председатель*) koymaya karar vermişti (выдвинуть: «положить» решение принял). Karısı küplere bindi (жена его сильно рассердилась: «в бутылку полезла»; *küp* — *большой глиняный кувшин с узким горлышком*).

— Çıldırın mı sen? diye bağırdı (рехнулся ли ты, — говоря, кричала). Sana kim oy verir ki (тебе голос кто даст-то)? Tabii kendinden ve benden başka (конечно, тебя самого и меня кроме)...

Koca gülümsedi (муж улыбнулся):

— Sen sabret de gör, dedi (ты потерпи и увидишь, — сказал).

Seçimler yapıldı (выборы прошли: «сделаны были»), sandıklar açıldı (ящики вскрыли), oylar sayıldı (голоса подсчитали)... Ve bizim adayın tam üç oy aldığı belli olunca (и то, что наш кандидат три голоса получил, известно стало только), karısı feryadı bastı (жена его крик подняла):

— Hain (изменник)... Ben senin hayatında bir başka kadın olduğunu biliyordum zaten (я в твоей жизни другой женищины наличие знала и без того).

159— Üçüncü oy

Adamın biri belediye seçiminde başkanlığa adaylığını koymaya karar vermişti. Karısı küplere bindi.

— Çıldırın mı sen? diye bağırdı. Sana kim oy verir ki? Tabii kendinden ve benden başka...

Koca gülümsedi:

— Sen sabret de gör, dedi.

Seçimler yapıldı, sandıklar açıldı, oylar sayıldı... Ve bizim adayın tam üç oy aldığı belli olunca, karısı feryadı bastı:

— Hain ... Ben senin hayatında bir başka kadın olduğunu biliyordum zaten.

160— Kıçımı yere vurdum (задом о землю ударился)

Adamın biri yolda giderken düşmüş (человек один по дороге шел когда, упал), arkadan gelen biri (следом шедший один) yardıma koşmuş, kaldırmış (на помощь побежал, поднял). Yere düşen adam teşekkür etmiş (на землю упавший человек поблагодарил):

— Bu iyiliğimize (за эту доброту вашу), yardımınıza nasıl karşılık verebilirim (за помощь вашу как отплатить могу: «какой ответ дать могу»)? Tesadüf ya yardıma koşan adam politikacıymış (случайность, но на помощь прибежавший человек политиком оказался):

— İlk seçimlerde oyunuzu bizim partiye vererek, demiş (на первых выборах голос нашей партии отдав, — сказал). Düşen adam birden itiraz etmiş (упавший человек внезапно возразил; *itiraz — возражение, протест*):

— Beyefendi dikkat edin (бейэфенди, внимание обратите), ben düşünce (я упал когда) kıçımı yere vurdum, başımı değil (задом о землю ударился, а не головой: «зад мой о землю ударил, не голову»)...

160— Kıçımı yere vurdum

Adamın biri yolda giderken düşmüş, arkadan gelen biri yardıma koşmuş, kaldırmış. Yere düşen adam teşekkür etmiş:

— Bu iyiliğimize, yardımınıza nasıl karşılık verebilirim? Tesadüf ya yardıma koşan adam politikacıymış:

— İlk seçimlerde oyunuzu bizim partiye vererek, demiş. Düşen adam birden itiraz etmiş:

— Beyefendi dikkat edin, ben düşünce kıçımı yere vurdum, başımı değil...

161— Tercih (предпочтение)

Erdal İnönü ölmüş (Эрдал Инёню умер). Cehenneme gitmiş (в ад отправился). Zebaniler sormuşlar (ангелы спросили; *zebanî — ангел, ввергающий грешников в ад*):

— Özal'ın cehennemine mi (к Озалу в ад ли), Demirel'in cehennemine mi gitmek istersin (к Демирэлю в ад ли отправиться хочешь)?

İnönü sormuş (Инёню спросил):

— Özal'ın cehennemi nasıl (Озала ад каков)?

— Üzerinde çivili bir uzun tahta var (на нем с гвоздями длинная доска есть). Yatırıyorlar (укладывают), elektrik veriyorlar (электричество включают: «дают»), üstünden de buldozer geçiyor (сверху же бульдозер проходит).

İnönü, Demirel'in cehennemini tercih etmiş (Инёню Демиреля ад предпочел) ve demiş ki (и сказал, что):

— Demirel'in cehenneminde tahta olmaz (у Демиреля в аду доски не найдется: «не будет»). Tahta olsa (доска будет если), çivi bulunmaz (гвоздей не найдется). İki de olsa (оба будут если) elektrikler kesilir (электричество отключат: «отрежут»). Elektrikler kesilmezse (электричество не отключат если) bu sefer de benzin, mazot bulunmaz (на этот раз и бензин, мазут не найдется), buldozer çalışmaz (бульдозер работать не будет).

161— Tercih

Erdal İnönü ölmüş. Cehenneme gitmiş. Zebaniler sormuşlar:

— **Özal'ın cehennemine mi, Demirel'in cehennemine mi gitmek istersin?**

İnönü sormuş:

— **Özal'ın cehennemi nasıl?**

— **Üzerinde çivili bir uzun tahta var. Yatırıyorlar, elektrik veriyorlar, üstünden de buldozer geçiyor.**

İnönü, Demirel'in cehennemini tercih etmiş ve demiş ki:

— **Demirel'in cehenneminde tahta olmaz. Tahta olsa, çivi bulunmaz. İki de olsa elektrikler kesilir. Elektrikler kesilmezse bu sefer de benzin, mazot bulunmaz, buldozer çalışmaz.**

162— Deli değil (не сумасшедший)

Her zamanki zam fırtınalarının birinden sonra (одной из постоянных надбавочных бурь после = после очередного скачка цен; *zam* — надбавка, прибавка; *fiyatlara zam yapıldı* — цены повышены), Devlet Başkanı, yanına Başbakanım alıp akıl hastanesine gitmiş (президент с собой вице-премьера взяв, в психиатрическую больницу поехал).

Hastaneye girmişler (в больницу пришли)...

Delilerin olduğu koğuşları dolaşırken (сумасшедшие где были, палаты обходя) korkunç bir alkış patlamış (страшные аплодисменты раздались: «взорвались»).

Herkes Devlet Başkanı'nı ve Başbakan'ı çılgınca alkışlıyormuş (все президенту и вице-премьеру бешено аплодировали).

Sadece bir kişi, hiç kımıldamadan durup onları izliyormuş (только один человек совсем не шевелясь стоял, за ними наблюдал).

Devlet Başkanı adamın önünden geçerken, durmuş (президент человеком перед проходя, остановился).

— Dikkat ettim, bir tek sen beni alkışlamadın. Niçin? diye sormuş (я заметил, только ты мне не аплодировал. Почему? — говоря, спросил).

Adam (человек):

— Efendim, ben deli değilim, gardiyanım (эфенди, я не сумасшедший, я надзиратель).

162— Deli değil

Her zamanki zam fırtınalarının birinden sonra, Devlet Başkanı, yanına Başbakanım alıp akıl hastanesine gitmiş.

Hastaneye girmişler...

Delilerin olduğu koğuşları dolaşırken korkunç bir alkış patlamış. Herkes Devlet Başkanı'nı ve Başbakan'ı çılgınca alkışlıyormuş.

Sadece bir kişi, hiç kımıldamadan durup onları izliyormuş.

Devlet Başkanı adamın önünden geçerken, durmuş.

— **Dikkat ettim, bir tek sen beni alkışlamadın. Niçin? diye sormuş.**

Adam:

— **Efendim, ben deli değilim, gardiyanım.**

163— Değişim (перемена)

İki arkadaş lise çağlarında birbirlerine söz vermişler (два друга в лицейские годы друг другу слово дали): "İleride kim önemli bir kişi olursa (в будущем кто важным человеком станет если), diğeri ona gidecek (другой к нему пойдет), özel kalem müdürüne "O benim!" yazılı bir kart yollayacak (специальному канцелярскому начальнику «это я!» подписанную карточку отправит).

Aradan yıllar geçmiş (с тех пор годы прошли), birisi devlet memuru olmuş (один государственным служащим стал), diğeri ise politikaya atılmış (другой же в политику бросился).

Politikaya atılan, bir gün başbakan da olmuş (в политику бросившийся однажды премьер-министром стал). Memur olan hemen başbakanlığa gitmiş (служащим являющийся сразу в министерство пошел) ve özel kalem müdürüne üzerinde "O benim" yazılı kartı uzatmış (специальному канцелярскому начальнику «это я!» подписанную карточку протянул) ve başbakanın odasına yollamış (и премьер-министру в кабинет отправил).

Başbakan da içerden bir başka kartla cevap göndermiş (премьер-министр же изнутри другой карточкой ответ отправил):

— "O, ben değilim! (это не я)"

163— Değişim

İki arkadaş lise çağlarında birbirlerine söz vermişler: "İleride kim önemli bir kişi olursa, diğeri ona gidecek, özel kalem müdürüne "O benim!" yazılı bir kart yollayacak.

Aradan yıllar geçmiş, birisi devlet memuru olmuş, diğeri ise politikaya atılmış. Politikaya atılan, bir gün başbakan da olmuş. Memur olan hemen başbakanlığa gitmiş ve özel kalem müdürüne üzerinde "O benim" yazılı kartı

uzatmış ve başbakanın odasına yollamış.

Başbakan da içerden bir başka kartla cevap göndermiş:

— "O, ben değilim!"

164— Kemer sıkma (ремень подтянуть)

Politikacılardan biri, meyhaneye gitmiş (из политиков один в питейный дом пошел). Barda içki içen bir adamın yanına oturmuş (в баре к выпивающему человеку подсел: «к человека стороне сел»). Navadan sudan konuşmaya başlamışlar (о том, о сем: «о погоде, о воде» разговаривать начали). Bir süre sonra politikacı (некоторое время спустя политик):

— Gördüğüm kadarıyla iyi içki içiyorsun, demiş (вижу насколько, хорошенько выпиваешь, — сказал). Sık sık içer misin böyle (часто пьешь ли так)?

— Evet, demiş adam (да, — сказал человек). Her gün içiyorum (каждый день пью).

— Peki günde ne kadar kazanıyorsun (хорошо, в день сколько зарабатываешь)?

—200-300 bin lira (200-300 тысяч лир)...

— Peki, demiş politikacı (хорошо, сказал политик), kemerleri biraz sıkalım diye ücretleri azaltıp (ремни немного подтянуть нам чтобы, зарплаты уменьшив) koşulları ağırlaştırırsak (условия утяжелим если), ne kadar kazanabilirsin (сколько можешь заработать)?

— 500—600 bin lira (500-600 тысяч лир)...

— Peki, daha sıkarsak (хорошо, еще подтянем если)...

— 800—900 bin lira (800-900 тысяч лир)... Politikacı iyice şaşırmişti (политик хорошенько удивился):

— Bu ne biçim iş (это что за работа)? Ya sonuna kadar sıkarsak (а до конца затынем если)?

— O zaman 1 milyona para demem (тогда 1 миллион деньгами не назову)...

— Yahu, der politikacı (послушай, говорит политик). Sen ne iş yapıyorsun ki (ты чем занимаешься, что), ücretleri kıstıkça (зарплаты уменьшаются по мере того как) gelirin artıyor (доход твой растет)?

— Mezarcıyım, efendim (я могильщик, эфенди; *mezar* — могила).

164— Kemer sıkma

Politikacılardan biri, meyhaneye gitmiş. Barda içki içen bir adamın yanına oturmuş. Havadan sudan konuşmaya başlamışlar. Bir süre sonra politikacı:

— Gördüğüm kadarıyla iyi içki içiyorsun, demiş. Sık sık içer misin böyle?

— Evet, demiş adam. Her gün içiyorum.

— Peki günde ne kadar kazanıyorsun?

—200—300 bin lira...

— Peki, demiş politikacı, kemerleri biraz sıkalım diye ücretleri azaltıp koşulları ağırlaştırırsak, ne kadar kazanabilirsin?

— 500—600 bin lira...

— Peki, daha sıkarsak...?

— 800—900 bin lira... Politikacı iyice şaşırmişti:

— Bu ne biçim iş? Ya sonuna kadar sıkarsak?

— O zaman 1 milyona para demem...

— Yahu, der politikacı. Sen ne iş yapıyorsun ki, ücretleri kıstıkça gelirin artıyor?

— Mezarcıyım, efendim.

165— Şimdi milletvekili (сейчас депутат)

Köylü Mehmet Ağa'ya sormuşlar (крестьянина Мехмеда Агу спросили):

— Yahu senin şu Sabri adlı oğlun nerelerde (послушай, твой этот Сабри по имени сын где)?

— Bir süre Ege'de çiftçilik yapmayı denedi, beceremedi (одно время в Эгейском районе фермерством заниматься пробовал, не справился). Sonra İstanbul'da avukatlık yapmak istedi, o da olmadı (потом в Стамбуле адвокатурой заниматься хоте, это тоже не получилось)...

— Yah vah iyi çocuktu be (эх-эх, хорошим ребенком был же)... Üzüldük (мы расстроены)...

— Üzülmeysin o kadar canım, şimdi milletvekili oldu (не печальтесь настолько, дорогие, сейчас депутатом стал он).

165— Şimdi milletvekili

Köylü Mehmet Ağa'ya sormuşlar:

— Yahu senin şu Sabri adlı oğlun nerelerde?

— Bir süre Ege'de çiftçilik yapmayı denedi, beceremedi. Sonra İstanbul'da avukatlık yapmak istedi, o da olmadı...

— Yah vah iyi çocuktu be... Üzüldük...

— Üzülmeysin o kadar canım, şimdi milletvekili oldu.

166— Hangi anahtar (какой ключ)?

Dindar geçinen bir dostu (верующим считающий себя один друг), Neyzen Tevfik'e sorar (Нейзена Тевфика спрашивает):

— Beni tanırsın (меня знаешь)... Cennetin anahtarı sende olsa (от рая ключ у тебя был бы если) beni oraya almaz mıydın (меня туда не взял бы разве)?

Neyzen Tevfik, karşısındakini (Нейзен Тевфик напротив него находящегося) baştan ayağa şöyle bir süzdükten sonra (с головы до ног так взглядом смерил после того как) gülümser (улыбается):

— Bende cennetin değil de cehennemin anahtarı olsaydı (у меня не от рая, а от ада ключ был бы если), senin için daha hayırlı olurdu (для тебя более выгодным было бы). Belki seni oraya çıkarırdım (может, тебя туда вытащил бы я)!

166— Hangi anahtar?

Dindar geçinen bir dostu, Neyzen Tevfik'e sorar:

— Beni tanırsın... Cennetin anahtarı sende olsa beni oraya almaz mıydın?

Neyzen Tevfik, karşısındakini baştan ayağa şöyle bir süzdükten sonra gülümser:

— Bende cennetin değil de cehennemin anahtarı olsaydı, senin için daha

hayırlı olurdu. Belki seni oraya çıkarırdım!

167— Muasır medeniyet (современная цивилизация)

Cumhuriyetimizin onuncu yılını kutlama törenlerinde (республики нашей по поводу десятилетия на праздничных банкетах) bir konuşmacı meydan nutkunda (один выступающий в общественном обращении; *nutuk* — *речь, выступление*):

— On yılda Avrupayı on asır geride bıraktık (за десять лет Европу на десять столетий позади оставили мы)! diyerek gürleyince (говоря, прогремел только),

Yahya Kemal esefle dizine vurur (Яхья Кемал с сожалением по колену ударяет):

— Yahu, şu Avrupa ile bir türlü beraber olmadık (вот ведь, с этой Европой никак вместе не смогли быть)... Ya geri kalıyoruz, ya geçiyoruz (или отстаем, или перегоняем).

167— Muasır medeniyet

Cumhuriyetimizin onuncu yılını kutlama törenlerinde bir konuşmacı meydan nutkunda:

— On yılda Avrupayı on asır geride bıraktık! diyerek gürleyince, Yahya Kemal esefle dizine vurur:

— Yahu, şu Avrupa ile bir türlü beraber olmadık... Ya geri kalıyoruz, ya geçiyoruz.

168— Çocukluk hayalleri (детства мечты)

Zenginlerden biri köşkünde bir parti veriyordu (из богачеев один в особняке своем вечеринку устраивал: «давал»). Sosyetenen (из светского общества), üst düzey bürokrasiden (высшего уровня бюрократии) ve hükümet çevresinden davetliler vardı (и правительственных кругов приглашенные были). İktidar partisinin önde gelen bir Bakan'ı (правлящей партии во главе находящийся один министр), yanındakilere şöyle dedi (рядом находящимся так сказал):

— Düşünebiliyor musunuz (представить можете ли), çocukluğumda hep bir soyguncu olmayı hayal etmiştim (в детстве всегда грабителем мечтал стать я)...

Partiyi veren ev sahibi (вечеринку устроивший дома хозяин):

— Gerçekten çok şanslısınız (действительно, очень повезло вам: «очень удачливый вы»), çünkü çocukluk hayallerini kavuşan çok az kimse vardır dünyada (потому что детских мечтаний достигших очень мало людей есть на свете)...

168— Çocukluk hayalleri

Zenginlerden biri köşkünde bir parti veriyordu. Sosyeteden, üst düzey bürokrasiden ve hükümet çevresinden davetliler vardı. İktidar partisinin önde gelen bir Bakan'ı, yanındakilere şöyle dedi:

— Düşünebiliyor musunuz, çocukluğumda hep bir soyguncu olmayı hayal etmiştim...

Partiyi veren ev sahibi:

— Gerçekten çok şanslısınız, çünkü çocukluk hayallerini kavuşan çok az kimse vardır dünyada...

169— Mecliste temsil (в парламенте представитель)

Seçim öncesi aday listeleri hazırlanıyordu (выборов прежде претендентов списки подготавливались). Parti genel merkezinde (партии в главном центре) genel başkan bir öneride bulundu (главный председатель один совет дал):

— Aday listesine Şaban Bey'i mutlaka yazın (в претендентов список Шабана бея обязательно внесите: «запишите»). Parti ileri gelenlerinden biri itiraz etti (из партийных ответственных работников один возразил; *itiraz* — *возражение*; *ileri gelenler* — *именитые/влиятельные граждане; находящиеся у власти, руководители; ileri* — *вперед*):

— Aman sayın başkanım (ради Бога, уважаемый председатель), Şaban Bey aptalın biridir (Шабан бей — дурак).

— Memleketimizde bir uğın aptal var (в отечестве нашем много дураков есть; *uğın* — *куча, гряда*). Onların da mecliste temsilci bulundurmaya hakları yok mu (у них, что, в парламенте представителями выступать прав нет разве)?

169— Mecliste temsil

Seçim öncesi aday listeleri hazırlanıyordu. Parti genel merkezinde genel başkan bir öneride bulundu:

— Aday listesine Şaban Bey'i mutlaka yazın. Parti ileri gelenlerinden biri itiraz etti:

— Aman sayın başkanım, Şaban Bey aptalın biridir.

— Memleketimizde bir yığın aptal var. Onların da mecliste temsilci bulundurmaya hakları yok mu?

DOKTOR FIKRALARI

АНЕКДОТЫ О ВРАЧАХ

170— Vizite ücretine itiraz (против платы за визит возражение)

Çocuğunu doktora getiren, uyanık bir baba (ребенка к врачу приведший сметливый папаша) doktorun faturasını pek kabarık bulduğu için (врача счет слишком преувеличенным нашел так как) itiraz ediyordu (возражал). Doktor (врач):

— Unutmayın ki (не забывайте, что) oğlunuzun kızamığını tedavi etmek için (сына вашего корь вылечить чтобы) tam dokuz defa evinize geldim, dedi (ровно девять раз в дом ваш приходил я, — сказал).

Çocuğun babası daha baskın çıktı (ребенка отец его превзошел; *baskın* — превосходящий):

— Doktor bey (господин доктор), siz de unutmayın ki (вы тоже не забывайте, что) 30 kişilik sınıfa kızamık oğlumdan bulaştı (класс из тридцати человек корью от сына моего заразился).

170— Vizite ücretine itiraz

Çocuğunu doktora getiren, uyanık bir baba doktorun faturasını pek kabarık bulduğu için itiraz ediyordu. Doktor:

— **Unutmayın ki oğlunuzun kızamığını tedavi etmek için tam dokuz defa evinize geldim, dedi.**

Çocuğun babası daha baskın çıktı:

— **Doktor bey, siz de unutmayın ki 30 kişilik sınıfa kızamık oğlumdan bulaştı.**

171— **Yaptıklarım doğru mu (делаемое мной правильно ли)?**

— **Ne zaman başım ağrısa (когда голова моя заболит если) aspirin içerim (аспирин принимаю: «пью»). Soğuk aldığımı hissedince (то, что простудился, почувствую только) bol C vitamini alır yatarım (много витамина С принимаю и ложусь). Midemden bir sıkıntım olursa (в желудке недомогание бывает если) karbonat içerim (уголь принимаю). Doğru mu yapıyorum (правильно ли поступаю) ne dersiniz doktor bey (что скажете, господин доктор)?**

— **Çok doğru, diye cevap verdi doktor (очень правильно, — говоря, ответ дал врач). Borcunuz 1000 lira (с вас: «долг ваш» 1000 лир)...**

171— **Yaptıklarım doğru mu?**

— **Ne zaman başım ağrısa aspirin içerim. Soğuk aldığımı hissedince bol C vitamini alır yatarım. Midemden bir sıkıntım olursa karbonat içerim. Doğru mu yapıyorum ne dersiniz doktor bey?**

— **Çok doğru, diye cevap verdi doktor. Borcunuz 1000 lira...**

172— **Adi teşhis (банальный диагноз)**

Doktor yataktaki hastayı iyice muayene ettikten sonra (врач на кровати лежащего больного хорошенько осмотрел после того как), odaya giren karısına gülümsedi (в комнату вошедшей жене его улыбнулся):

— **Kocanız sadece üşütmüş (муж ваш всего лишь простудился). Kadın öfkeyle tersledi (женщина в ярости возразила):**

— **Rica ederim doktor (прошу, доктор). Kocama böyle âdi bir hastalık teşhisi**

koymayın (мужу моему такой банальной болезни диагноз не ставьте)...

172— **Adi teşhis**

Doktor yataktaki hastayı iyice muayene ettikten sonra, odaya giren karısına gülümsedi:

— **Kocanız sadece üşütmüş. Kadın öfkeyle tersledi:**

— **Rica ederim doktor. Kocama böyle âdi bir hastalık teşhisi koymayın...**

173— **Dürüst doktor (честный врач)**

Hastayı ameliyat odasına götürüyorlardı (больного в операционную отвозили).

Operatör yanına yaklaşarak (хирург к нему приблизившись):

— Sizinle dürüst konuşacağım (с вами честно говорить буду). Bu ameliyatı yaptığımız hastadan ancak yüzde birini kurtarabiliyoruz (из больных, которым мы делаем эту операцию, только один процент спасти можем). Benden arzu ettiğiniz bir şey varsa söyleyin (у меня попросить что-то хотите если, скажите = от меня желаемая вами одна вещь есть если, скажите).

— Evet, diye inledi hasta (да, — говоря, застонал больной). Çabuk giyinmeme yardım edin (побыстрее одеться мне помогите: *yardım* — *помощь*).

173— **Dürüst doktor**

Hastayı ameliyat odasına götürüyorlardı. Operatör yanına yaklaşarak:

— **Sizinle dürüst konuşacağım. Bu ameliyatı yaptığımız hastadan ancak yüzde birini kurtarabiliyoruz. Benden arzu ettiğiniz bir şey varsa söyleyin.**

— **Evet, diye inledi hasta. Çabuk giyinmeme yardım edin.**

174— **Önerilen tedavi (предложенное лечение)**

Kadın akşam işten dönen kocasını (женщина вечером в работы вернувшегося мужа) kapıda güler yüzle karşılayıp (у двери с довольным: «смеющимся» лицом встретив) haber vermiş (новость сообщила: «дала»):

— Sorma kocacığım (не спрашивай, муженек), bugün doktora gittim (сегодня к

доктору ходила). Beni muayene ettikten sonra (меня осмотрел после того как) ne dedi biliyor musun (что сказал, знаешь ли): "Bir ay deniz kenarında tatil yapmalıymışım (один месяц на морском берегу отдохнуть должна я; *tatil* — *отдых, отпуск*)... Nereye gidelim dersin (куда поедем, скажешь)?"
Kocası kızgın bir ses tonuyla (муж с рассерженным голоса тоном):
— Başka bir doktora (к другому доктору)...

174— Önerilen tedavi

Kadın akşam işten dönen kocasını kapıda güler yüzle karşılayıp haber vermiş:
— **Sorma kocacığım, bugün doktora gittim. Beni muayene ettikten sonra ne dedi biliyor musun: "Bir ay deniz kenarında tatil yapmalıymışım... Nereye gidelim dersin?"**

Kocası kızgın bir ses tonuyla:

— **Başka bir doktora...**

175— İkisi de aynı yaşta (обе в одинаковом возрасте)

Yaşlı adam doktora (пожилой человек врачу):

— Sağ bacağımda müthiş bir ağrı var (в правой ноге моей страшная боль есть), kıvrandırıyor beni (изводит меня), neden acaba (отчего, интересно)? Doktor (врач):

— Yaşlılıktan efendim, yaşlılıktan (от старости, эфенди, от старости)... Hasta itiraz etti (больной возразил; *itiraz* — *возражение*):

— Rica ederim doktor bey (прошу, господин доктор). Sol bacağımda da aynı yaşta (левая нога тоже в том же возрасте), ama o ağrımiyor (но она не болит)...

175— İkisi de aynı yaşta

Yaşlı adam doktora:

— **Sağ bacağımda müthiş bir ağrı var, kıvrandırıyor beni, neden acaba?**

Doktor:

— **Yaşlılıktan efendim, yaşlılıktan... Hasta itiraz etti:**

— **Rica ederim doktor bey. Sol bacağımda aynı yaşta, ama o ağrımıyor...**

176— Stresli hastalar (стрессом больные)

Adamın biri doktora gider (человек один к доктору идет). Uzun bir muayeneden sonra (долгого осмотра после) doktor hastanın sıkıntısının bir borç alacak ilişkisinden kaynaklandığını teşhis eder (врач то, что больного недомогание из долговых отношений вытекает, устанавливает; *teşhis* — опознавание, диагноз). Hastasına şu tavsiyede bulunur (больному своему такой совет дает: «в совете находится»):

— Beyefendi (бейэфенди) böyle şeylerin sizi bu hale sokmaması lazım (такие вещи вас в это состояние вводить не должны). Bakın mesela iki hafta evvel (смотрите, например, две недели назад) bana gelen bir hasta (ко мне пришедший больной) tıpkı sizin gibi stres içindeydi (точь-в-точь вашему подобному в стрессе был: «стресса внутри был»). Terzisine olan borcunu ödeyemediğinden sıkıntıdan çıldıracaktı (портному долг свой выплатить не сможет так как, от тоски не сошел с ума чуть было). Kendisine borcu unutmamasını tavsiye ettim (ему о долге забыть посоветовал). Adamcağız dediğimi uyardı (бедняга сказанное мной сделал) ve rahata kavuştu (и спокойствия достиг):

Hasta içini çekerek (больной вздохнув: «внутренность втянув»):

— Biliyorum doktor bey (знаю, господин доктор), o bahsettiğiniz terzi benim (тот, о котором вы говорили портной — я).

176— Stresli hastalar

Adamın biri doktora gider. Uzun bir muayeneden sonra doktor hastanın sıkıntısının bir borç—alacak ilişkisinden kaynaklandığını teşhis eder. Hastasına şu tavsiyede bulunur:

— Beyefendi böyle şeylerin sizi bu hale sokmaması lazım. Bakın mesela iki hafta evvel bana gelen bir hasta tıpkı sizin gibi stres içindeydi. Terzisine olan borcunu ödeyemediğinden sıkıntıdan çıldıracaktı. Kendisine borcu

unutmasını tavsiye ettim. Adamcağız dediğimi yaptı ve rahata kavuştu:

Hasta içini çekerek:

— Biliyorum doktor bey, o bahsettiğiniz terzi benim.

177— Sabaha kadar pratik (до утра практика)

Doktor hastasına (врач больному):

— Bugün, öksürüğünüz çok iyi gibi (сегодня кашель ваш очень хороший, вроде)... Hasta gülümseyerek cevap verdi (больной, улыбаясь, ответ дал):

— Tabii iyi olur doktor bey (конечно, хорошим будет, господин доктор). Bütün gece (всю ночь) sabaha kadar (утра вплоть) nasıl pratik yaptım (как практиковался я), bir bilseniz (знали бы вы).

177— Sabaha kadar pratik

Doktor hastasına:

— Bugün, öksürüğünüz çok iyi gibi... Hasta gülümseyerek cevap verdi:

— Tabii iyi olur doktor bey. Bütün gece sabaha kadar nasıl pratik yaptım, bir bilseniz.

178— Melek gibi (ангел словно)...

Doktor genç hastasını uzun uzun muayene etmiş (врач молодого больного долго-долго осматривал) ancak şikâyet sebebi olacak bir şeye rastlayamamıştı (однако жалобы причиной являющееся что-либо: «одну вещь» не обнаружил: «не встретил»).

— Allah Allah deyip (Боже, Боже, — сказав) başını kaşdı (голову почесал) sonra sordu (потом спросил):

— Sigara içer misin (куришь ли: «сигарету пьешь ли»)?

— Hayır, içmem (нет, не курю).

— Alkollü içki kullanır mısın (алкогольные напитки употребляешь ли)?

— Asla, ağzıma damlasını koymam (никогда, в рот капли не возьму: «не положу»).

— Başka kötü bir alışkanlığın var mı (другие дурные привычки есть ли)?

— Katiyen yok efendim (ни в коем случае нет, эфенди). Yalan nedir bilmem (ложь что такое, не знаю), kızlara sulanmam (к девушкам не пристаю), derslerimi ihmal etmem (уроки не запускаю; *ihmal* — пренебрежение, невнимательность).

Doktor (врач):

— Neren ağrıyor demiştin oğlum (что болит, говорил ты, сынок)?

— Sırtım ağrıyor efendim (спина болит, эфенди).

Doktorun yüzünde memnuniyet ifadesi belirmişti (у доктора на лице удовлетворения выражение проявилось):

— Şimdi anladım (сейчас понял). Yakında kanat çıkaracaksın evladım, dedi (скоро крылья распустишь, дитя мое, — сказал).

178— Melek gibi...

Doktor genç hastasını uzun uzun muayene etmiş ancak şikâyet sebebi olacak bir şeye rastlayamamıştı.

— Allah Allah deyip başını kaşdı sonra sordu:

— Sigara içer misin?

— Hayır, içmem.

— Alkollü içki kullanır mısın?

— Asla, ağzıma damlasını koymam.

— Başka kötü bir alışkanlığın var mı?

— Katiyen yok efendim. Yalan nedir bilmem, kızlara sulanmam, derslerimi ihmal etmem.

Doktor:

— Neren ağrıyor demiştin oğlum?

— Sırtım ağrıyor efendim.

Doktorun yüzünde memnuniyet ifadesi belirmişti:

— Şimdi anladım. Yakında kanat çıkaracaksın evladım, dedi.

179— Hastanenin hediyesi (больницы подарок)...

Adamın birini midesinden ameliyat etmişler (человеку одному на желудке операцию сделали). Hasta tam taburcu olacağı sırada (больной, выписать его хотели когда) midesinde bir makas unutulduğunu öğrenmiş (то, что в желудке его ножницы забыли, узнал). Soluğu doğruca başhekimin odasında almış (немедленно к главврачу в кабинет бросился); sinirli bir sesle (раздраженным голосом):

— Doktor bey (господин доктор), midemde bir makas unutmuşsunuz (в желудке моем ножницы забыли вы). Onu almayacak mısınız (их не извлечете разве)?

Doktor hiç istifini bozmadan (врач совсем не смущаясь):

— Rica ederim beyefendi (прошу, бейэфенди)! Ne önemi var (какая важность есть)? Bırakın o da hastanemizin size küçük bir hediyesi oluversin (оставьте, они же от больницы нашей для вас маленьким подарком станут пусть)...

179— Hastanenin hediyesi...

Adamın birini midesinden ameliyat etmişler. Hasta tam taburcu olacağı sırada midesinde bir makas unutulduğunu öğrenmiş. Soluğu doğruca başhekimin odasında almış; sinirli bir sesle:

— Doktor bey, midemde bir makas unutmuşsunuz. Onu almayacak mısınız?

Doktor hiç istifini bozmadan:

— Rica ederim beyefendi! Ne önemi var? Bırakın o da hastanemizin size küçük bir hediyesi oluversin...

180— Aynı ilaçlar (те же лекарства)...

Doktor, muayenehaneye (врач, на осмотр: «во врачабный кабинет») ilk kez gelen (в первый раз с пришедшего) hastadan 50 (с больного 50), sonraki muayenelerde 30 lira alıyordu (на следующих осмотрах 30 лир брал). Bunu öğrenen Kayserili (это узнавший кайсериец), muayeneye ilk gidişinde (на осмотр в первый приход свой):

— İşte yine geldim doktor bey, dedi (вот, снова пришел, господин доктор, —

сказал).

Doktor soyunmasını söyledi (врач раздеваться приказал). Muayene etti (осмотрел), ücretini düşük tarifieden aldı (плату по заниженному тарифу взял):

— Sağlığınız düzeliyor (здоровье ваше поправляется). Aynı ilaçları kullanmaya devam edin (те же лекарства принимать продолжайте)!

180— Aynı ilaçlar...

Doktor, muayenehaneye ilk kez gelen hastadan 50, sonraki muayenelerde 30 lira alıyordu. Bunu öğrenen Kayserili, muayeneye ilk gidişinde:

— İşte yine geldim doktor bey, dedi.

Doktor soyunmasını söyledi. Muayene etti, ücretini düşük tarifieden aldı:

— Sağlığımız düzeliyor. Aynı ilaçları kullanmaya devam edin!

181— Baş ağrısı (головная боль)

Kadıncağız doktora başındaki şiddetli ağrıdan şikâyet etmiş (женщина врачу на головную сильную боль пожаловалась; *şikâyet* — жалоба) ve doktorun tek bir kelime söylemesine fırsat vermeden (и врачу одно слово сказать возможность не давая) tam yarım saat gevezelik etmişti (ровно полчаса болтовней занималась). En sonunda oturduğu koltuktan kalkarak (в конце концов с кресла, где она сидела, поднимаясь), neşeyle (радостно = с радостью):

— Bir mucize oldu, doktor bey, dedi (чудо произошло, господин доктор, — сказала). Başımın ağrısı yok oldu (головы моей боль исчезла)!...

Doktor üzgün üzgün başını salladı (врач печально-печально головой покачал). Hayır hanımefendi, yok olmadı (нет, ханымэфенди, не исчезла). Başınızın ağrısı şimdi bende (головы вашей боль теперь у меня)!

181— Baş ağrısı

Kadıncağız doktora başındaki şiddetli ağrıdan şikâyet etmiş ve doktorun tek bir kelime söylemesine fırsat vermeden tam yarım saat gevezelik etmişti. En sonunda oturduğu koltuktan kalkarak, neşeyle:

— Bir mucize oldu, doktor bey, dedi. Başımın ağrısı yok oldu!...

Doktor üzgün üzgün başını salladı. Hayır hanımefendi, yok olmadı. Başınızın ağrısı şimdi bende!

ÖĞRENCİ FIKRALARI

АНЕКДОТЫ ОБ УЧЕНИКАХ

182— Cennet (рай)

Din bilgisi dersinde (на религиозных знаний уроке) öğretmen Cennet konusunu anlatıyormuş (преподаватель рая тему рассказывал). Dersin sonunda öğrencilerine sormuş (урока в конце у учеников своих спросил):

— Cennet'e girmek için ne yapmak gerekir (в рай попасть чтобы, что сделать нужно)?

Ön sıralarda oturan Şaban (на первых рядах сидящий Шабан) hemen cevabı vermişti (сразу ответ выдал: «приклеил»):

— Ölmek ve gömülmek (умереть и быть похороненным)...

182— Cennet

Din bilgisi dersinde öğretmen Cennet konusunu anlatıyormuş. Dersin sonunda öğrencilerine sormuş:

— Cennet'e girmek için ne yapmak gerekir?

Ön sıralarda oturan Şaban hemen cevabı vermişti:

— Ölmek ve gömülmek...

183— Karşılaşma noktası (встречи точка)

Öğretmen matematik dersinde (преподаватель на математики уроке) afacan Ali'yi tahtaya kaldırıp (проказника Али к доске вызвав: «подняв») sordu (спросил):

— 400 kilometrelik bir yol var (400 километровой путь есть). Bunun bir ucundan saatte 150 km. (его с одного конца в час 150 км), diğer ucundan ise saatte 130 km. (с другого конца же в час 130 км) giden iki otomobil (едущие два автомобиля) karşılıklı hareket ediyor (навстречу движутся; *hareket* — *движение*). Bu iki otomobil (эти два автомобиля) yolun neresinde (пути в каком месте) birbirlerine rastlayacaklar (друг с другом встретятся)? Hesapla bakalım (посчитай, посмотрим-ка)?

Çocuk hemen cevabı yapıştırdı (ребенок сразу ответ выдал):

— Hesaplamaya gerek yok ki (считать необходимости нет ведь)! Dediğiniz gibi giderlerse (если, как вы сказали, поедут) buluşabilecekleri (где встретиться могут они) üç yer var (три места есть): Ya mezarda (или в могиле), ya hastanede (или в больнице) ya da hapishanede (или же в тюрьме)...

183— Karşılaşma noktası

Öğretmen matematik dersinde afacan Ali'yi tahtaya kaldırıp sordu:

— 400 kilometrelik bir yol var. Bunun bir ucundan saatte 150 km., diğer ucundan ise saatte 130 km. giden iki otomobil karşılıklı hareket ediyor. Bu iki otomobil yolun neresinde birbirlerine rastlayacaklar? Hesapla bakalım?

Çocuk hemen cevabı yapıştırdı:

— Hesaplamaya gerek yok ki! Dediğiniz gibi giderlerse buluşabilecekleri üç yer var: Ya mezarda, ya hastanede ya da hapishanede...

184— Mazeret (уважительная причина)

Sınıfta sadece Şaban ile Sabri derse çalışmamışlardı (в классе только Шабан и Сабри уроков не выучили: «над уроками не работали»). Öğretmen Şaban'a sordu (преподаватель Шабана спросил):

— Oğlum niye dersine çalışmadın (сынок, почему уроки не выучил)?

— Dün misafir geldi de öğretmenim (вчера гости пришли вот, учитель мой)...

Öğretmen bu sefer Sabri'ye döndü (преподаватель на этот раз к Сабри обратился):

— Peki sen niye çalışmadın (хорошо, ты почему не занимался)?

— Şaban'lara misafir gidenler bizdik (к Шабану в гости пришедшие мы были)!

184— Mazeret

Sınıfta sadece Şaban ile Sabri derse çalışmamışlardı. Öğretmen Şaban'a sordu:

— Oğlum niye dersine çalışmadın?

— Dün misafir geldi de öğretmenim...

Öğretmen bu sefer Sabri'ye döndü:

— Peki sen niye çalışmadın?

— Şaban'lara misafir gidenler bizdik!

185— Boş kafa (пустая голова)

Üniversitede bir tıp öğrencisi profesöre sordu (в университете медик-студент профессора спросил):

— Sayın hocam (уважаемый учитель)! Başaşağı durduğum zaman (головой вниз стою когда), kan başıma toplanıyor değil mi (кровь в голове собирается, не так ли)?

— Evet (да).

— Peki ayakta durduğum zaman (хорошо, на ногах стою когда), neden kan ayaklarıma hücum etmiyor (почему кровь в ноги не бросается; *hücum* — атака, *штурм*)?

— Ayakların kafan gibi boş değil de ondan (ноги твои голове подобно не пустые, вот от этого)...

185— Boş kafa

Üniversitede bir tıp öğrencisi profesöre sordu:

— Sayın hocam! Başaşağı durduğum zaman, kan başıma toplanıyor değil mi?

— Evet.

— Peki ayakta durduğum zaman, neden kan ayaklarıma hücum etmiyor?

— Ayakların kafan gibi boş değil de ondan...

186— Günler uzadı (дни удлинились)

Öğretmen, Sabri'ye sordu (преподаватель Сабри спросил):

— Bir gün kaç saattir (один день сколько часов)?

— Yirmi beş saattir (двадцать пять часов).

— Olur mu (возможно ли)? Size öğretilmiş miydiniz (вам не учил разве) kaç saat olduğunu (сколько часов есть)?

— Geçen hafta "günler bir saat uzadı" demiştiniz ya (на прошлой неделе «дни на час удлинились», сказали же вы)...

186— Günler uzadı

Öğretmen, Sabri'ye sordu:

— Bir gün kaç saattir?

— Yirmi beş saattir.

— Olur mu? Size öğretilmiş miydiniz kaç saat olduğunu?

— Geçen hafta "günler bir saat uzadı" demiştiniz ya...

187— Kekeme (заика)

Müfettiş sağır ve dilsizler okulunu teftiş edecekti (инспектор глухих и немых школы проверять собирался). Okulun müdürü (школы директор) öğrencileri bir yerde toplayarak (учеников в одном месте собрав) müfettiş gelince (инспектор придет как только) nasıl davranacaklarını anlatıyordu (как вести себя, объяснял):

— Müfettiş tek tek bayramınızı kutladığında (инспектор каждого с праздником нашим поздравит когда) teşekkür etmek için (поблагодарить чтобы) koluna vurarak (по руке его ударив) cevap vereceksiniz (ответ дадите).

Gerçekten müfettiş bayram sabahı geldi (действительно, инспектор в праздничное утро приехал). Sıraya dizilen öğrencilerin koluna dokunarak (в линию выстроившихся учеников рук касаясь) bayramlarını kutlamaya (с праздником поздравлять), onlar da öğretilmiş gibi (они же, научили их как), müfettişin koluna vurarak (по руке инспектора ударяя) teşekkür etmeye

başladılar (благодарить начали).

Yalnız aralarından bir öğrenci (только среди них один ученик) normal vuruştan (нормального удара вместо) 8 kez daha fazla vurmuştu (в 8 раз больше ударил) müfettişin koluna (инспектора по руке). Bundan bir anlam çıkaramayan müfettiş (в этом смысла найти не сумевший инспектор), okul müdürüne sordu (школьного директора спросил):

— Bu çocuk koluma niçin bu kadar çok vurdu, anlayamadım (этот ребенок по руке почему столько много ударил, понять не смог я)?

Müdür (директор):

— Нааа о öğrenci mi (ааа, тот ученик ли)? O kekemedir de onun için efendim (он заика, вот поэтому, эфенди).

187— Kekeme

Müfettiş sağırlar ve dilsizler okulunu teftiş edecekti. Okulun müdürü öğrencileri bir yerde toplayarak müfettiş gelince nasıl davranacaklarını anlatıyordu:

— Müfettiş tek tek bayramınızı kutladığında teşekkür etmek için koluna vurarak cevap vereceksiniz.

Gerçekten müfettiş bayram sabahı geldi. Sıraya dizilen öğrencilerin koluna dokunarak bayramlarını kutlamaya, onlar da öğretildiği gibi, müfettişin koluna vurarak teşekkür etmeye başladılar.

Yalnız aralarından bir öğrenci normal vuruştan 8 kez daha fazla vurmuştu müfettişin koluna. Bundan bir anlam çıkaramayan müfettiş, okul müdürüne sordu:

— Bu çocuk koluma niçin bu kadar çok vurdu, anlayamadım?

Müdür:

— Нааа о öğrenci mi? O kekemedir de onun için efendim.

188— Özet (краткое содержание)

Profesör denizde boğulma tehlikesi geçirenlerin nasıl kurtarılacağını ayrıntılarıyla

anlattı (профессор в море утопления опасность переживших как спасать подробно: «с подробностями» рассказал). Sonra da öğrencilerden birinin kısaca tekrarlamasını istedi (потом же из учеников одного вкратце повторить попросил). Hınzırın biri iyi özetledi (негодник один прекрасно резюмировал; *hınzır* — свинья, боров; бран. скотина):

"Önce adam sudan çıkarılır (сначала человека из воды извлекают), sonra da su adamdan çıkarılır (потом же воду из человека извлекают)."

188— Özet

Profesör denizde boğulma tehlikesi geçirenlerin nasıl kurtarılacağını ayrıntılarıyla anlattı. Sonra da öğrencilerden birinin kısaca tekrarlamasını istedi. Hınzırın biri iyi özetledi:

"Önce adam sudan çıkarılır, sonra da su adamdan çıkarılır."

189— Bir şey bilmiyor (ничего не знает)!

Okula yeni başlayan küçük kız (учебу: «школу» недавно начавшая маленькая девочка) eve oldukça kızgın dönmüştü (домой довольно злая вернулась). Annesi sebebini sordu (мать ее о причине спросила).

— Bir şey mi oldu yavrum (что-то случилось, детка)?

— Ne olsun (что случится)? Bizim öğretmenin bir şey bildiği yok (наш преподаватель ничего не знает = нашего преподавателя вещи знаемой нет)!

— Nasıl olur (как так)?

— Her şeyi bize soruyor da öğreniyor (все у нас спрашивает и учится)!

189— Bir şey bilmiyor! .

Okula yeni başlayan küçük kız eve oldukça kızgın dönmüştü. Annesi sebebini sordu.

— Bir şey mi oldu yavrum?

— Ne olsun? Bizim öğretmenin bir şey bildiği yok!

— Nasıl olur?

— Her şeyi bize soruyor da öğreniyor!

190— Her sen olmaz (всегда ты — не получится)

Anne, oğlunun karnesine bakarak (мать сына дневник посмотрев) hiddetten köpürdü (от гнева взбеленилась):

— Bu ne hal (это что за состояние)? Geçen yıl sınıfın birincisiydin (в прошлом году в классе первым был ты), bu yıl aldığın kırıklarla herhalde sonuncusu olmuşsundur (в этом году с полученными тобой плохими отметками последним стал)!...

Çocuk önüne bakarak mırıldandı (ребенок перед собой глядя, пробормотал):

— Ama anne (но мама), geçen yıl sen sevindin (в прошлом году ты радовалась), bırak bu yılda başkaları sevinsin (оставь, в этом году другие радуются пусть)!...

190— Her sen olmaz

Anne, oğlunun karnesine bakarak hiddetten köpürdü:

— Bu ne hal? Geçen yıl sınıfın birincisiydin, bu yıl aldığın kırıklarla herhalde sonuncusu olmuşsundur!...

Çocuk önüne bakarak mırıldandı:

— Ama anne, geçen yıl sen sevindin, bırak bu yılda başkaları sevinsin!...

191— Balıklar içiyor (рыбы выпивают)

Öğretmen sordu (преподаватель спросил):

— Irmaklar, nehirler, dereler (крупные реки, реки, ручьи) kar ve sel suları sürekli denize dökülüyor (снежные и селевые воды постоянно в море стекают; *sel* — *поток; бурный наводок*). Nasıl oluyor da deniz taşmıyor (как получается, что море не выходит из берегов; *taşmak* — *выходить из берегов, разливаться*)?

Öğrencinin biri cevap verdi (ученик один ответ дал):

— Suyun fazlasını balıklar içiyor da ondan (воды излишки рыбы выпивают, вот от этого).

191— Balıklar içiyor

Öğretmen sordu:

— Irmaklar, nehirler, dereler, kar ve sel suları sürekli denize dökülüyor.

Nasıl oluyor da deniz taşmıyor?

Öğrencinin biri cevap verdi:

— Suyun fazlasını balıklar içiyor da ondan.

192— Melek (ангел)

Resim dersinde (на рисования уроке), öğretmen Şaban'ın yaptığı resme bakarak (преподаватель на Шабаном сделанный рисунок смотря):

— Amma da yaptın Şaban (ну и сделал ты, Шабан)! Sen hiç tek kanatlı melek gördün mü? Dedi (ты вообще с одним крылом ангела видел ли, — спросил; *kanat* — крыло, *kanatlı* — с крылом).

Soru sırası Şaban'daydı (вопроса очередь за Шабаном была):

— Peki, ya siz iki kanatlısını gördünüz mü öğretmenim (хорошо, а вы с двумя крыльями видели ли, учитель).

192— Melek (ангел)

Resim dersinde, öğretmen Şaban'ın yaptığı resme bakarak:

— Amma da yaptın Şaban! Sen hiç tek kanatlı melek gördün mü? dedi.

Soru sırası Şaban'daydı:

— Peki, ya siz iki kanatlısını gördünüz mü öğretmenim.

193— Haftanın günleri (недели дни)

Öğretmen öğrencilere (преподаватель ученикам) kompozisyon ödevi olarak (сочинения задания в качестве) şu konuyu vermişti (эту тему дал):

"Haftanın yedi gününün de adının geçtiği bir öykü yazın (недели семи дней также названия содержащий один рассказ напишите)."

Öğrencilerden birinin cevabı şöyleydi (из учеников одного ответ таким был):

"Geçen pazar günü babam (в прошлое воскресенье отец мой), balık avına gitti

(на рыбалку: «на рыбную охоту» пошел). Dönüşte o kadar büyük bir torik getirdi ki (возвратившись, настолько огромного тунца принес, что), pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma günleri balık yedik (в понедельник, вторник, среду, четверг, пятницу рыбу ели мы). Hattâ cumartesi gününe bile kaldı (при этом, на субботу даже осталось)."

193— Haftanın günleri

Öğretmen öğrencilere kompozisyon ödevi olarak şu konuyu vermişti:

"Haftanın yedi gününün de adının geçtiği bir öykü yazın."

Öğrencilerden birinin cevabı şöyleydi:

"Geçen pazar günü babam, balık avına gitti. Dönüşte o kadar büyük bir torik getirdi ki, pazartesi, salı, çarşamba, perşembe, cuma günleri balık yedik. Hattâ cumartesi gününe bile kaldı."

194— Tasarruf (экономия)

— Babacığım, bana verdiğiniz söze göre (папочка, мне данному вами слову согласно), karnemdeki her iyi nota karşılık (в дневнике за каждую хорошую отметку в ответ) bana on lira verecektiniz (мне десять лир дать намеревались), değil mi (не так ли)?

— Evet yavrum (да, милый мой; *yavru* — дитя, детеныш).

— O halde size sevinçli bir haber vereceğim (в таком случае вам радостную весть сообщу: «дам»). Paranızı tasarruf edebilirsiniz (деньги свои сэкономить можете)...

194— Tasarruf

— Babacığım, bana verdiğiniz söze göre, karnemdeki her iyi nota karşılık bana on lira verecektiniz, değil mi?

— Evet yavrum.

— O halde size sevinçli bir haber vereceğim. Paranızı tasarruf edebilirsiniz...

195— Enine boyuna (в ширину, в длину)

— Sekizin yarısı kaç eder (восьми половина сколько будет: «делает»?)

— Enine mi, boyuna mı öğretmenim (в ширину ли, в длину ли, учитель?)

— Ne saçma lâf o öyle (что за глупые слова такие)...

— Saçma olur mu efendim (глупость разве, эфенди: «господин мой»). Enine kesersek sıfır eder (по ширине разрежем если, ноль будет), boyuna kesersek üç eder de (а по длине разрежем если, три будет)...

195— Enine boyuna

— **Sekizin yarısı kaç eder?**

— **Enine mi, boyuna mı öğretmenim?**

— **Ne saçma lâf o öyle...**

— **Saçma olur mu efendim. Enine kesersek sıfır eder, boyuna kesersek üç eder de...**

196— Коруа (копия)

Temel, коруа çekmiş diye (Темель списал так как: «копию вытянул») imtihan kâğıdına not vermeyen öğretmene itiraz etti (в экзаменационный лист оценку не поставившему преподавателю возразил):

— Ama öğretmenim (но учитель), Fadime de benim kadar çalışmış olamaz mı (Фадиме тоже как я выполнившей быть не может разве)?

Öğretmen gülerek söze başladı (преподаватель, смеясь, говорить начал):

— Bak Temel beni iyi dinle (смотри, Темель, меня хорошенько послушай). Dört soruya da aynı cevabı kelimesi kelimesine yazmışsınız (на четыре вопроса ведь один ответ слово в слово написали вы). Haydi bunu anladık (ладно, это понятно: «мы поняли»). Beşinci soruya Fadime, "bilmiyorum" yazmış (на пятый вопрос Фадиме «не знаю» написала). Senin kâğıdında ise aynı sorunun karşılığı "ben de bilmiyorum... (а на твоём листе того же вопроса ответ «я тоже не знаю»)"

196— Kopya

Temel, kopya çekmiş diye imtihan kâğıdına not vermeyen öğretmene itiraz etti:

— Ama öğretmenim, Fadime de benim kadar çalışmış olamaz mı?

Öğretmen gülerek söze başladı:

— Bak Temel beni iyi dinle. Dört soruya da aynı cevabı kelimesi kelimesine yazmışsınız. Haydi bunu anladık. Beşinci soruya Fadime, "bilmiyorum" yazmış. Senin kâğıdında ise aynı sorunun karşılığı "ben de bilmiyorum..."

197— Onun hocası kimdi ama (его учителем кто был, однако)...

Tarih öğretmeni (истории преподаватель), Şaban'ı sözlü sınav yapıyordu (Шабану устный экзамен устроил: «сделал»). Fakat soruların hiç birini bilemeyince (однако из вопросов ни одного не знал так как) öğretmen öfke ile bağırdı (преподаватель в ярости закричал):

— Büyük İskender senin yaşındayken dünyanın yarısını fethetmişti, dedi (Великий Александр в твоём возрасте мира половину покорил, — сказал).

Laf altında kalmak istemeyen Şaban cevabı yapıştırdı (оставаться в долгу не пожелавший Шабан ответ выдал):

— Onun hocası Aristo'ydu hocam (его учителем Аристотель был, учитель).

197— Onun hocası kimdi ama...

Tarih öğretmeni, Şaban'ı sözlü sınav yapıyordu. Fakat soruların hiç birini bilemeyince öğretmen öfke ile bağırdı:

— Büyük İskender senin yaşındayken dünyanın yarısını fethetmişti, dedi.

Laf altında kalmak istemeyen Şaban cevabı yapıştırdı:

— Onun hocası Aristo'ydu hocam.

198— Yeteneksizin tekidir (из бездарных один)

Okulda veliler toplantısı vardı (в школе опекунов собрание было). Öğretmenle görüşüp eve dönen baba (с преподавателем поговорив, домой вернувшийся

отец), çok kızgındır (очень рассержен). Hemen oğlunu yanına çağırarak çıkışır (сразу сына к себе подзвав, бранится):

— Öğretmenin senden çok şikayetçi (преподаватель на тебя очень жалуется). Sana kesinlikle bir şey öğretemiyormuş (тебя никак ничему научить не может).

— Üzülme babacığım (не расстраивайся, папочка), zaten yeteneksizin tekidir o (и так из бездарных один он; *yetenek* — способность, одаренность).

198— Yeteneksizin tekidir

Okulda veliler toplantısı vardı. Öğretmenle görüşüp eve dönen baba, çok kızgındır. Hemen oğlunu yanına çağırarak çıkışır:

— Öğretmenin senden çok şikayetçi. Sana kesinlikle bir şey öğretemiyormuş.

— Üzülme babacığım, zaten yeteneksizin tekidir o.

199— Hayret (удивление)...

Sınıfta kalan Şaban'a babası sordu (в классе оставшегося Шабана отец спросил):

— Nasıl oldu da sınıfı geçemedin (как случилось, и ты в /следующий/ класс не перешел)?

Şaban gayet üzgün bir şekilde cevap verdi (Шабан очень опечаленно ответ дал):

— Ben de hayret ediyorum baba (я тоже удивляюсь, отец), halbuki sınıfta en çok ben konuşuyordum (тогда как в классе больше всего я разговаривал)!

199— Hayret...

Sınıfta kalan Şaban'a babası sordu:

— Nasıl oldu da sınıfı geçemedin?

Şaban gayet üzgün bir şekilde cevap verdi:

— Ben de hayret ediyorum baba, halbuki sınıfta en çok ben konuşuyordum!

200— Hangi sıra (какой осленок)

Öğretmen azarlayarak sordu (преподаватель, делая выговор, спросил):

— Söyle bakalım (скажи-ка), dün okula geleceğın yerde (вчера в школу прийти

вместо того чтобы), hangi yaranmaz sıpayla sokaklarda dolaştın (с каким негодным осленком по улицам бродил ты)?

Öğrenci (ученик):

— Oğlunuzla birlikteydim, öğretmenim (с вашим сыном вместе был я, учитель; *birlik — единство, объединение*).

200— Hangi sıra

Öğretmen azarlayarak sordu:

— Söyle bakalım, dün okula geleceğin yerde, hangi yaranmaz sıpayla sokaklarda dolaştın?

Öğrenci:

— Oğlunuzla birlikteydim, öğretmenim.